

MEDIUM

GAZETA DOLNOŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ

WWW.DILNET.WROC.PL

Nr 5 (238)

MAJ 2010

ISSN 1425-9397

8 kwietnia w Klubie Śląskiego Okręgu Wojskowego uczestniczyliśmy w wernisażu wystawy fotografii wrocławskiej dentystki-ortodontki, dr Matyldy Lempel-Charęzy. Wystawa jest zatytułowana „Inna strona”. Jak twierdzi artystka chodzi o inną stronę rzeczy znanych. Na wystawie znajdujemy m.in. sceny z życia owadów w wersji makro (robione z ręki!), ale też... piękne akty. Dr Lempel-Charęza flirt ze sztuką zaczęła od fotografii analogowej w czasach radzieckich aparatów Zorka i enerodskiej Praktiki. Zajmuje się malarstwem i poezją, od sześciu lat pasjonuje ją fotografia cyfrowa. Jest członkiem Związku Fotografów Przyrody i Dolnośląskiego Stowarzyszenia Artystów Fotografików i Twórców Audiowizualnych. Obecny na wernisażu prezes DRL, dr Igor Chęciński, zaproponował utalentowanej koleżance wystawę w siedzibie DIL. „Trzymam pana doktora za słowo!” – podchwyciła ortodontka-artystka. **MFT**

10 kwietnia 2010 prezydencki samolot Tu-154 rozbił się niedaleko lotniska w Smoleńsku. W katastrofie zginęli Prezydent Lech Kaczyński i jego Małżonka Maria. Ogółem życie straciło 96 osób, 89 pasażerów i 7 członków załogi - wszyscy, którzy wraz z Prezydentem lecieli na uroczystości katyńskie.

Katastrofa zabrała wiele osobowości życia politycznego i społecznego w naszym kraju. **Wśród ofiar tragedii znalazł się również dr hab. n. med. Wojciech Lubiński - prezydencki lekarz i rzecznik wojskowego szpitala w Warszawie**

Doktor Lubiński w latach 1988-1994 studiował w Wojskowej Akademii Medycznej. W 1994 roku zrobił staż podyplomowy w Wojskowym Instytucie Medycznym. Uzyskał specjalizację z chorób wewnętrznych i chorób płuc. W 2000 roku został doktorem nauk medycznych, a w 2010 roku - doktorem habilitowanym nauk medycznych.

Od 1996 roku był asystentem w Wojskowym Szpitalu Gruźlicy i Chorób Płuc w Otwocku, wcześniej - od 1995 roku był lekarzem w jednostce Woj-

skowej w Ostródzie. Od 2000 roku był starszym asystentem Kliniki Chorób Wewnętrznych Pneumonologii i Alergologii Centralnego Szpitala Klinicznego Ministerstwa Obrony Narodowej, od 2005 roku był adiunktem w tej klinice.

W 2008 roku Wojciech Lubiński został zastępcą Komendanta CSK MON. Od 2005 roku był rzecznikiem prasowym Wojskowego Instytutu Medycznego. Doktor Lubiński pośmiertnie awansowany został do stopnia generała. **JBOG**

**Adres internetowy
redakcji – e-mail:
redakcja@dilnet.wroc.pl**

Terminy dyżurów

Prezes DRL
Igor Chęciński
pon. - pt. 12.00-16.30
Wiceprezes DRL
Andrzej Wojnar
pon. - czw. 12.15-16.15
Wiceprezes DRL
Paweł L. Wróblewski
wt. 14.00-15.00
Wiceprezes DRL
Bożena Kaniak
czwartek 15.15-16.00
Wiceprezes DRL
Alicja Marezyk-Felba
czw. 12.05-13.40
Sekretarz DRL
Jacek Chodorski
pon., wt., czw., pt. 14.00-15.00
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej **Piotr Laska**
3. czwartek miesiąca
12.00-13.00
Delegatura wrocławska:
Przewodnicząca
Krystyna Kochman:
3. środa miesiąca
14.00-15.30
telefonicznie: 608 07 69 53
Delegatura Jelenia Góra:
Wiceprezes **Barbara Polek**
wtorek 10.00-11.00 (I i IV)
Delegatura Legnica:
Wiceprezes **Ryszard Kępa:**
wtorek 15.00-16.00
Delegatura Wałbrzych
Wiceprezes **Dorota Radziszewska**
śr. 15.00-16.00
Delegatura Lubin:
Violetta Duży, pełnomocnik ds. stażu, 1. wtorek miesiąca
14.00-15.00
vduzy@poczta.onet.pl
Przewodniczący Okręgowego Sądu Lekarskiego
Jan Spodzieja
czwartek 13:00-14:00
Okręgowy Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej
Adam Młynarczewski
czwartek 9.00-10.00

BENEFIS PROFESORA GERWAZEGO ŚWIDERSKIEGO

Stowarzyszenie Lekarzy Dolnośląskich i Wychowanków Medycyny Wrocławskiej
Komisja Historyczna i Kultury Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
Polskie Towarzystwo Historii Medycyny i Farmacji, oddział we Wrocławiu
Polskie Stowarzyszenie Obrony Godności Lekarskiej
uprzejmie zaprasza na

BENEFIS PROFESORA GERWAZEGO ŚWIDERSKIEGO Z OKAZJI 90. ROCZNICY URODZIN

który odbędzie się 11 maja 2010 r., godz. 17.00 w Domu Lekarza przy ul. Kazimierza Wielkiego 45.

w programie:

Wstęp muzyczny, oracje jubileuszowe: prof. Szymon Dragan (W służbie Hipokratesa), dr Stefan Malcewicz (Człowiek z kręgosłupem), dr Andrzej Wojnar (Świadek historii), dr Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska (Zostawić ślad), dr Jerzy Bogdan Kos, (Myślę, bo jestem), dr Wiesław Prastowski (Słowo do słowa).

Wręczenie nagrody „IN HOC SIGNO VINCES.”

Mowa JUBILATA.

NOWI DOKTORZY

26 marca 2010 roku decyzją Rady Wydziału Lekarskiego stopień naukowy doktora nauk medycznych otrzymali:

1. mgr farm. Jadwiga Maniewska
2. lek. Ewa Kilar

W związku z tragicznymi wydarzeniami pod Smoleńskiem oraz śmiercią załogi i pasażerów samolotu prezydenckiego, serdeczne wyrazy współczucia i ubolewania na ręce Prezesa DRL Igora Chęcińskiego, złożył Przewodniczący Saksońskiej Izby Lekarskiej Jan Schulze

Uprzejmie informujemy, że istnieje możliwość korzystania z tanich miejsc hotelowych przy siedzibie DIL, ul. Matejki 6. Dolnośląska Izba Lekarska dysponuje 3 pokojami 2-osobowymi.

**Cennik:
40zł brutto/doba/osoba - dla lekarzy, członków DIL i innych izb lekarskich
60zł brutto/doba/osoba - dla gości nie będących lekarzami**

Szczegółowych informacji udziela Sekretariat DIL tel. 71 798 80 52/50

Podziękowanie

Wszystkim, którzy uczestniczyli 18.03.2010 roku w uroczystości pogrzebowej naszej ukochanej córki śp. lek. med. Ewy CIESLAK, wyrażamy serdeczne podziękowanie za niezwykle gorące pożegnanie, które było wyrazem sympatii dla Zmarłej, a także żalu, że odeszła o wiele za wcześnie, że nie dane Jej było cieszyć się życiem, pracować wśród przyjaciół i jeszcze przez wiele lat nieść pomoc cierpiącym.

Serdecznie dziękujemy Panu Profesorowi Wojciechowi Zubowi, Lekarzom i Pielęgniarkom Kliniki Neurochirurgicznej Akademii Medycznej we Wrocławiu, Panu Profesorowi Krzysztofowi Składkowskemu z Centrum Onkologicznego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Gliwicach, Lekarzom Centrum Onkologicznego we Wrocławiu. Mimo że walka o życie naszej córki nie zakończyła się sukcesem, to jednak czyniono wszystko, by przedłużyć Jej życie.

Szczególną wdzięczność wyrażamy Pani Ordynator Oddziału Laryngologicznego Okręgowego Szpitala Kolejowego we Wrocławiu dr n. med. Ewie GUL, a także Pani dr Katarzynie KUBUŚCE. Obie Panie są wzorem serdecznej troski o naszą córkę przez wielomiesięczny okres ciężkiej choroby, której niestety, nikt nie był w stanie pokonać.

dr n. med. Witold ROSOWSKI z żoną Marią i mężem Ewuni Rudolfem

W imieniu Komisji Sportu Okręgowego Rady Lekarskiej w Zielonej Górze serdecznie zapraszamy lekarzy wraz z rodzinami z Dolnośląskiej Izby Lekarskiej do wzięcia udziału w IX Mistrzostwach Polski Lekarzy w wieloboju lekkoatletycznym, które odbędą się 29 maja 2010 r. na stadionie WOSiR w Zielonej Górze przy ul. Sulechowskiej w godzinach 11-13.

Impreza ta cieszy się coraz większym zainteresowaniem kolegów z całej Polski. Będzie nam miło gościć reprezentację z Państwa Izby.

Panu prof. dr. hab. Romanowi Rutowskiemu, kierownikowi Kliniki Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki, oraz dr. Romanowi Więckowi składam serdeczne podziękowanie za przeprowadzenie zabiegu operacyjnego u mojej żony.

Ryszard Rzeszutko

Spis treści

Na cito: Katastrofa pod Smoleńskiem	3
Lista ofiar	4
Ku pamięci...	5
E pluribus unum - nagroda Prezesa	6
Słowo o książce	6
6 lat w Unii Europejskiej	7
XI Konferencja Dermatologii	8
Dermatolodzy w Piechowicach	9
Prawo na co dzień	10
Wybrane aspekty żywienia cz. 2	11
Nasi stomatolodzy	12
Z życia kół DIL	13
Takie były początki AM	14
Histeroskopia	15
Mistrzowie wrocławskiej medycyny	16
Wizyta parlamentarna w Brukseli	17
Fotoreportaż: Bruksela	18-19
20 lat minęło	20
Spotkajmy się	22
Herr Doktor. Auf Deutsch bitte	23
Pro memoria	24-25
Wspomnienia	26-27
Czasy, ludzie, medycyna: Heinrich Gottron	28
Silva rerum, Pomruk salonów	29
Mistrzostwa narciarskie lekarzy	30
Bieganie uzależnia	30
Uchwały DRL i DIL	30
Kursy AM i inne	32-33
Ogłoszenia	34

Wydawca: Dolnośląska Izba Lekarska

50-333 Wrocław, ul. Matejki 6,
tel. 798 80 50, fax 798 80 51, redakcja: 798 80 80
e-mail: redakcja@dilnet.wroc.pl

Konto BGŻ S.A. O/Wrocław

26-2030-0045-1110-0000-0035-6500

Magdalena Furman-Turowska

– redaktor naczelny

Janusz Boguszewicz – sekretarz redakcji

Wiktor Wołodkiewicz

– opracowanie graficzne, skład i łamanie

Kolegium Redakcyjne:

Andrzej Wojnar – przewodniczący

Barbara Bruziewicz-Miklaszewska,

Igor Chęciński, Jacek Chodorski,

Andrzej Kierzek, Jakub Trnka, Paweł Wróblewski

Redakcja nie odpowiada za treść

ogłoszeń, reklam. Nie zwraca materiałów
niezamówionych, zastrzega sobie prawo do
skracania i adiacji tekstów, opracowania
redakcyjnego oraz zmian w tytułach.

Numer zamknięto 22 kwietnia 2010 r.

Druk: ORTIS S.A.

ul. Wojska Polskiego 1, 85-171 Bydgoszcz

e-mail: ortis@ortis.com.pl

tel. +48 (52) 58 20 749 faks: +48 (52) 58 20 801

Na cito

Katastrofa pod Smoleńskiem Co się zdarzyło w Polsce po 10 kwietnia 2010?

Są osoby, które się pamięta, i osoby, o których się śni.

Carlos Ruiz Zafon – „Cień wiatru”

Zaczynając kwietniowy felieton słowami: „Środowy wieczór 10 marca 2010 roku pozostanie na długo w naszej pamięci”, nie myślałem, że majowy rozpocznę słowami: „Sobotni poranek 10 kwietnia 2010 roku zapamiętamy do końca naszych dni”. Katastrofa na rosyjskiej ziemi spowodowała wstrząs w Polsce. Jak powiedział jeden z kandydatów na prezydenta Polski: „Po 10 kwietnia COŚ wydarzyło się w świadomości Polaków”. Wszyscy zadajemy sobie pytanie, czym jest owo COŚ i czy jest ono zjawiskiem trwałym, czy też stopniowy upływ czasu spowoduje, że powrócimy do polskiej rzeczywistości – wiecznego skłócenia, waśni, prowadzenia czasami żenujących sporów, nierzadko bezpardonowych wzajemnych ataków, także w naszym środowisku lekarskim.

Pesymiści twierdzą, że po krótkim czasie oznak jedności szybko powrócimy do stanu wcześniejszego i że nic się trwale na lepsze nie zmieni w naszym państwie. Argumentują – przecież zmarnowaliśmy pamiętne chwile sprzed pięciu lat po śmierci Jana Pawła II.

Ja jednak jestem optymistą. Uważam, że teraz jest szansa, by smoleńska trauma nie poszła na marne.

Dlaczego? Bo widzę zasadniczą różnicę między wpływem na nas tamtej, z 2005 roku, pojedynczej i spodziewanej śmierci Wielkiego Polaka, a smoleńską hekatombą polskich elit, jakim była nagła i niespodziewana śmierć niemal 100 ludzi. Skala smoleńskiego dramatu i nasze reakcje – wzajemna życzliwość Polaków dostrzegana na ulicach polskich miast i miasteczek, najdłuższy żałobny tydzień w historii Polski, widok dziesiątków tysięcy ludzi pod Belwederem czy wreszcie rzesze Polaków uczestniczących w pogrzebach są dowodem, że mamy do czynienia ze zjawiskiem większym i znacznie bardziej trwałym. Coś zmienia się w nas – Polakach.

Być może historia zatacza krąg. Przypomnę, że oblężenie Smoleńska przez wojska polskie w roku 1609 stało się początkiem wojny polsko-rosyjskiej. Być może katastrofa pod Smoleńskiem stanie się początkiem zarówno pojednania polsko-polskiego, jak i poprawy stosunków polsko-rosyjskich.

Każdy wie, czym jest dla Polaków data 15 lipca 1410 roku. Znacznie mniej wiemy o wydarzeniu z 4 lipca 1610 – bitwie pod Kłuszynem (położonym obok Smoleńska), w której Polacy odnieśli zwycięstwo nad Rosjanami, zmierzającymi na pomoc oblężonemu Smoleńskowi. Ta wiktoria polskiej husarii skutkowałą zdobyciem tego miasta, a następnie wkroczeniem Polaków na Kreml i ogłoszeniem carem Rosji polskiego króla Władysława IV Wazy. Błędy Polaków spowodowały wybuch powstania narodowego Rosjan, w którym po raz pierwszy udział wzięły wszystkie rosyjskie stany – szlachta pod dowództwem księcia Pożarskiego i lud pod wodzą kupca Kuźmy Minina. Rezultatem tego powstania było wypędzenie Polaków z Kremla 7 listopada 1612 roku.

Naród rosyjski dobrze pamięta tę datę i jest ona od 2005 roku w Rosji świętem narodowym – Dniem Jedności Narodowej.

Po 400 latach, w 2010 roku, Smoleńsk znów ma swoje miejsce w historii stosunków polsko-rosyjskich.

Przed wiekami jego oblężenie rozpoczęło wojnę polsko-rosyjską, która pojednała Rosjan. Może po czterech wiekach smoleńska katastrofa zjednoczy nas, Polaków, i zainicjuje polsko-rosyjskie pojednanie?

Każdy, kto obserwował reakcje Polaków na wydarzenia 10 kwietnia musi przyznać, że chyba coś się w nas zmieniło. Jest szansa, że smoleńska ofiara nie pójdzie na marne.

Wykorzystajmy tę szansę!

Zginęli w katastrofie samolotu pod Smoleńskiem

1. **Lech Kaczyński, Prezydent RP**
2. **Maria Kaczyńska, Pierwsza Dama**
3. **Ryszard Kaczorowski, Ostatni prezydent RP na Uchodźstwie**
4. Agacka-Indecka Joanna, Przewodnicząca Naczelnej Rady Adwokackiej
5. Bąkowska Ewa, wnuczka gen. bryg. Mieczysława Smorawińskiego
6. Błasiak Andrzej, Dowódca Sił Powietrznych RP
7. Bochenek Krystyna, Wicemarszałek Senatu RP
8. Borowska Anna Maria, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
9. Borowski Bartosz, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
10. Buk Tadeusz, Dowódca Wojsk Lądowych RP
11. Chodakowski Miron, Prawosławny Ordynariusz Wojska Polskiego
12. Cywiński Czesław, Przewodniczący Światowego Związku Żołnierzy AK
13. Deptuła Leszek, Poseł PSL
14. Dębski Zbigniew, Członek Kapituły Orderu Wojennego Virtutti Militari
15. Dolniak Grzegorz, Poseł PO
16. Doraczyńska Katarzyna
17. Duchnowski Edward, Sekretarz Generalny Związku Sybiraków
18. Fedorowicz Aleksander, Tłumacz języka rosyjskiego
19. Fetlińska Janina, Senator PiS pielęgniarka, Doktor nauk medycznych
20. Florczak Jarosław, Funkcjonariusz BOR
21. Francuz Artur, Funkcjonariusz BOR
22. Gaigor Franciszek, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego
23. Gęsicka Grażyna, Posłanka PiS
24. Gilarski Kazimierz, Dowódca Garnizonu Warszawa
25. Gosiewski Przemysław, Poseł PiS
26. Gostomski Bronisław, Ks. prałat
27. Handzlik Mariusz, Podsekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP
28. Indrzejczyk Roman, Kapelan Prezydenta RP
29. Janeczek Paweł, Funkcjonariusz BOR
30. Jankowski Dariusz, Biuro Obsługi Kancelarii Prezydenta RP
31. Jaruga-Nowacka Izabela, Posłanka Lewicy
32. Joniec Józef, Prezes Stowarzyszenia Parafiada
33. Karpiniuk Sebastian, Poseł PO
34. Karweta Andrzej, Dowódca Marynarki Wojennej RP
35. Kazana Mariusz, Dyrektor Protokołu Dyplomatycznego MSZ
36. Kochanowski Janusz, Rzecznik Praw Obywatelskich
37. Komornicki Stanisław, Kanclerz Orderu Wojennego Virtutti Militari
38. Komorowski Stanisław Jerzy, Podsekretarz Stanu w MON
39. Krajewski Paweł, Funkcjonariusz BOR
40. Kremer Andrzej, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
41. Król Zdzisław, Kapelan Warszawskiej Rodziny Katyńskiej 1987-2007
42. Krupski Janusz, Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
43. Kurtyka Janusz, Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
44. Kwaśnik Andrzej, Kapelan Federacji Rodzin Katyńskich
45. Kwiatkowski Bronisław, Dowódca Operacyjny Sił Zbrojnych RP
46. Lubiński Wojciech, lekarz prezydenta RP
47. Lutoborski Tadeusz, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
48. Mamińska Barbara, Dyrektor w Kancelarii Prezydenta RP
49. Mamontowicz-Łojek Zenona, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
50. Melak Stefan, Prezes Komitetu Katyńskiego
51. Merta Tomasz, Podsekretarz Stanu w MKiDN
52. Michałowski Dariusz, Funkcjonariusz BOR
53. Mikke Stanisław, Wiceprzewodniczący ROPWiM
54. Natalli-Świat Aleksandra, Posłanka PiS
55. Natusiewicz-Mirer Janina, Działaczka społeczna
56. Nosek Piotr, Funkcjonariusz BOR
57. Nurowski Piotr, Prezes Polskiego Komitetu Olimpijskiego
58. Orawiec-Löffler Bronisława, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
59. Osiński Jan, Ordynariat Polowy Wojska Polskiego
60. Pilch Adam, Ewangelickie Duszpasterstwo Polowe
61. Piskorska Katarzyna, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
62. Płażyński Maciej, Prezes Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”
63. Płoski Tadeusz, Ordynariusz Polowy Wojska Polskiego
64. Pogródka-Węclawek Agnieszka, Funkcjonariusz BOR
65. Potasiński Włodzimierz, Dowódca Wojsk Specjalnych RP
66. Przewoźnik Andrzej, Sekretarz Generalny Rady Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
67. Putra Krzysztof, Wicemarszałek Sejmu
68. ks. Rumianek Ryszard, Rektor Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego
69. Rybicki Arkadiusz, Poseł PO
70. Seweryn Wojciech, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
71. Skąpski Andrzej Sariusz, Prezes Federacji Rodzin Katyńskich
72. Skrzypek Sławomir, Prezes Narodowego Banku Polskiego
73. Solski Leszek, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich
74. Stasiak Władysław, Szef Kancelarii Prezydenta RP
75. Surówka Jacek, Funkcjonariusz BOR
76. Szczygło Aleksander, Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego
77. Szmajdziński Jerzy, Wicemarszałek Sejmu RP
78. Szymanek-Deresz Jolanta, Posłanka Lewicy
79. Tomaszewska Izabela, Osoba towarzysząca
80. Uleryk Marek, Funkcjonariusz BOR
81. Walentynowicz Anna, Legendarna działaczka Solidarność
82. Walewska-Przyjałkowska Teresa, Wiceprezes Fundacji Golgota Wschodu
83. Wassermann Zbigniew, Poseł PiS
84. Woda Wiesław, Poseł PSL
85. Wojtas Edward, Poseł PSL
86. Wypych Paweł, Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezydenta RP
87. Zając Stanisław, Senator PiS
88. Zakrzewski Janusz, Wybitny polski aktor
89. Zych Gabriela, Przedstawiciel Rodzin Katyńskich

Członkowie załogi

90. Protasiuk Arkadiusz, Kapitan
91. Grzywna Robert, Członek załogi
92. Michalak Andrzej, Członek załogi
93. Ziętek Artur, Członek załogi
94. Maciejczyk Barbara, Stewardessa
95. Januszko Natalia, Stewardessa
96. Moniuszko Justyna, Stewardessa

Nikt nie przeżył katastrofy samolotu prezydenckiego, który leciał na uroczystości katyńskie. Zginęła para prezydencka: Lech Kaczyński i Maria Kaczyńska.

Śmierć poniosło 96 osób, w tym czołowi przedstawiciele polskiej sceny politycznej i najwyższych urzędów państwowych.

W obliczu tragedii łączymy się w bólu z rodzinami i przyjaciółmi ofiar.

Redakcja Medium

Ku pamięci...

Paweł Wróblewski

Początkowo na wieść o katastrofie prezydenckiego samolotu zareagowałem jak większość chyba – niedowierzaniem. W trakcie przygotowań do zajęć ze studentami jednym uchem usłyszałem, że samolot Prezydenta się zapalił. Jednocześnie ktoś przysłał SMS-a, że Prezydent miał wypadek, więc gdy po minucie zadzwoniła żona z tą samą wiadomością, zareagowałem szczerą irytacją, przekonany, że już tradycyjnie przy ważnych, patriotycznych uroczystościach z powodu jakiejś błahej awarii dziennikarze i etatowi szydercy będą próbowali ośmieszyć głowę naszego państwa. Przez myśl mi nie przyszło, że może wydarzyć się aż taka tragedia, która dotknie również osoby, które miałem okazję poznać.

Z Lechem Kaczyńskim spotykałem się kilkakrotnie w okresie przed- i poelekcyjnym, lecz najmilej wspominam okres kampanii prezydenckiej, którą osobiście wspierałem, uczestnicząc w spotkaniach wyborczych jako jedyny marszałek województwa z PiS-u. Pamiętam wspólny obiad w Ossolineum, podczas którego zrelaksowany Lech Kaczyński ze swadą, ale i z wielkim spokojem opowiadał o czasach „okrągłostołowych”, korygując nieco moją „oficjalną” wiedzę na ten temat. Gdy jego stary znajomy profesor Andrzej Wiszniewski zwrócił się do niego nagle per „panie prezydencie”, natychmiast go upomniał, że ewentualny wybór nie zmieni jego stosunku do przyjaciół.

Z prezydentem Kaczorowskim również miałem okazję spotykać się kilkakrotnie. Bywając we Wrocławiu, miał zwyczaj nocować u Sióstr Elżbietanek, a te, by godnie uhonorować gościa, zapraszały mnie wraz z rodziną, jako przedstawiciela lokalnych władz, a potem już tylko towarzysko. Dziś moje dzieci mogą się pochwalić wspólnymi zdjęciami z tak znamienitą osobą, która już niestety na trwałe przeszła do historii.

Władysława Stasiaka i Tomasza Mertę poznałem przez Kazimierza Ujazdowskiego; z pierwszym bawiłem się na jubileuszowych uroczystościach małżeństwa państwa Ujazdowskich, z drugim współpracowałem jeszcze jako marszałek województwa, a potem w Radzie Programowej Ośrodka „Pamięć i Przyszłość”.

Kilkakrotnie we Wrocławiu i w Warszawie spotykałem się z ówczesną minister Grażyną Gęsicką, z Olą Natalli-Świat współpracowaliśmy blisko w okresie mojego przesowania w PiS-ie, kilkakrotnie miałem okazję spotykać się z Jerzym Szmajdzińskim, a podczas jednego z turniejów tenisowych poznałem Jolantę Szymanek-Deresz.

Teraz ich wszystkich już nie ma wśród nas....

Prezydent Lech Kaczyński, Marszałek Województwa Dolnośląskiego Paweł Wróblewski

foto z archiwum autora

Prezydent Ryszard Kaczorowski, Paweł Wróblewski

Jerzy Szmajdziński

Władysław Stasiak

Aleksandra Natalli-Świat

foto: PAP

Z Wielu Jeden czyli E Pluribus Unum

Magda Furman-Turowska

Zimowa sesja egzaminów LEP i LDEP wyłoniła dwoje najlepszych studentów medycyny na Dolnym Śląsku. Są to: lek. med. Piotr Góral i lek. dent. Malina Mańkiewicz. Obydwoje uzyskali identyczny wynik: 175/200 pkt. czyli 87,5%). Dr Malina użyła przy tym wysoką średnią z całych studiów (4,42), a dr Piotr legitymuje się jeszcze lepszym wynikiem, czyli 4,61. Prezes Dolnośląskiej Rady Lekarskiej dr Igor Chęciński ufundował i po raz pierwszy wręczył utalentowanemu młodemu lekarzom nagrodę E PLURIBUS UNUM (Z Wielu Jeden). Zaznaczył, że nagroda będzie cyklicznie przyznawana młodemu lekarzom za najlepsze wyniki egzaminów państwowych.

Wręczył ją laureatom 22 kwietnia 2010 r. na posiedzeniu Dolnośląskiej Rady Lekarskiej. Obydwoje młodzi lekarze odbywają swój staż podyplomowy w IV Klinicznym Szpitalu Wojskowym z Polikliniką we Wrocławiu.

Dr Chęciński w liście gratulacyjnym skierowanym do laureatów nagrody Pluribus Unum napisał m. in.: „W imieniu własnym oraz Dolnośląskiej Rady Lekarskiej chciałbym Państwu serdecznie pogratulować najlepszego na Dolnym Śląsku wyniku Lekarskiego i Dentystycznego Egzaminu Państwowego.” Wręczając medale i dyplomy dodał: „Zapraszam przedstawicieli młodego pokolenia do współpracy ze starszymi kolegami. Proszę pamiętać, że to jest

NASZA izba”. Dziękując za wyróżnienie dr Malina Mańkiewicz wyraziła nadzieję, że uda jej się uzyskać we Wrocławiu rezydenturę i specjalizować w dziedzinie chirurgii stomatologicznej.

Dr Piotr Góral planuje specjalizację z anesteziologii lub kardiologii. Marzy o połączeniu obu tych dyscyplin. Po odebraniu wyróżnień laureaci podziękowali swoim nauczycielom akademickim, rodzicom, którzy wspierają ich podczas studiów i na początku drogi zawodowej, a także Radzie za wyróżnienie i docenienie ciężkiej pracy i dobrych wyników.

Zapytani po uroczystości o dalsze plany życiowe i zawodowe, laureaci prawie chórem stwierdzili, że są optymistami. Zrealizują swoje plany we Wrocławiu, a jeśli nie, to w innych częściach Polski lub za granicą.

Obiecali napisać nam o swoich dalszych losach po jesiennym „rozdaniu” miejsc rezydentekich. Przy okazji wyjaśnili, że dwa razy w roku, właśnie z okazji ogłoszenia listy miejsc rezydentekich, młodzi lekarze zamierzają z nadzieją na dobrą przyszłość.

Wręczenie nagrody prezesa DRL

lek. dent. Malina Mańkiewicz,
lek. med. Piotr Góral

foto: jbog

SŁOWO O KSIĄŻCE

Historia rodzinna

Jerzy Bogdan Kos

Zatrzymać czas. Utrwalić go słowem, barwą, symbolicznym znakiem. Uchronić przed zapomnieniem zdarzenia, które są wspólną własnością rodziny, środowiska, ojczyzny.

Profesor Gerwazy Świdzki, znany wrocławski chirurg-ortopeda ukończył 90 lat. Wyprzedzając tę rocznicę, nakładem Muzeum Walk Niepodległościowych w Poznaniu, ukazała się książka opisująca dzieje życia Profesora i jego przodków. Autorem książki „Historia rodzinna Gerwazego Świdzkiego”, obejmującej pierwsze trzy dekady życia Profesora, jest Edmund Jakubek,

Bogato ilustrowana kronika rodu Świdzskich sięga XII wieku i na pierwotne gniazdo rodowe wskazuje ziemie położone pomiędzy Niemnem i Wielkimi Jeziorami, a zatem na plemienne terytoria Jadrzyńców, których kniaziowie pieczętowali się Pogonią i herbowym znakiem Lubiczów. Byli w tym rodzie mężowie znani z odwagi i wojennego kunsztu oraz z lotnego umysłu, wojownicy, namiestnicy królewscy, bogobojni mieszczanie i wędrowni kupcy. Kazimierz Świdzki ocalił cara Piotra Wielkiego przed pojmaniem przez Szwedów. Siedmiu braci Świdzskich bronili Łomży przed Prusakami. Świdzki pojawiali się na kartach historii w rolach zasługujących na pamięć potomnych.

Kronika wspomina o Świdzkich, którzy walczyli u boku Napoleona i po pokoju w Tylży (1807) osiedlili się w południowej Wielkopolsce. Być może to oni dali początek wielkopolskiej gałęzi rodu, z którego wywodzi się Gerwazy Świdzki. Za gniazdo rodzinne wybrali Grabowo, a następnie Kobylin. Ojciec - Stanisław Świdzki zajmował się handlem i wspieraniem rzemiosła, a w odrodzonej Ojczyźnie był radnym, a nawet przewodniczącym miejscowego samorządu. Matka - Anna, z domu Orlicka, dbała o ognisko domowe i wychowanie synów w poszanowaniu tradycji narodowej i wiary katolickiej. Szko-

ła, harcerstwo i biblioteka – im dorastający chłopiec zawdzięczał zamiłowanie do nauki, był wzorowym uczniem gimnazjum w Krotoszynie.

Prawdziwy karabin dostał do ręki w 1935 roku podczas ćwiczeń przysposobienia wojskowego. Nie wiedział wówczas, że w maju 1939 roku uczyni kolejny krok kończąc kurs chirurgii polowej i przywdzieje mundur. Po mobilizacji otrzymał przydział do Frontowej Jednostki Chirurgicznej jako „sanitariusz przygotowany do samodzielnej pracy sanitarno-lekarskiej”. To wówczas potwierdził swoją sprawność w posługiwaniu się lancetem. Ciężkie walki jednostek Armii Poznań przyniosły ogromne straty.

Do lazaretu w Kutnie dostarczono ponad 3500 rannych, pomocnicze szpitale polowe rozwinięto w pobliskich miejscowościach. Pluton sanitarny, w którym służył Gerwazy Świdzki uratował życie wielu żołnierzom, a następnie przedostał się do Warszawy organizując punkty opatrunkowe. Do polowy październik lekarze i personel pomocniczy opiekowali się rannymi leczonymi w improwizowanych lazaretach.

Kilka tygodni po powrocie z wojennej tułaczki młody podporucznik Gerwazy Świdzki dołączył do grupy konspiracyjnej „Lotos”, którą powołał w Kobylinie dr Józef Lehmann. Rozpoczęto od powielania materiałów informacyjnych z nasłuchu radiowego. Po nawiązaniu kontaktu z komendą obwodu AK w Krotoszynie prowadzono szkolenie w posługiwaniu się bronią oraz w udzielaniu pierwszej pomocy, a także zbierano i przekazywano informacje o działalności lotnisk i o ruchu transportów wojskowych.

Kolejnym polem działalności konspiracyjnej było tajne nauczanie. W prywatnych domach gromadzili

się dzieci, w roli nauczycieli występowali doświadczeni pedagodzy i osoby innych profesji. Był wśród nich również Gerwazy Świdzki. Wreszcie nadeszła pora powrotu do pracy w białym fartuchu – został asystentem szpitala w Marysinie -Piaskach, gdzie znalazła schronienie grupa konspiracyjna „Obra-Kania”. Szpital był „przechowalnią” dla wielu osób zagrożonych aresztowaniem, lub skierowaniem do obozu. Również kolejne lata okupacji obfitowały w zdarzenia, dzięki którym w kronikach Krotoszyna i jego okolic odnotowano liczne fakty bohaterskiej postawy mieszkańców. 17 stycznia 1945 roku Gerwazy Świdzki objął kierownictwo szpitala w Krotoszynie.

Oznaczało to dla niego – medyka realizującego idee swego życia – rychły powrót na studia lekarskie na Uniwersytecie Poznańskim zakończony uzyskaniem dyplomu lekarskiego oraz wyróżnień i godności zawodowych, które wypełniły kolejne lata jego życia.

Zapewne znajdzie się z czasem kolejny kronikarz, który jego życie opíše i przekaże przyszłemu pokoleniom jako przykład godny naśladowania. A wśród najważniejszych osiągnięć wymieni: wyodrębnienie nowej gałęzi medycyny – spondylogii, opublikowanie ponad 400 prac naukowych i dwunastu książek z zakresu medycyny, historii, filozofii, biografistyki, kierowanie przez kilkanaście lat (1973 – 1991) Kliniką Ortopedii Akademii Medycznej we Wrocławiu, powołanie i naukowy patronat nad jedynym w kraju Zakładem Rehabilitacji Leczniczej w Urzaczach i Chorobach Kręgosłupa we Wrocławiu.

[Edmund Jakubek: Historia rodzinna Gerwazego Świdzkiego. Poznań 2007, s. 104.]

6 lat w Unii Europejskiej, czyli... może czas na wstępne podsumowanie.

Jacek Chodorski

1 maja 2010 roku minęło 6 lat od naszej przynależności do krajów Unii Europejskiej. Może to dobry czas, aby dokonać małego podsumowania z punktu widzenia lekarza i interesów naszego środowiska. Albo może jeszcze szerzej – z punktu widzenia tzw. ochrony zdrowia.

Bo bycie członkiem UE zobowiązuje także do dostosowywania standardów europejskich np. w obszarze prawa pracy. A to oczywiście kosztuje. Innymi słowy nie można „zjeść ciastka i mieć ciastko”.

Pisałem już jakiś czas temu na łamach naszego pisma, że Unia Europejska to nie tylko Szengen i miliardy euro płynące do naszego kraju na wszelkiego rodzaju inwestycje. UE to także coś, co prof. Kubot – specjalista prawa pracy, nazwał europeizacją prawa pracy.

Ale może po kolei. Gdyby popatrzeć na naszą przynależność do Unii Europejskiej z punktu widzenia samorządu lekarskiego, to warto odnotować zrealizowane przez naszą Izbę Lekarską 3 programy szkoleniowe w ramach funduszy unijnych (tzw. Kapitał Ludzki) na kwotę ponad 3 mln 300 tys. zł. W ramach tych programów odbyły się kursy z zakresu: języków obcych, technik komunikacyjno – interpersonalnych i szkolenia zawodowego z: ratownictwa medycznego, onkologii, chorób wewnętrznych, toksykologii, periodontologii, kardiologii i alergologii dla ponad 1000 lekarzy. Obecnie Izba realizuje program badawczy dotyczący sytuacji demograficznej lekarzy specjalistów zatrudnionych w niepublicznych placówkach ochrony zdrowia za ponad 775 tys. zł. To są realne dodatkowe pieniądze, które pozwoliły naszej Izbie m. in. na zakup sprzętu do szkoleń z ratownictwa medycznego czy zakup nowoczesnego sprzętu komputerowego do biura Izby.

Gdyby popatrzeć na naszą przynależność do Unii Europejskiej z punktu widzenia zwykłego lekarza to niewątpliwym sukcesem jest sprawa naszych dyżurów lekarskich i wprowadzenie, dyrektywą Unii Europejskiej, zasady, że czas pracy na dyżurze jest czasem pracy. Nie obowiązuje więc wykładnia naszego Sądu Najwyższego, że czas na dyżurze można podzielić na: czas pracy, gotowości do pracy i wypoczynku(!!!). Nie pomogły starania naszego rządu (wspólne m. in. z rządem brytyjskim), żeby chociaż w Dyrektywie Unijnej zapisać, że czas pracy na dyżurze będzie można podzielić na tzw. czas aktywny i nieaktywny. Parlament Europejski zdecydowaną większością głosów odrzucił tego typu pomysł. Warto więc było jechać do Strasburga w grudniu 2008 r. i protestować pod siedzibą Parlamentu Europejskiego, aby ten odrzucił proponowane, niestety także przez nasz rząd, zmiany. Warto jeszcze może przy-

pomnieć, że zgodnie ze stanowiskiem PE klauzula opt – out ma przestać obowiązywać gdzieś w 2011 – 2012 roku. Każdy pracownik w Europie będzie mógł pracować maksymalnie 48 godzin tygodniowo. Nie wolno będzie pracować ponad 48 godzin tygodniowo nawet jeżeli będzie na to zgoda samego pracownika. Ta zasada obejmuje także takie grupy pracowników jak: strażacy i policjanci. Wprowadzenie opt – out spowodowało, że w ostatnich 2 – 3 latach w systemie ochrony zdrowia musiało pojawić się ponad 20 mld dodatkowych pieniędzy, z których ponad 70%, jak stwierdził wiceminister Jakub Szulc na spotkaniu 01.04.2010 r. w siedzibie wrocławskiego oddziału Gazety Wyborczej, zostało przeznaczone na płace lekarzy.

Kolejną „rewolucyjną” zmianą, jaką szykuje dla nas UE to wprowadzenie dyrektywy w sprawie tzw. swobody przepływu usług w tym także usług medycznych. To oznacza w praktyce, że polski pacjent, mając w perspektywie czekanie kilka lat w kraju np. na zabieg operacyjny endoprotezy stawu biodrowego, wybierze sobie szpital na Zachodzie, który wykona u niego ten zabieg, a rachunek wyśle do macierzystego oddziału NFZ. I oddział będzie musiał za ten zabieg zapłacić. Na razie zapłaci tyle, na ile jest on wyceniony według stawek w Polsce. Ale gdy wstąpimy do strefy euro to oczywiście ta różnica szybko zostanie wyrównana. I znowu rząd zacznie gorączkowo szukać kolejnych miliardów zł., aby NFZ nie zbankrutował. I znowu historia się powtarza. Rząd Polski wspólnie z rządem brytyjskim na forum PE „walczy”, aby wprowadzić tzw. okresy ochronne. Jeżeli dodamy do tego, że Polska będzie musiała także w najbliższym czasie „uwolnić” rynek ubezpieczeń w tym ubezpieczeń zdrowotnych, to nasza przyszłość, przynajmniej z punktu widzenia „medycznego” jawi się całkiem całkiem... Naszym pacjentom, „stojącym” obecnie w kilkuletnich kolejkach do zabiegu operacyjnego zaleciłbym... cierpliwość, uważne śledzenie wieści ze Strasburga i...przeglądanie ofert szpitali zachodnich.

Ale w tej „beczce miodu” musi być i „łyżka dziegciu”, bo w końcu „Polak potrafi”. „Polak potrafi” także obchodzić

dyrektywy unijne. Państwowa Inspekcja Pracy wykonała zamówienie polityczne i uznała, że lekarz w tym samym szpitalu może być zatrudniony i na etacie i mieć kontrakt na dyżury medyczne. Nic to, że Sąd Najwyższy już dawno temu w swoim orzeczeniu uznał, że pracownik z jednym zakładem pracy może mieć tylko jedną umowę o pracę na tę samą pracę. Środowisko zostało „zamęczone” i już dla świętego spokoju swojego i pacjentów zgodziło się na takie rozwiązanie.

I znów, gdy popatrzę na naszą przynależność do Unii Europejskiej z punktu widzenia zwykłego lekarza to zauważam, że powoli zmienia się nam nasz tradycyjny ordynatorski model pracy w szpitalach. Coraz więcej kolegów podpisuje tzw. całościowe kontrakty stając się tym samym bardziej lekarzem konsultantem niż lekarzem – asystentem oddziału. Już w wielu oddziałach szpitalnych jedyną osobą na etacie jest...ordynator i to najczęściej z tego powodu, żeby móc być opiekunem specjalizacji lekarza rezydenta. Szkoda, że Ministerstwo Zdrowia nie nadąża za zmianami i nie zmienia przepisów określających, że opiekunem specjalizanta może być tylko lekarz na etacie. Zjawisko kontraktów lekarskich powoduje, że pojawiają się nowe problemy. Na przykład co z odpowiedzialnością za ewentualne powikłania medyczne? Za błędy lekarskie? Kto jest przełożonym lekarza kontraktowego: Ordynator? Dyrektor? (a może pod każdą kartą informacyjną z pobytu pacjenta w oddziale szpitalnym powinien być podpisany lekarz leczący i...dyrektor?). A to tylko nieliczne pytania, na które często samo życie zaczyna przynosić odpowiedzi (i coraz częściej Sąd).

Jestem z natury optymistą. Ale patrząc na te 6 lat wstecz odnoszę wrażenie, że większe zrozumienie dla pracy lekarza jest w Strasburgu niż w Warszawie. To akuratnie jest smutną refleksją. Moja koleżanka mawiała do mnie, że jeżeli pracujesz „dla pieniędzy” jesteś niewolnikiem, jeżeli pracujesz „za pieniądze” jesteś wolnym człowiekiem. Moim marzeniem jest wykonywanie „wolnego zawodu” lekarza i mam wrażenie, że w Unii Europejskiej jest na to szansa.

XI Konferencja Dermatologii Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz IV Trójstronne Polsko-Czesko-Niemieckie Sympozjum Dermatologiczne

Aleksandra Zamirska

W dniach 10-12 września 2009r. we Wrocławiu odbyła się XI Konferencja Dermatologii Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego oraz IV Trójstronne Polsko-Czesko-Niemieckie Sympozjum Dermatologiczne. Obie konferencje zostały zorganizowane przez Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii AM we Wrocławiu. Honorowy patronat nad sympozjum objął Jego Magnificencja Rektor AM prof. dr hab. Ryszard Andrzejak.

Uroczysta ceremonia otwarcia miała miejsce w budynku Centrum Naukowo-Dydaktycznego Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu. Przewodniczący Komitetu Naukowego Sympozjum Trójstronnego prof. Eugeniusz Baran w serdecznych słowach powitał przybyłych z kraju i z zagranicy gości.

foto z archiwum autora

Otwarcie Konferencji, prof. Eugeniusz Baran

Następnie w imieniu J.M. Rektora AM, Prorektor prof. Mariusz Zimmer wręczył odznaczenia Uczelni – Medal Academia Medica Wratislaviensis Polonia. Wśród nagrodzonych znaleźli się prof. Jana Herzogova z Pragi, prof. Uwe Wollina z Drezna oraz prof. Michael Meurer z Drezna.

W dalszej części uroczystości inauguracyjnej przemówienia wygłosili Przewodniczący

Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego prof. Jacek Szepietowski oraz Przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji Dermatologicznej prof. Adam Włodarkiewicz. Pierwszy dzień zjazdu zakończył wykład Neisserowski prof. Mariusza Wąsika z Filadelfii, który w szczególności omówił patogenезę i najnowsze trendy w leczeniu chłoniaków skóry.

W Konferencji wzięło udział 514 lekarzy dermatologów, dermatochirurgów i chirurgów plastycznych z kraju i z zagranicy, między innymi: z Czech, Słowacji, Austrii, Niemiec, Holandii.

W trakcie wykładów omówiono wiele zagadnień z zakresu dermatologii, dermatochirurgii i medycyny estetycznej. Poruszono problemy chirurgicznego i nieoperacyjnego leczenia zmian przednowotworowych i nowotworów skóry, zastosowanie krioterapii, terapii fotodynamicznej i imikwimodu. Zaprezentowano między innymi zasady wytwarzania płatów miejscowych, płatowe rekonstrukcje w obrębie twarzy oraz chirurgiczne metody leczenia olbrzymich znamion wrodzonych. Wygłoszono także prace poruszające zagadnienia ściśle dermatologiczne jak: epidemiologia i leczenie boreliozy, rola witaminy D3 w dermatologii, przebieg kiły u chorych zakażonych wirusem HIV, jakość życia pacjentów z chorobami skóry czy historia dermatowenerologii. Tematyka prezentacji ostatniego dnia koncentrowała się wokół zagadnień medycyny estetycznej: zastosowania peelingów chemicznych, komplikacji pojawiających się po trwałych wypełniaczach, skuteczności i bezpieczeństwa podskórnych iniekcji nowej generacji kwasu hialuronowe-

go, niechirurgicznych metodach modelowania twarzy i ciała. Łącznie zaprezentowano 66 prac oryginalnych i poglądowych oraz 5 plakatów. W ramach zjazdu, na sali operacyjnej Kliniki Dermatologii, odbyły się 2 pokazowe zabiegi operacyjne, podczas których zaprezentowano leczenie bielactwa nabytego metodą mikroprzeszczepów oraz powiększanie piersi z zastosowaniem preparatu Macrolane.

Nagrodę dla Młodego Dermatochirurga przyznano dr Michałowi Sobjankowi za prezentację pracy „Czerniak aparatu paznokciowego”.

W czasie ceremonii zamknięcia gospodarz Konferencji prof. Eugeniusz Baran, podsumował rezultaty obrad, podziękował gościom i sponsorom, wśród których były firmy: Vichy, La Roche Posay, MEDA, Jelfa, Galderma i inne.

Sympozjum było niezapomnianym wydarzeniem naukowym, towarzyskim i kulturalnym.

Wręczenie Medalu Academia Medica Wratislaviensis Polonia prof. Janie Herzogovej z Pragi

Prof. Mariusz Wąsik z Filadelfii podczas wygłaszania V Wykładu Neisserowskiego

Wręczenie Medalu Academia Medica Wratislaviensis Polonia prof. Uwe Wollina z Drezna

DERMATOŁODZY W PIECHOWICACH k. SZKLARSKIEJ PORĘBY

Marta Zdrojowy

O 18 do 20 lutego 2010 r. w Piechowicach k. Szklarskiej Poręby odbyło się IV Sympozjum Farmakoterapii Dermatologicznej i I Sympozjum Psychodermatologii, zorganizowane wspólnie przez Katedrę i Klinikę Dermatologii, Wenerologii i Alergologii AM we Wrocławiu, Sekcję Farmakologii Klinicznej i Sekcję Psychodermatologii Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Patronat naukowy nad sympozjum objął Jego Magnificencja Rektor Akademii Medycznej we Wrocławiu prof. dr hab. Ryszard Andrzejak. Komitetem Organizacyjnym kierował prof. dr hab. Jacek Szepietowski – prezes Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego, kierownictwo naukowe powierzono prof. dr. hab. Eugeniuszowi Baranowi, prof. dr. hab. Andrzejowi Langnerowi i prof. dr. hab. Jackowi Szepietowskiemu.

Wszystkie obrady miały miejsce w hotelu Las w Piechowicach.

Pierwszy dzień konferencji rozpoczęła sesja plenarna, w której poruszono problemy zaburzeń psychicznych w praktyce dermatologicznej, przedstawiono również nowe europejskie zalecenia leczenia zakażeń przenoszonych drogą płciową.

Podczas uroczystego otwarcia konferencji prof. dr hab. Marek Ziętek – prorektor ds. nauki AM we Wrocławiu wręczył odznaczenia Akademii Medycznej. Medale Academia Medica Wratislaviensis Polonia otrzymali: prof. Ligia Brzezińska-Wcisło z Katowic, prof. Andrey Lvov z Moskwy oraz prof. John de Korte z Amsterdamu. Na zakończenie uroczystości otwarcia prof. Hanna Wolska wygłosiła interesujący wykład na temat roli preparatów ochronnych w profilaktyce odczynów posłonecznych. Później odbyło się spotkanie z wybitnym polskim himalaistą Krzysztofem Wielickim.

W kolejnym dniu konferencji poruszano tematy z zakresu psychodermatologii, m.in. problem samouszkodzeń i sztucznie wywołanych dermatoz, przedstawiono także zasady poprawnej oceny i interpretacji kwestionariuszy jakości życia u pacjentów z chorobami dermatologicznymi. Tematyka wykładów obejmowała także zagadnienia z zakresu leczenia chorób autoimmunologicznych. Sesja poświęcona tej tematyce dotyczyła m.in. trendów w leczeniu pęcherzycy zwykłej, twardziny układowej oraz toczenia rumieniowatego układu. Szeroko omówiono zagadnienie leczenia biologicznego w łuszczycy.

Osobna sesja poświęcona była trądzikowi, roli izotretinoiny w leczeniu chorób dermatologicznych, a także perspektywom rozwoju nowych strategii leczenia trądziku.

Zainteresowanie uczestników wzbudziła także sesja, która skupiła się na zagadnieniach dotyczących chorób

włosów, m.in. na roli trichoskopii w rozpoznaniu różnych postaci łysienia czy leczeniu finasterydem łysienia androgenowego.

W ostatnim dniu konferencji prezentowano zagadnienia z różnych dziedzin dermatologii. Przedstawiono prace dotyczące m.in. chorób infekcyjnych, reakcji polekowych, a także zastosowania dapsonu i cyklosporyny w leczeniu dermatologicznym.

Poza bogatym programem naukowym, w czasie wolnym od obrad uczestnicy sympozjum mogli uczestniczyć w koktajlu powitalnym oraz w góralskim spotkaniu towarzyskim. Wykłady i zagadnienia prezentowane podczas konferencji cieszyły się dużym zainteresowaniem i budziły żywe dyskusje wśród uczestników. Niewątpliwie sympozjum było sukcesem zarówno organizacyjnym, jak i naukowym.

foto z archiwum autora

Prof. dr hab. Jacek Szepietowski oraz prof. dr hab. Eugeniusz Baran w trakcie otwarcia konferencji

Prof. Andrey Lvov po otrzymaniu Medalu Academia Medica Wratislaviensis Polonia

radca prawny DIL
mec. Beata
Kozyra-Łukasiak

Pamiętajmy, że nieznanie prawa nie zwalnia z odpowiedzialności za jego nieprzebrzeżenie. Tymczasem w naszej pracy każdego dnia spotykamy się z przepisami prawnymi, które dodatkowo, cały czas ulegają zmianom. Dzięki „Medium” możecie śledzić najważniejsze zmiany w prawie dotyczące zawodu lekarza, nie wertując nerwowo Dzienników Ustaw ani Monitorów Polskich.

Jeśli macie jakieś pytania lub wątpliwości prawne, skontaktujcie się z nami osobiście (ul. Matejki 6, godz. 9-15.00), wyślijcie list zwykły czy elektroniczny (redakcja@dilnet.wroc.pl). Postaramy się, by na naszych łamach na każde Wasze pytanie odpowiedział radca prawny Dolnośląskiej Izby Lekarskiej. Swoje dane można zastrzec do wiadomości redakcji.

PRAWNIK ODPOWIADA

Czy zleceniobiorcę dotyczy obowiązek przeszkolenia w zakresie bhp?

Zgodnie z art. 207 § 1 kodeksu pracy pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładzie pracy. Na zakres odpowiedzialności pracodawcy nie wpływają obowiązki pracowników w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz powierzenie wykonywanych zadań służby bezpieczeństwa i higieny pracy specjalistom spoza zakładu pracy.

Natomiast § 2 art. 207 stanowi, że pracodawca jest obowiązany chronić zdrowie i życie pracowników przez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy przy odpowiednim wykorzystaniu osiągnięć nauki i techniki. Pracodawca jest m.in. obowiązany:

- organizować pracę w sposób zapewniający bezpieczne i higieniczne warunki pracy,
- zapewniać przestrzeżenie w zakładzie pracy przepisów oraz zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, wydawać polecenia usunięcia uchybień w tym zakresie oraz kontrolować wykonanie tych poleceń,
- reagować na potrzeby w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i higieny pracy oraz dostosowywać środki podejmowane w celu doskonalenia istniejącego poziomu ochrony zdrowia i życia pracowników, biorąc pod uwagę zmieniające się warunki wykonywania pracy.

Art. 304 § 1 kp stanowi, że pracodawca jest obowiązany zapewnić bezpieczne i higieniczne warunki pracy, o których mowa w art. 207 § 2 kp, osobom fizycznym wykonującym pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, a także osobom prowadzącym w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę na własny rachunek działalność gospodarczą.

Obowiązki określone w art. 207 § 2 kp stosuje się odpowiednio do przedsiębiorców niebędących pracodawcami, organizujących pracę wykonywaną przez osoby fizyczne:

- 1) na innej podstawie niż stosunek pracy,
- 2) prowadzące na własny rachunek działalność gospodarczą.

Przez osoby fizyczne wykonujące pracę na innej podstawie niż stosunek pracy należy rozumieć osoby, których stosunek zatrudnienia powstał w wyniku zawarcia umów o charakterze cywilnoprawnym, np. umowa zlecenie, umowa o dzieło lub inna umowa o świadczenie usług. Dotyczy to także wolontariuszy.

Zgodnie z art. 211 kp przestrzeżenie przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy jest podstawowym obowiązkiem pracownika. Pracownik jest obowiązany m.in.:

- znać przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy, brać udział w szkoleniu i instruktażu z tego zakresu oraz poddawać się wymaganiom egzaminom sprawdzającym,

- wykonywać pracę w sposób zgodny z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy oraz stosować się do wydawanych w tym zakresie poleceń i wskazówek przełożonych.

Na podstawie art. 3041 kp obowiązki, o których mowa w art. 211 kp, w zakresie określonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę, ciąży również na osobach fizycznych wykonujących pracę na innej podstawie niż stosunek pracy w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę, a także na osobach prowadzących w zakładzie pracy lub w miejscu wyznaczonym przez pracodawcę lub inny podmiot organizujący pracę.

Obowiązek odbycia przeszkolenia w zakresie bhp zależy od rodzaju pracy świadczonej przez zleceniobiorcę oraz warunków, w jakich praca jest wykonywana.

Zawarta umowa cywilnoprawna powinna określać, kto ponosi koszty przeszkolenia w zakresie bhp.

NOWE PRZEPISY PRAWNE

- I. 11 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2010 r. w sprawie sposobu ustalania wysokości opłat za badania laboratoryjne oraz inne czynności wykonywane przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 36 poz. 203.
- II. 12 marca 2010 r. weszła w życie Ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw, opublikowana w Dzienniku Ustaw nr 28 poz. 146.
- III. 17 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia

10 czerwca 2010 r. w sprawie Komisji Lekarskiej działającej przy Rzeczniku Praw Pacjenta, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 41 poz. 244.

IV. 18 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 lutego 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu zaopatrzenia w wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi oraz środki pomocnicze, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 31 poz. 166.

V. 23 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 lutego 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegó-

wych wymagań Dobrej Praktyki Klinicznej, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 34 poz. 188.

VI. 29 marca 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 marca 2010 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych na poszczególne stanowiska pracy w stacji sanitarno-epidemiologicznej, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 48 poz. 283.

VII. 8 kwietnia 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 12 marca 2010 r. w sprawie trybu przeprowadzania kontroli w podmiotach wykonujących czynności związane z pobieraniem, przechowywaniem i przeszczepianiem komórek,

tkanek i narządów, opublikowane w Dzienniku Ustaw nr 45 poz. 273.

VIII. 24 marca 2010 r. został opublikowany w Dzienniku Ustaw nr 45 poz. 274 wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2010 r. sygn. Akt V/5/07 o niezgodności z Konstytucją RP oraz ustawą z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym (Dz. U. nr 104 poz. 708 ze zm.) § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 17 listopada 2006 r. w sprawie środków przymusu bezpośredniego stosowanych przez funkcjonariuszy Centralnego Biura Antykorupcyjnego. Powyższy przepis utracił moc obowiązującą dnia 24 marca 2010 r.

Więcej na stronach internetowych DIL-u: www.dilnet.wroc.pl zakładka PRAWO LEX

LISTA FUNDATORÓW SZTANDARU
DOLNOŚLĄSKIEJ IZBY LEKARSKIEJ:

Barbara Bruziewicz-Mikłaszewska, Leszek Bystryk, Igor Chęciński, Jacek Chodorski, Iwona Dattner-Hapon, Violetta Duży, Bożena Kaniak, Ryszard Kępa, Piotr Knast, Krystyna Kochman, Piotr Laska, Józef Lula, Alicja Marczyk-Felba, Katarzyna Marek, Zbigniew Markiewicz, Adam Młynarczewski, Małgorzata Nakraszewicz, Halina Nawrocka, Małgorzata Niemiec, Olha Paslavska, Barbara Polek, Dorota Radziszewska, Robert Seifert, Jan Spodzieja, Iwona Świętkowska, Jakub Trnka, Zbigniew Winkel, Andrzej Wojnar, Paweł Wróblewski, Stefan Zbieg.

Wybrane aspekty w żywieniu i leczeniu żywieniowym w chirurgii cz. 2

Karolina Czech, Agnieszka Bonar

Kacheksja jest wynikiem niedostatecznego spożycia substancji energetycznych. Występuje często w chorobie nowotworowej. W kacheksji dochodzi do utraty tkanki tłuszczowej i białek strukturalnych, natomiast istotne białka trzewne są zachowane.

Kwashiorkor powstaje przy wystarczającym żywieniu węglowodanowym bez udziału białka. Nazwa powstała w krajach tropikalnych, gdzie jednostronne żywienie węglowodanowe prowadzi do chorób i upośledzenia wzrostu u dzieci. W tej postaci niedożywienia są zachowane tłuszcze, a istnieją braki białek strukturalnych i trzewnych. Kwashiorkor może wystąpić w nagłych, ciężkich zaburzeniach metabolicznych spowodowanych urazem, infekcją lub oparzeniem.

Mieszane niedożywienie jest najczęstsze. Niedostatek białek i składników energetycznych albo wysoki katabolizm w następstwie urazu czy choroby powoduje zmniejszenia ilości wszystkich rodzajów białek i tkanki tłuszczowej⁽²⁾.

Wpływ niedożywienia na organizm

Zmiany, jakie powstają w organizmie na skutek rozwoju niedożywienia, wpływają w niekorzystny sposób na wyniki leczenia chorych. Dochodzi do zmniejszenia masy i osłabienia siły mięśni sercowego oraz mięśni oddechowych. Efektami są spadek objętości wyrzutowej i osłabienie kurczliwości serca. Zmniejsza się pojemność oddechu i dochodzi do rozwoju beztlenowych procesów metabolicznych. W obrębie przewodu pokarmowego następuje zanik komórek nabłonka jelitowego, spadek aktywności enzymów trawiennych, upośledzone zostaje gojenie ran. Zmiany rozwijają się znacznie szybciej u chorych z objawami zapalenia, w czasie ostrej choroby, np. zakażenia. Chorzy niedożywieni mają mniejsze rezerwy energetyczne, które organizm może wykorzystać w przypadku takiej choroby. W efekcie są narażeni na większą ilość powikłań leczenia oraz zwiększone ryzyko śmierci⁽⁵⁾.

Ocena stanu odżywienia

Ocena stanu odżywienia polega na określeniu rodzaju i stopnia niedożywienia oraz identyfikacji chorych zagrożonych powikłaniami wynikającymi z niedożywienia i monitorowaniu skuteczności leczenia żywieniowego. Do oceny stanu odżywienia wykorzystuje się badania:

- przesiewowe;
- kliniczne;
- antropometryczne;
- laboratoryjne.

W badaniu przesiewowym podstawową rolę odgrywa wywiad żywieniowy. Uzupełnieniem wywiadu jest pomiar masy ciała, wzrostu i obliczenie wskaźnika BMI. W celu wczesnej identyfikacji chorych niedożywionych można się posłużyć prostymi formularzami (wraz z obliczeniem BMI), w których podstawą oceny jest skala punktowa.

Badanie kliniczne pozwala na ocenę ogólnego stanu chorego, wydolności poszczególnych narządów i układów, zdolności samoobsługi, sprawności ruchowej.

W badaniu antropometrycznym mierzy się wzrost, aktualną masę ciała, związany z chorobą ubytek masy ciała w ciągu 3 miesięcy. Przed przyjęciem do szpitala i oblicza BMI. Za ważny wskaźnik niedożywienia przyjmuje się ubytek masy ciała > 10%.

Najważniejsze znaczenie w określeniu niedożywienia mają badania laboratoryjne, które umożliwiają ocenę

stężenia w surowicy krwi albumin, prealbumin, transferyny oraz liczby limfocytów i bilansu azotowego⁽¹⁾

Leczenie żywieniowe

Żywnienie enteralne, żywienie parenteralne, leczenie żywieniowe – definicje

- Żywnienie enteralne (dojelitowe) – podawanie białka lub źródeł białka, energii, elektrolitów, witamin, pierwiastków śladowych i wody do przewodu pokarmowego, z wykorzystaniem drogi podażi innej niż doustna.
- Żywnienie parenteralne (pozajelitowe) – podawanie źródeł białka, energii, elektrolitów, witamin, pierwiastków śladowych i wody drogą dożylną.
- Leczenie żywieniowe (żywienie kliniczne) – postępowanie obejmujące ocenę stanu odżywienia, ocenę zapotrzebowania na substancje odżywcze, zlecenie i podawanie odpowiednich dawek energii, białka, elektrolitów, witamin, pierwiastków śladowych i wody w postaci zwykłych produktów odżywczych, płynnych diet doustnych lub sztucznego odżywiania, monitorowania stanu klinicznego i zapewnienie optymalnego wykorzystania wybranej drogi karmienia. Leczenie żywieniowe jest integralną częścią terapii prowadzoną w celu poprawy lub utrzymania stanu odżywienia i/lub prawidłowego rozwoju, poprawy rokowania i przyspieszenia wyleczenia i/lub w celu umożliwienia stosowania metod leczenia⁽⁵⁾.

Wybór drogi żywienia

Żywnienie można prowadzić następującymi drogami:

- **dojelitową** (żywienie enteralne) – doustne, przez zgłębnik żołądkowy lub przez przetokę żołądkową i przez zgłębnik jelitowy lub przetokę jelitową,
- **pozajelitową** (żywienie pozajelitowe, czyli dożylnie) – przez żyły obwodowe lub centralne⁽²⁾.

Leczenie żywieniowe możemy prowadzić jako uzupełnienie diety doustnej suplementami żywieniowymi, doustne żywienie dietami przemysłowymi, żywienie dożołądkowe lub dojelitowe dietami przemysłowymi. Warunkiem stosowania preparatów do żywienia dożołądkowego i dojelitowego jest sprawny przewód pokarmowy. W przypadku kiedy nie możemy wykorzystać przewodu, leczenie żywieniowe prowadzimy drogą żył obwodowych lub centralnych, stosując całkowite żywienie pozajelitowe.⁽⁴⁾

Wybór metody żywienia

Najdoskonalszą metodą żywienia jest żywienie doustne i zawsze, gdy jest to możliwe, należy podjąć starania, aby je realizować w dostatecznej formie i ilości. Jadłowstręt spowodowany bólem lub depresją może powstrzymać chorego od jedzenia. Należy więc dążyć do ustalenia, ile chory spożywa białka i ile kalorii, a jeśli te ilości nie stwarzają możliwości odbudowy stanu odżywienia i sprostania katabolizmowi wywołanemu urazem, trzeba szukać innych sposobów żywienia.

Żywnienie dojelitowe jest korzystniejsze z wielu względów niż pozajelitowe. Dzięki dostarczaniu przez jelita i żyłę wrotną do wątroby glukozy, aminokwasów, kwasów tłuszczowych składników mogą być gromadzone w hepatocytach, wykorzystane w celu uzyskania energii lub przekształcone w inne potrzebne substancje. W ten sposób żywienie jelitowe prowadzi skuteczniej do syntezy białek trzewnych.

Żywnienie jelitowe powoduje wysiew hormonów jelitowych, które mają korzystne działanie na przewód

pokarmowy. Ważne jest też bezpośrednie oddziaływanie składników odżywczych na błonę śluzową jelita. W ten sposób zmniejsza się migrację bakterii jelitowych ku górze oraz poprawia się strukturę i funkcję wszystkich składników ściany jelita. Pacjenci żywieni dojelitowo rzadziej ulegają infekcjom niż chorzy żywieni dożylnie. Warunkiem prowadzenia żywienia dojelitowego jest sprawność przewodu pokarmowego, co oznacza, że żołądek lub jelito mogą przyjąć pokarm przez zgłębnik, a także że pokarm ten przejdzie dalej do jelita, które może ten pokarm wchłonać.

Nie można stosować żywienia dojelitowego w ostrej chorobie przewodu pokarmowego, takich jak np. ostre zapalenie trzustki, choroby zapalne jelit lub przetoki jelitowe, ponieważ zastrzyłoby to przebieg tych chorób. Dla wielu chorób wyłączenie czynności przewodu pokarmowego jest istotą leczenia.

Po dojelitowym podaniu mieszanek odżywczych często występują zaburzenia, takie jak np. biegunki, których negatywne skutki przekraczają niekiedy korzyści z dojelitowego żywienia.

Całkowite żywienie pozajelitowe jest bardzo kosztowne i skomplikowane. Bezpieczne dłuższe jego prowadzenie jest możliwe tylko na niektórych specjalistycznych oddziałach intensywnej terapii.

Natomiast łatwe, skuteczne i bezpieczne jest pozajelitowe wspomaganie żywienia przez dożylną przetaczanie emulsji tłuszczowych i roztworów aminokwasów chorym żywionym doustnie lub otrzymującym niskoprotentowe roztwory elektrolitów i glukozy w okresie pooperacyjnym. Do tego celu wystarczyć korzystanie z żył obwodowych.

W przedłużającym się okresie pooperacyjnym lub w razie wystąpienia powikłań ważne jest niedopuszczenie do powstania ubytków żadnych składników. Trzeba wyprzedzać zagrożenia, ponieważ ubytek jednego składnika powoduje łańcuchowo wiele zaburzeń, których naprawienie w następnych dniach może być już niewykonalne⁽³⁾.

Podsumowanie

Leczenie żywieniowe jest niezbędne do zapewnienia bezpiecznego i skutecznego leczenia w szpitalu. Niezwykle ważne w leczeniu szpitalnym jest prawidłowe żywienie chorych, ponieważ niedożywienie wydłuża czas leczenia, ich pobyt na oddziale szpitalnym, a co za tym idzie zwiększając koszty leczenia.

Literatura:

1. Dyk D., Wołowicka L., *Anestezjologia i intensywna opieka*, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007
2. Fibak J., *Chirurgia, podręcznik dla studentów*, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2006
3. Fibak J., *Chirurgia, repetytorium*, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2004
4. Głuszek S. (red.), *Chirurgia, podręcznik dla studentów wydziału nauk o zdrowiu*, Wyd. Czelej Sp. z o.o., Lublin 2008
5. Kapała W., *Pielęgniarstwo w chirurgii*, Wydawnictwo Czelej Sp. z o.o., Lublin 2006
6. Kubler A. (red.) *Intensywna terapia*, Wydawnictwo Medyczne Urban&Partner, Wrocław 2004
7. Majewski E. Zaniewski M. (red.), *Pielęgniarstwo chirurgiczne, część I*, Śląska Akademia Medyczna, Katowice 2003
8. Walewska E. (red.), *Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego*, Wyd. Lekarskie PZWL, Warszawa 2007

Koleżanki i Koledzy,

Ostatnie spotkanie Komisji Stomatologicznej odbyło się w smutnym okresie żałoby narodowej związanej z katastrofą samolotu prezydenckiego, w której zginęła dwójka lekarzy, w tym lekarz stomatolog dr Bronisława Orawiec-Löffler z Poronina. Na pokładzie samolotu znalazła się na zaproszenie Kancelarii Prezydenta, ze względu na zasługi, jako przedstawicielka Stowarzyszenia Rodzin Katyńskich.

Jak powtarzają zgodnie media: „Swoje życie poświęciła medycynie i walce o pamięć ofiar mordu w Katyniu”. Była bratanicą podpułkownika Franciszka Orawca, dowódcy 2. Pułku Strzelców Podhalańskich, polskiego oficera zamordowanego w Katyniu.

Miała 81 lat. Urodziła się 16 lutego 1929 r. w Poroninie i z nim była związana przez wszystkie swoje lata. Początki pracy zawodowej spędziła w Nowym Targu jako kierownik zakładu protetyki, potem pracowała w Bukowinie Tatrzańskiej. W Poroninie prowadziła praktykę lekarską. Społeczność tatrzańska wyraża się o niej z ogromną sympatią i szacunkiem.

Dr Bronisława Orawiec-Löffler aktywnie działała w miejscowym Związku Podhalan. Organizowała liczne konkursy dziecięce. Na spotkaniach z młodzieżą szkolną opowiadała o tych tragicznych zdarzeniach w Katyniu. Współpracowała z prezesem IPN Januszem Kurtyką.

Na komisji poruszyliśmy wiele aktualnych tematów, z których przytoczę kilka najważniejszych.

1. Są już mocno zaawansowane prace nad nowelizacją rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12 grudnia 2002 r., które umożliwią nam zakup produktów leczniczych w hurtowniach farmaceutycznych.
2. Sprawa wypisywania recept pro familiae i pro authore. Przypominam o obowiązku prowadzenia stosownej dokumentacji, gdyż przeprowadzone przez NFZ kontrole w województwie małopolskim nałożyły na lekarzy kary pieniężne.
3. Działający w ramach Komisji Stomatologicznej NRL zespół ds. negocjacji z NFZ regularnie podnosi sprawę wprowadzenia poprawek do rozporządzenia MZ w sprawie świadczeń gwarantowanych zakresu leczenia stomatologicznych z 30.08.2009 r. (leczenie protetyczne, endodontyczne i konieczności posiadania aparatu rtg w każdym gabinecie). Zespół postuluje wprowadzenie współczynników korygujących na świadczenia stomatologii dziecięcej, uzyskiwanie dodatkowych punktów za kontynuację umowy kontraktowej. Zespół od dawna domaga się ustalenia cen minimalnych na świadczenia stomatologiczne wynikających z realnej kalkulacji kosztów tego leczenia.

W ramach komisji odbyło się spotkanie z Anną Knotz, dyrektorem oddziału towarzystwa ubezpieczeniowego INTER. Wobec dużej liczby pytań kolegów postanowiono usystematyzować interesujące nas zagadnienia i omówić na kolejnym spotkaniu komisji w czerwcu, z którego obszerne sprawozdanie przedstawię w kolejnym numerze „Medium”.

Zamierzamy jak najwięcej informacji zamieszczać na stronie internetowej naszej komisji. Zapraszam na szkolenie 26 maja, przygotowane przez dr. Romana Borczyka (program w kwietniowym „Medium” i na stronie internetowej komisji), oraz 11 czerwca:

dr n. med. Barbara Warych (9.00-11.00) – „Ocena wyżynania się i wymiany uzębienia u dzieci i dorosłych w aspekcie fizjologicznej i patologicznej resorpcji w świetle badań radiologicznych i analizie wieku”;

Od 11.30- 13.30 dr n. prawnych Agata Wnukiewicz- Kozłowska „Dokumentacja medyczna w gabinecie lekarskim”.

Zapisy na szkolenia przyjmujemy jak zwykle około dwóch tygodni wcześniej, zaczynając od 31 maja 2010 r., telefonicznie – 071 7988081 lub drogą internetową na adres: komisja.kształcenia@dilnet.wroc.pl.

Alicja Marczyk-Felba
przewodnicząca Komisji Stomatologicznej

O odpadach niebezpiecznych Iwona Świątkowska

Koleżanki i Koledzy lekarze dentyści.

Zgodnie z Ustawą z dnia 27.06.1997r. o odpadach, osoby wykonujące zawód medyczny w ramach indywidualnej praktyki, lub indywidualnej specjalistycznej praktyki lekarskiej, są podmiotem wytwarzającym odpady niebezpieczne.

12.03.2010r. weszła w życie ustawa z dnia 22.01.2010r., o zmianie ustawy o odpadach, opublikowana w Dz.U. nr 28 poz.25, która określa że odpady niebezpieczne to odpady powstające w związku udzielaniem świadczeń zdrowotnych, oraz prowadzeniem badań i doświadczeń naukowych, w zakresie medycyny.

Wytwórca odpadów jest zobowiązany do:

- uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości powyżej 0,1Mg (100kg) rocznie.
- przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach, oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 0,1 Mg rocznie, albo powyżej 5 Mg rocznie.

Informacje o wytwarzanych odpadach, oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami przedkłada się właściwemu organowi (starostwo powiatowe, lub prezydent miasta), w terminie 30 dni

przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów lub zmianą tej działalności wpływająca na ilość, lub rodzaj wytwarzanych odpadów, lub sposobów gospodarowania nimi.

Posiadacz odpadów, jest obowiązany do prowadzenia ewidencji ilościowej i jakościowej, zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów i listą odpadów niebezpiecznych.

Jeżeli posiadacz odpadów, wytwarza odpady bez wymaganej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, lub

- wytwarza odpady bez wymaganego złożenia informacji o wytworzonych odpadach oraz sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, lub

- prowadzi gospodarkę odpadami niezgodnie ze złożoną informacją, lub wytwarza odpady pomimo wniesienia sprzeciwu przez właściwy organ przyjmujący informację, albo rozpoczyna działalność powodującą powstawanie odpadów przed upływem terminu do wniesienia sprzeciwu, lub

- będąc obowiązany do zgłoszenia do rejestru nie dopełnił tego obowiązku, lub wykonał go niezgodnie ze stanem faktycznym, lub

- zbiera odpady i transportuje je niezgodnie z informacjami zgłoszonymi do rejestru,

Podlega karze pieniężnej w wysokości 5000,00

Jeżeli posiadacz odpadów, lub transportujący odpady pozbywa się odpadów wbrew przepisom dot. gospodarowania odpadami, lub

- przekazuje je podmiotom, które nie uzyskały wymaganych zezwoleń, lub

-w celu spełnienia kryteriów dopuszczenia odpadów do składowania na składowiskach odpadów rozcieńcza lub sporządza mieszaninę odpadów ze sobą lub innymi substancjami lub przedmiotami, lub

-powodując wzrost zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzi lub środowiska, miesza odpady niebezpieczne różnych rodzajów lub odpady niebezpieczne z odpadami innymi niż niebezpieczne lub dopuszcza do mieszania tych odpadów, lub

-prowadzi działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów bez wymaganego zezwolenia lub z naruszeniem jego warunków, lub

Wbrew zakazom dotyczącym zbierania odpadów, dokonuje zbierania odpadów,

Podlega karze pieniężnej w wys. 10 000,00

Przytoczyłam obszerne fragmenty znowelizowanej ustawy, na podstawie materiałów przygotowanych przez mec. Beatę Kozyrę-Lukasiak.

10- lecie Szpitala Wojewódzkiego

Barbara Polek

5.03.2010 r. w Szpitalu Wojewódzkim w Jeleniej Górze odbyły się uroczystości z okazji 10-lecia Szpitala Wojewódzkiego.

Obchody jubileuszu rozpoczęła msza św. celebrowana przez księdza biskupa Stefana Cichego. Otwierając część oficjalną obchodów, dyrektor Stanisław Woźniak powitał przybyłych na uroczystość gości, m.in.: wicemarszałka województwa dolnośląskiego Jerzego Łuźniaka, przewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego Jerzego Pokoja, byłych dyrektorów Szpitala, władze lokalne, dyrektorów szpitali z ościennych miejscowości oraz przedstawicieli służby zdrowia, lekarzy pielęgniarzy, a także administrację Szpitala Wojewódzkiego w Jeleniej Górze.

Podczas wystąpienia osób zaproszonych na uroczystość przypomniano historię powstania

Szpitala Wojewódzkiego, oraz zgodnie podkreślano jego rangę, który działając w dobie niekończącej się reformy służby zdrowia, radzi sobie coraz lepiej oraz stale podnosi standard świadczonych usług zdrowotnych. Obchody 10-lecia to także czas na przedstawienie dorobku i osiągnięć, jakimi Szpital Wojewódzki w Jeleniej Górze może się poszczycić, oraz planu działania na najbliższe lata.

W trakcie uroczystości wręczono dyplomy, medale pamiątkowe z okazji 10-lecia. Podziękowano byłym dyrektorom za wieloletni wkład w roz-

wój Szpitala Wojewódzkiego oraz zdmuchnięto świeczki na urodzinowym torcie.

Na zakończenie obchodów ksiądz biskup Stefan Cichy poświęcił nowo otwarte oddziały szpitalne, m.in. Oddział Onkologiczny i Oddział Pulmonologiczny, oraz udzielił błogosławieństwa dyrekcji i pracownikom Szpitala, a także przebywającym w nim pacjentom.

foto z archiwum szpitala

Od lewej: Beata Bokiej, Hubert Papaj, Andrzej Wojnar, Barbara Polek, Jerzy Pokój.

Wyróżnienie otrzymał dr Jerzy Keppel

BHP dla Lekarzy Prywatnie Praktykujących

Teresa Bujko

W kwietniu (10.04.2010) odbyło się obowiązkowe szkolenie w zakresie BHP dla lekarzy pracodawców (zatrudniających asystentkę, lekarza, higienistkę itp.) Szkolenie to w formie instruktażu przeprowadził mgr Tomasz Korkosz, inspektor BHP i PPOŻ z Naczelnej Izby Lekarskiej adres e-mail: tkorkosz@hipokrates.org.pl. Wykładowca przedstawił wybrane regulacje prawne z zakresu prawa pracy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy: zgodnie z kodeksem pracy – pracodawca ponosi odpowiedzialność za stan bezpieczeństwa i higieny pracy, i dlatego powinien co 5 lat przejść odpowiednie przeszkolenie. Następnie przedstawił prawa pracownika, obowiązki pracodawcy, zagadnienia ochrony kobiet w ciąży, wstępne i okresowe badania lekarskie, ergonomię pracy, ocenę ryzyka zawodowego – wypadki i choroby zawodowe, ochronę przeciwpożarową, BHP przy stosowaniu aparatów rentgenowskich. Na zakończenie uczestnicy otrzymali zaświadczenie zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27.07.2004 w sprawie szkolenia. Zaświadczenie to zachowuje ważność przez 5 lat. W szkoleniu tym uczestniczyły również Koleżanki i Koledzy prowadzący indywidualne praktyki lekarskie i lekarsko-dentystyczne, obecnie nie podlegający obowiązkowi szkoleń, jednak zainteresowani kierunkami regulacji prawnych. Dr Alicja Dziewiątkowska przypomniała o obowiązku umieszczenia obok autoklawu instrukcja BHP (

zgodnie z rozporządzeniem Państwowej Inspekcji Pracy (PIP). Właściciele autoklawów, którzy jeszcze nie zgłosili ich do Urzędu Dozoru Technicznego, powinni uczynić to niezwłocznie pod adresem Wrocław ul. Grabiszyńska 51 (Tel: 71 33 46 700). Sprawy prowadzi inż. Jan Jantas (Tel 71 33 46 709. Odpłatność za nadzór wynosi obecnie ok. 150zł (Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dn. 17.12.2001, Dz.U.nr 153, poz. 1762 oraz nr 261 poz. 2185 z 2005r.) Przypominam, że minął termin rocznego sprawozdania o wytwarzanych odpadach medycznych do 100kg/rok. Podstawa prawna Dz.U. 2007 nr 39 poz.251 art. 24. Informację pisemną o wywarzanych odpadach składamy w Wydziale Środowiska i Rolnictwa Urzędu Miejskiego przy ul. Bogusławskiego 8/10 sekretariat pok. 403. Informację należy przedstawić w 3 egzemplarzach. Informacja powinna zawierać:

- 1) wyszczególnienie rodzajów wytwarzanych odpadów (ksero ewidencji kart odpadów;
- 2) określenie ilości wytwarzanych odpadów w ciągu roku;
- 3) opis sposobu gospodarowania odpadami z uwzględnieniem zbierania, przechowywania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów (ksero umowy z firmą, która odbiera od nas odpady do utylizacji);
- 4) wskazanie miejsca i sposobu przechowywania oraz rodzaju odpadów;

5) do informacji należy dołączyć dokument potwierdzający prawo do lokalu.

W Urzędzie Marszałkowskim (również w Wydziale Środowiska i Rolnictwa przy ul. Ostrowskiego 7, pok.205 (pan M. Lenkiewicz Tel. 71 777 40 72) składamy odpowiedni formularz można wydrukować ze strony www.bip.um.wroc.pl lub ze strony Komisji Stomatologicznej DIL. Wypełniony druk należy składać w Urzędzie Marszałkowskim – Wydział Środowiska i Rolnictwa, Wrocław ul. Ostrowskiego 7, I piętro pok. 205, Tel. 71 777 40 72, pan M. Lenkiewicz. Sprawozdania są przyjmowane z Miasta Wrocławia i Dolnego Śląska. Za rok 2009. Lekarze otwierający indywidualne praktyki lekarskie i lekarsko dentystyczne powinni miesiąc wcześniej zgłosić się do Urzędu Marszałkowskiego jako wytwórcy odpadów medycznych do 100 kg/rok.

UWAGA znowelizowana ustawa o odpadach medycznych przewiduje kary do 10.000zł za niedopełnienie tego wymogu.

8 maja 2010r w salce konferencyjnej DIL przy ul. Matejki odbędzie się szkolenie w zakresie pierwszej pomocy dla I grupy Koła Lekarzy Prywatnie Praktykujących – informacja u Pani Agnieszki Jamrozak)..

Wszystkie szkolenia KLPP są punktowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie doskonalenia zawodowego.

Akademia Medyczna we Wrocławiu. Takie były jej początki

Stanisław Iwankiewicz

W wyniku historycznego zwycięstwa Armii Radzieckiej i Wojska Polskiego nad faszystowskimi Niemcami Polska powróciła na Ziemię Piastowskie nad Odrą, Nysą i Bałtykiem. W dwa dni po kapitulacji Festung Breslau do palącego się jeszcze Wrocławia 9 maja 1945 r. przybyła grupa polskich naukowców pod kierunkiem prof. Stanisława Kulczyńskiego. Po kilku tygodniach prac zabezpieczających i organizacyjnych, dekretem z 24 sierpnia 1945 r., powołana została pierwsza wyższa uczelnia we Wrocławiu: Uniwersytet i Politechnika. W skład tej uczelni wchodził także Wydział Lekarski.

1 stycznia 1950 r. Wydział Lekarski Uniwersytetu i Politechniki został przekształcony w samodzielną uczelnię – Akademię Lekarską, która w niedługim czasie przyjęła nazwę Akademii Medycznej we Wrocławiu i objęła dwa wydziały: Lekarski z oddziałem stomatologicznym i oddziałem pediatrycznym oraz Wydział Farmaceutyczny.

W grupie pierwszych organizatorów Wydziału Lekarskiego przybyłych z Krakowa z grupą Naukowo-Kulturalną Wrocławia byli: doc. dr Tadeusz Baranowski, dr Andrzej Dzioba, dr Tadeusz Owiński, lek. Tadeusz Nowakowski i lek. Stanisław Szpilczyński.

W maju 1945 r. zastaliśmy budynki zniszczone przez działania wojenne. Ocalałe resztki zabezpieczano rękami uczonych i studentów. Przyszły następne lata odbudowy i rozwoju akademii.

Wpisy na pierwszy, drugi i trzeci rok studiów przyjmowano od 5 do 12 listopada 1945 r. Na pierwszy rok studiów wpisało się ponad 600 kandydatów, więc zdecydowano o przeprowadzeniu egzaminu konkursowego, polegającego na streszczeniu wykładu i udzieleniu odpowiedzi na kilka pytań z chemii, fizyki i wiedzy ogólnej. Do konkursu przystąpiło już tylko 370 kandydatów, z których przyjęto 312 osób. Na drugi rok studiów zgłosiło się 97, a na trzeci rok 35 osób.

Kim byli i skąd przychodzili pierwsi studenci Wydziału Lekarskiego we Wrocławiu? Na wiadomość, że we Wrocławiu organizowany jest Uniwersytet, a w nim Wydział Lekarski, zaczęli przybywać kandydaci na studentów kilku roczników, począwszy od tych, którzy uzyskali świadectwo dojrzałości w 1938 i 1939 r., i tych, którym nie było dane uczyć się w czasie wojny, bowiem okupant niemiecki, zmierzający do wyniszczenia biologicznego narodu polskiego, pozamykał szkoły dla Polaków nie tylko na terenach bezpośrednio włączonych do Rzeszy, jak Wielkopolska, Śląsk czy Pomorze, ale także na terenie Generalnego Gubernatorstwa.

W Generalnej Gubernii otwarte były tylko szkoły podstawowe, tzw. powszechnie. Profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego wywieziono do obozu koncentracyjnego, a profesorów we Lwowie wymordowano. Znikoma ilość młodzieży studiowała na tajnym uniwersytecie w Warszawie lub w Instytucie Medycznym we Lwowie w latach 1944-1945.

Przyszli wrocławscy medycy to żołnierze wszystkich frontów II wojny światowej, byli jeńcy wojenni, jeńcy obozów koncentracyjnych, obozów pracy przymusowej, wywiezieni na roboty do Niemiec. Byli także ci, których los oszczędził wprawdzie, ale braki musieli nadrobić w szalonym tempie, by uzyskać świadectwo dojrzałości.

Młodzież tę cechowała ambicja wyrównania strat poniesionych w czasie wojny, chęć działania na rzecz odbudowy zniszczonej uczelni.

Okazji było sporo, bo Wrocław był miastem na początku praktycznie bez ludności polskiej, potwornie zniszczonym. Fenomenem w skali światowej było to, że najpierw powstał Uniwersytet i Politechnika, a potem dopiero inne działy życia w mieście, jak przemysł, handel czy usługi.

Młodzież musiała więc wziąć na swe barki organizowanie stołówek, domów akademickich, naprawy zniszczonych budynków: prace dekarские, szklarskie, porządkowe, ale przede wszystkim ochronę mienia przed rabunkiem, zwanym wówczas szabrownictwem.

Powołano Straż Akademicką. Cały dzień i całą noc krążyły patrole studenckie uzbrojone w austriackie karabiny manlichery i niemieckie maulauzy. Wynagrodzeniem była darmowa stołówka. Pierwsza stołówka zorganizowana przez medyków znajdowała się w domu

przy ulicy Marii Skłodowskiej-Curie 89. W domu tym był zlokalizowany pierwszy dom akademicki. Część medyków mieszkała w budynkach klinik. Do organizatorów Straży Akademickiej należeli: Roman Hajzik, Tadeusz Bacia, Augustyn Wasik.

Powstała także druga samorządowa organizacja Uniwersytetu i Politechniki - Bratniak, której prezesem był Jerzy Cieśliński, a wiceprezesem Jan Damas. Bratniak z konieczności zajmował się dostarczaniem do stołówek żywności dowożonej głównie z województwa kaliskiego oraz rozdziałem żywności z darów UNRRA, następnie zaś drukiem skryptów. Podręczników polskich nie było. Jednym z głównych działaczy Bratniaka był przyszedł medyk Karol Kawecki.

Inny rodzaj działalności Bratniaka to np. punkt informacyjny dla kandydatów, którym kierowały Zuzanna Morawska i Zdzisława Cwiąkałówna.

Pomimo zniszczeń budynków rozpoczęto nauczanie na pierwszych trzech latach studiów już w roku 1945. Pierwszy wykład wygłosił 6 września 1945 r. prof. Ludwik Hirszfild. Pierwszym wykładem dla studentów I roku był wykład o anatomii profesora Stefana Rózyckiego, w sali nie tylko nieogrzanej, ale bez okien, a padał wówczas deszcz, był listopad.

Pierwsze posiedzenie Rady Wydziału Lekarskiego pod przewodnictwem dziekana prof. Ludwika Hirszfilda odbyło się 12 stycznia 1946 r. z udziałem 11 profesorów: Zygmunta Alberta, Tadeusza Baranowskiego, Wiktora Brossa, Adriana Demianowskiego, Antoniego Falkiewicza, Witolda Grabowskiego, Hanny Hirszfildowej, Andrzeja Klisieckiego, Hugona Kowarzyka i Zdzisława Skibniewskiego oraz trzech zastępców profesorów: Kazimierza Czyżewskiego, Tadeusza Owińskiego i Zofii Sembratowej.

Gdy w 1950 r. Akademia Medyczna rozpoczęła działalność jako samodzielna uczelnia, Wydział Lekarski liczył 30 katedr, w tym cztery na Wydziale Stomatologicznym, kierowanych przez ośmiu profesorów zwyczajnych, 13 profesorów nadzwyczajnych, czterech docentów i czterech zastępców profesorów.

Od 1945 r. do końca 1950 r. wydano 420 dyplomów, z czego: 296 lekarza medycyny, 74 lekarza stomatologa i 50 magistra farmacji. Mała liczba wydanych dyplomów wynikała z faktu, że przedwojenne zarządzenie o organizacji nauczania zezwalało na składanie egzaminów dyplomowych w ciągu trzech lat od ukończenia ostatniego roku studiów. W tej sytuacji Ministerstwo Zdrowia wydało zarządzenie wyznaczające absolwentom z poprzednich lat ukończenia studiów do końca 1950 r.

Pierwszym rektorem Akademii Medycznej we Wrocławiu był prof. Zygmunt Albert, anatomopatolog.

Pierwszą kierowniczką dziekanatu, mieszczącego się na terenie Zakładu Mikrobiologii, obok gabinetu prof. Hirszfilda, przy ulicy Chałubińskiego 4, była Marietta Szmidt, a jej pomocnikami byli: Krystyna Janicka i Stanisław Raźniewski - studenci I roku.

Od 1947 r. dziekanat mieścił się w budynku przy ulicy Chałubińskiego 5, którego kierowniczką była Maria Rzucidłowa a jej pomocnikami: Krystyna Janicka, Stanisław Raźniewski i Andrzej Stypa.

Wielu studentów, którzy rozpoczynali studia w 1945 r., było organizatorami sekcji w Akademickim Związku Sportowym. Sekcję wioślarską zorganizował Stanisław Iwankiewicz, który najpierw zajął się akcją odgruzowania zniszczonej w czasie Festung Breslau przystani wioślarskiej przy Wybrzeżu Wyspiańskiego 40, następnie jej odbudowę zakończoną w 1953 r., a także szkoleniem wioślarzy, którzy już w roku 1948, na I Akademickich Mistrzostwach Polski, zajęli drużynowo pierwsze

miejsce. W tych działaniach pomagali mu: Stanisław Raźniewski, Andrzej Ochlewski, Zdzisław Zasadzień, Albina Jamróg, Halina Lenartowicz, Danuta Kabacińska-Knapik oraz Halina Wyszowska. Sekcję tenisa organizował Stanisław Raźniewski, ześlarską Bolesław Dziadek, lotnictwa szybowcowego Waclaw Kornaszewski.

A jaki był udział pierwszych absolwentów w życiu Akademii Medycznej, którzy rozpoczęli studia w 1945 r.? Śmiem powiedzieć – imponujący. Żaden z następnych roczników nie osiągnął tak wiele.

Tytuły profesorów uzyskali:

1. Andreask Zbigniew – internista,
2. Bacia Tadeusz – neurochirurg,
3. Bielecki Franciszek – chirurg,
4. Belowski Henryk – chirurg,
5. Birecki Władysław – otolaryngolog,
6. Boroń Piotr – internista,
7. Burdzińska Gołown – pediatra,
8. Cwiąkała-Swierczyńska Zdzisława – pediatra,
9. Handzel Leon – foniatra,
10. Iwankiewicz Stanisław – otolaryngolog,
11. Jastrzębski Jan – ortopeda,
12. Kabacińska-Knapik Danuta – internista,
13. Knapik Zbigniew – internista,
14. Kornaszewski Waclaw – internista,
15. Kornobis Julian – lekarz sądowy,
16. Krauss Michał – chirurg,
17. Kuś Henryk – chirurg,
18. Morawska Zuzanna – pediatra,
19. Nawrocka-Kańska Barbara – pediatra,
20. Oleszkiewicz Leopold – chirurg,
21. Orłowski Tadeusz – chirurg,
22. Popowicz Julian – internista (chemia fizjologiczna),
23. Rogalski Eugeniusz – chirurg,
24. Sieniawska Maria – internistka,
25. Tkaczewski Władysław – internista,
26. Wilimowski Marian – farmakolog,
27. Wasik Augustyn – psychiatra,
28. Zawirska Bożena – anatomopatolog.

Stopnie docentów uzyskali:

1. Giermański Leszek – radiolog,
2. Krauze Krystyna – psychiatra.

Jako pierwszy stopień doktora otrzymał Piotr Boroń w 1952 r., habilitację uzyskał Henryk Kuś w 1962 r., a pierwszy tytuł profesorski uzyskał Stanisław Iwankiewicz w 1970 r. Zaszczytne funkcje rektorów Akademii Medycznej we Wrocławiu pełnili: Stanisław Iwankiewicz (1972-1978), Eugeniusz Rogalski (1978-1981), Marian Wilimowski (1981-1987), Zbigniew Knapik (1987-1990). Rektorem Akademii Medycznej w Białymstoku był Piotr Boroń, Wojskowej Akademii Medycznej Władysław Tkaczewski. Funkcje prorektorów pełnili: Stanisław Iwankiewicz, Franciszek Augustyn Wasik. Dziekanem był Zbigniew Knapik, a prodziekanem Bożena Zawirska.

Orderami Wojennymi Virtuti Militari odznaczeni zostali: Stanisław Iwankiewicz i Władysław Tkaczewski. Doktoratami Honoris Causa wyróżnieni zostali:

1. Piotr Boroń dr h.c. AM w Białymstoku
2. Stanisław Iwankiewicz dr h. c. AM w Dreźnie
3. Zbigniew Knapik dr h. c. AM w Białymstoku
4. Władysław Tkaczewski dr h. c. WAM w Łodzi i AM w Leningradzie.

Stanisław Iwankiewicz odznaczony został również tytułem honorowego obywatela Miasta Kalisza (rodzinnie miasto profesora).

Organizatorami corocznych spotkań absolwentów rocznika 1945-1950 są: Ewa Bohdanowicz, Zuzanna Morawska, Zofia Kaczmarska i Roman Hajzik. Stanisław Penar był starszą roku od 1945 do 1950. Oryginalne osiągnięcia naukowe koleżanek i kolegów przedstawię w innym artykule.

Histeroskopia – czyli zabieg ginekologiczny XXI wieku

Mariusz Zimmer

Histeroskopia – to określenie pochodzące z połączenia dwóch słów: hystera – macica i skopia – oglądanie. Jest to jedna z najnowocześniejszych metod endoskopowych, pozwalająca zobrazować wnętrze jamy macicy. Permanentny postęp w naukach medycznych sprawia, że dla dobra pacjentek możemy i powinniśmy korzystać z najnowszych osiągnięć techniki. Jednym z najbardziej namacalnych przykładów tego postępu jest endoskopia ginekologiczna, czyli między innymi diagnostyka i leczenie schorzeń jamy macicy za pomocą histeroskopii.

W podręczniku H. Martiusa pt.: „Operacje ginekologiczne” z 1958 r. ten wybitny autor ginekologii operacyjnej nie wspomina nigdzie o możliwości oglądania jamy macicy i nie można się temu dziwić, gdyż wówczas takich możliwości nie było. Podawane są opisy heroiczych zabiegów usuwania przegród macicy, mięśniaków z otwieraniem jamy macicy, oczywiście drogą dużych nacięć powłok brzusznych. Z tamtego okresu, być może, pochodzi potoczne powiedzenie: „duży chirurg – duże cięcie, mały chirurg – małe cięcie”. Parafrazując to powiedzenie przy wykonywaniu histeroskopii, chirurg to mikrochirurg, a może nawet żaden chirurg, gdyż nie ma tu żadnego cięcia powłok, a pacjentka jest wyleczona. Przy czym nie chirurg i komfort jego pracy jest w tym wszystkim najważniejszy, lecz komfort pacjentki i efekt zabiegu.

Nieunikniony postęp technik medycznych odnośnie do histeroskopii daje się już zauważyć w kolejnym podręczniku ginekologii tj. w „Ginekologii operacyjnej” Willfreda Shawa wydanie oryginalne 1977 r., wydanie polskie 1985 r. Autorzy uwzględniają już pojęcie histeroskopii, pisząc: „(...) Ostatnio udało się uzyskać wystarczającą wizualizację jamy macicy za pomocą specjalnie opracowanego histeroskopu. (...) Histeroskop bardzo przypomina cystoskop operacyjny. (...) Możliwe jest, że histeroskop stanie się przyrządem powszechnie metodą postępowania ginekologicznego i że szczególnymi wskazaniami do niej będą: 1) rozpoznawanie zmian patologicznych wewnątrz macicy, 2) przeczniczenie koagulowanie w celu ubezpłodnienia, 3) badania nad fizjologią jajowodów”.

Autorzy powyższego podręcznika nie pomylili się, gdyż już po 10 latach, w roku 1995, w podręczniku „Ginekologia – podręcznik dla lekarza praktyka” autorstwa Bernarda Jean-Louis Blanca i Leona Boubli, w rozdziale histeroskopia autorzy podkreślają ogromną zdobycz, jaką jest histeroskopia w rękach ginekologów, przedstawiając ją jako jeszcze nowość, mającą zdecydowaną wyższość nad dotychczas stosowanymi technikami diagnostyki jamy macicy. Autorzy w bardzo syntetyczny, ale niezwykle trafny sposób przedstawili wskazania do tego badania – zabiegu: „Histeroskopia należy wykonywać we wszystkich przypadkach, w których bezpośrednia obserwacja jamy macicy może umożliwić postawienie diagnozy, a więc w przypadkach krwawień z macicy – w celu odszukania zmian w jamie macicy; niepłodności – kontroli obrazu uzyskanego drogą HSG; biopsji zmiany wewnątrzmacicznej; odszukania przemieszczonej wkładki antykoncepcyjnej, zrostów”. W kolejnych rozdziałach omawiane są olbrzymie zalety histeroskopii i przewaga tych zabiegów nad klasyczną operatywą.

Przed przedstawieniem obecnych możliwości histeroskopii diagnostycznej i zabiegowej pozwoliłem sobie na tak długi wstęp, gdyż ostatnie publikacje na ten temat w „Gazecie Wyborczej” pokazują, że dziennikarze nie zweryfikowali danych uzyskanych od swoich informatorów, dotyczących najnowszych osiągnięć w ginekologii.

Histeroskop to urządzenie optyczne o kształcie kilkunastocentymetrowego pręcika o średnicy 2-5 mm. Te najczęściej stosowane optyki mają średnice ok. 2,5-3 mm. A więc w porównaniu z wielkościami kiret, którymi przed erą histeroskopii skrobało się jamę w celu uzyskania materiału tkankowego do badania histopatologicznego, są to bardzo delikatne i zdecydowanie mniej inwazyjne narzędzia wprowadzane do macicy. Dzięki temu w większości przypadków diagnostyki histeroskopowej nie jest wymagane znieczulenie ani dożylne, ani tym bardziej ogólne. Jedynie miejscowe ostryżnięcie szyjki macicy środkiem znieczulającym stosowane jest przed wprowadzeniem optyki do jamy macicy. Obecnie miniaturyzacja sprzętu i opanowanie techniki zabiegu doprowa-

dziły do tego, że nawet nie zakłada się wzorników dopochwowych, jak również nie jest w większości przypadków konieczne stosowanie tego znieczulenia nasiękowego.

Po wprowadzeniu optyki histeroskopu podaje się przez specjalny kanał tego urządzenia płyn lub dwutlenek węgla, w celu delikatnego oddzielenia ścian jamy macicy i w ten sposób uwidoczniona zostaje jama macicy. Obraz jest przekazywany przez coraz doskonalsze kamery na monitor i jednocześnie istnieje możliwość archiwizacji na nośnikach elektronicznych. Ma to duże znaczenie przy ocenie obrazów, interpretacji zmian uwidacznianych i konsyliarnego ustalania dalszego sposobu postępowania. Wpływa to również na skrócenie czasu badania diagnostycznego do kilkunastu sekund. Obraz nagrywamy i później możemy dokonywać dalszej szczegółowej analizy.

Dzięki histeroskopii poszukiwanie miejsca patologicznego w jamie macicy nie jest problematyczne, w przeciwieństwie do tradycyjnych metod skrobienia jamy w ciemno. To właśnie lyżeczowanie jamy doprowadzało do występowania, nieporównywalnej z histeroskopią, traumy i możliwości powikłań każdego rodzaju: od wytworzenia w jamie macicy ogromnej rany różnie gojącej się, przez uzyskanie niewiarygodnego wyniku biopsji (jak się okazało w ok. 30% nie znajdowało się miejsca zmienionego chorobowo), aż po uraz psychiczny związany z bólem zabiegowym lub powikłaniami, w tym perforacji macicy, wymagających operacji brzusznych. W archaicznym postępowaniu ognisko nowotworowe, w pierwszym stadium choroby, może być pominięte przy pobieraniu biopsji w ciemno – czyli częściej może się zdarzyć to, co jest najniebezpieczniejsze w medycynie – tj. badanie było wykonane, uzyskano wynik prawidłowy, a choroba dalej się rozwija. Dzięki histeroskopii minimalizuje się ten odsetek – w tych przypadkach jest to po prostu celowana, wykonywana pod kontrolą wzroku, biopsja. Zaleta niepodważalna, a jednocześnie wyjaśniająca rolę histeroskopii w onkologii. Lekarzom innych specjalności zabiegowych nie tylko nie trzeba tłumaczyć, że minęła era innego niż endoskopowe rozpoznawania wrzodów żołądka czy zmian rozrostowych żołądka, jelita grubego. Endoskopia wyparła te inne metody i uważam, że żaden chirurg nie podejmie się operacji żołądka bez zdiaognosowania gastroskopią jego wnętrza. Dotyczy to urologii z cystoskopią, laryngologii z bronchoskopią i wielu innych dziedzin. Tak jest również w ginekologii – aby rozpoznać jednoznacznie patologię jamy

macicy, złotym standardem jest histeroskopia. Aby móc ją wykonać, trzeba mieć sprzęt, który nie jest tani (rząd kwoty ok. 200 tys. zł), oraz umiejętności, które nabywa się z czasem.

W klinice przy ul. Dyrekcyjnej zaczęliśmy wykonywać histeroskopię jako jedni z pierwszych w Polsce już od lat 90. To właśnie u nas w klinice wykonaliśmy pierwszy w Polsce zabieg z użyciem elektrody bipolarnej, który przeprowadzamy na dużą skalę do dziś. Dlatego na dużą skalę, gdyż znają nasz ośrodek lekarze z regionu i pacjenci zgłaszające się do tego typu leczenia. Są to zabiegi usuwające w sposób bezkrwawy zmiany polipowate, jak i mięśniaki z jamy macicy, które stanowią przyczynę patologicznych krwawień, czasami krwotoków groźnych dla życia, jak również niepłodności. Są to zabiegi bardzo spektakularne. Alternatywą ich, gdyby nie było tej metody, jest w większości przypadków wycinanie macicy – co u pacjentek, nie tylko wieku rozrodczym, jest wielkim szokiem. To histeroskopia znacznie zmniejszyła odsetek niepotrzebnych wycinań macic. Dzięki tym zabiegom usuwamy przyczynę krwotoków, pozostawiając macicę na miejscu, oraz usuwamy maciczny czynnik niepłodności. Kolejnym wspaniałym zastosowaniem histeroskopii z elektrodą tnącą jest uzyskanie prawidłowego kształtu jamy macicy w przypadkach zrostów jamy (zrosty występują często po tych archaicznych skrobakach) czy wrodzonych przegród macicy.

Można by wykazywać na każdym kroku diagnostycznym narządu rodnej przydatność histeroskopii i jej wyższość z tradycyjną szkołą, która siłą rzeczy musi być modyfikowana.

We wstępie cytowałem informacje z podręczników dla studentów i lekarzy, docierając do 1995 r. W nowych podręcznikach nikt już nie ma wątpliwości, jaka jest rola histeroskopii w nowoczesnej ginekologii. Powstały wspaniałe monografie o roli i znaczeniu w nowoczesnej medycynie histeroskopii, np. z 2007 r. „Hysteroscopy: Visual perspectives of uterine anatomy physiology and pathology”, gdzie na ponad 500 stronach autorzy z Francji i USA przedstawiają tę metodę nowoczesnej diagnostyki i terapii jamy macicy. Już w roku 1998 w podręczniku „Endokrynologia ginekologiczna” – w rozdziale histeroskopia – prof. Piotr Skalba pisze: „(...) Dalszy rozwój endoskopii macicy zależy niewątpliwie od postępu w doskonaleniu aparatury oraz samej techniki jej wykonywania. Miniaturyzacja sprzętu i narzędzi już obecnie umożliwia obserwację wnętrza jajowodów (...)”. I to jest prawda. Mamy rok 2010 i w prowadzonej przeze mnie klinice wykonujemy już najnowszą formę endoskopii ginekologicznej, tzw. TVE, czyli laparoskopię przez pochwę z zaglądnaniem do wnętrza jajowodu.

Świat i nauka idą do przodu. Nastąpił tak wspaniały okres życia w Polsce, że my, lekarze, mamy takie same możliwości, jak nasi koledzy z Europy czy USA. Mamy wreszcie najnowsze możliwości leczenia i pomocy naszym pacjentkom, posiadamy takie same umiejętności – możemy na równi z nimi dyskutować i porównywać nasze wyniki. Moim zdaniem to dobrze, że tak jest, i należy te możliwości wykorzystywać dla dobra pacjentek. Ośrodek kliniczny, który prowadzę, ma inne zadania i cele niż szpitale miejskie i powiatowe. Koledzy z mniejszych ośrodków współpracują z nami, szkoląc się w nowych technikach, kierują do nas swoje pacjentki, słusznie uważając, że mamy w tej dziedzinie doświadczenie i umiejętności. Jesteśmy ośrodkiem akademickim – kliniką III poziomu referencyjności. W chirurgii funkcjonuje zasada, z którą, myślę, wszyscy się zgodzimy: żeby wykonywać zabiegi profesjonalnie i dobrze należy robić ich dużo i specjalizować się w „jednym” z nich. Jeżeli ktoś robi jeden zabieg na miesiąc, to najlepiej niech go sam nie robi, bo za każdym razem uczy się go od nowa. W naszej klinice osiągnęliśmy etap nauczycieli tego wąskiego działy medycyny.

Zebrał i opracował Jerzy Bogdan Kos

Andrzej Dzioba

1903-1984. Doktor wszech nauk lekarskich, profesor, specjalista położnik, ginekolog.

Urodził się 13 grudnia 1903 roku w Rudzie. Absolwent Wydziału Lekarskiego UJK we Lwowie. Studia lekarskie ukończył w 1930 r., uzyskując dyplom doktora wszech nauk lekarskich. Pracę zawodową rozpoczął jako asystent w Szpitalu Powiatowym w Drohobyczu. W 1931 r. powrócił do Lwowa i został asystentem Szpitala Państwowego, a w latach 1932-1938 asystentem Oddziału Położniczo-Ginekologicznego Szpitala Ubezpieczalni Społecznej. W 1939 r. jako lekarz w stopniu podporucznika brał udział w kampanii wrześniowej. Od 1940 r., po przeniesieniu się do Krakowa, był do 1941 r. hospitem Szpitala OO. Bonifratrów.

W kwietniu 1945 r. zgłosił na ręce prof. Stanisława Kulczyńskiego gotowość wyjazdu do Wrocławia. Otrzymał przydział do organizującej się grupy naukowo-kulturalnej. Do Wrocławia przyjechał 10 maja 1945 r., z zadaniem przejęcia i zabezpieczenia klinik i zakładów naukowych Wydziału Lekarskiego. Był jednym z organizatorów Kliniki Położniczo-Ginekologicznej przy ul. Roberta Kocha (obecnie ul. Tytusa Chałubińskiego), a następnie oddziałów położniczo-ginekologicznych w szpitalach miejskich, m.in. w Szpitalu Wszystkich Świętych i w Szpitalu SS Elżbietanek. Do 1947 r. był, z konieczności, ordynatorem tych oddziałów oraz adiunktem Kliniki Położniczo-Ginekologicznej. Oddziałem Położniczo-Ginekologicznym Szpitala Wszystkich Świętych kierował od czerwca 1945 r. do połowy 1950 r., a zatem do czasu podjęcia pracy na stanowisku adiunkta, a następnie docenta w II Klinice Położniczo-Ginekologicznej przy ul. Dyrekcyjnej, której kierownikiem został prof. Kazimierz Jabłoński. W latach 1971-1974, po usamodzielnieniu Instytutu Położnictwa i Ginekologii AM we Wrocławiu, został kierownikiem Kliniki Położniczej. Wcześniej, bo już w 1964 r., został profesorem nadzwyczajnym.

W 1946 r. był współorganizatorem i przewodniczącym, przez kilka kadencji, wrocławskiego oddziału Polskiego Towarzystwa Ginekologicznego, a w latach 1955-1957 również członkiem Zarządu Głównego PTG i jego skarbnikiem. Był także członkiem zarządu Sekcji Lekarzy Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia.

Za działalność zawodową, naukową i społeczną został wyróżniony Złotym Krzyżem Zasługi oraz Medalem 10-lecia PRL.

Zainteresowania i osiągnięcia naukowe: diagnostyka raka szyjki macicy, enzymologia kliniczna i zagadnienia ciąży przenoszonej, immunologia jaja płodowego, zwalczanie bólu w operacjach ginekologicznych.

Bibliografia:

Edmund Waszyński, Marian Obara, *Sylwetki zasłużonych ginekologów polskich*, Warszawa 1991, s. 42-43.

Adolf Holecki, Bernard W. Januszewski, *Klinika Położnictwa i Chorób Kobietych – prof. Andrzej Dzioba*, [w:] *Wspomnienia wrocławskich pionierów*, wydał Włodzimierz Suleja, Wrocław 1995, s. 176-179.

NIEZAPOMNIANA WIOSNA

Był maj, niezapomniana wiosna 1945 roku. Wiosna pełna grozy, zmagania wojennych, śmierci, a wreszcie nadziei. Jeszcze nie przebrzmiały ostatnie salwy armatnie, gdy grupa ludzi, pełnych zapału, oczekiwała niecierpliwie hasła do wyjazdu na Ziemię Zachodnie.

Nadszedł wreszcie upragniony koniec wojny. Zaledwie świat obiegła wiadomość o kapitulacji Niemiec, a już następnego dnia rano wyjeżdżaliśmy dwoma autokarami z Krakowa do Wrocławia. Jako adiunkt Kliniki Ginekologicznej przydzielony zostałem do grupy kulturalno-naukowej pod przewodnictwem rektora Stanisława Kulczyńskiego. 9 maja wczesnym rankiem wyruszyliśmy z Rynku Kleparskiego, żegnani przez żony, które, ocierając cichcem

foto: Historia wydziału Lekarskiego... W. Kozuszek

lzę w oku, powiewały nam chusteczkami. I niejedną z nas odczuwał w sercu niepokój, bo przecież wyruszał w niepewną przyszłość (...).

W mieście zupełnie opustoszałym od czasu do czasu padały złowrogie strzały, a ciemne szkielety domów straszły dziurami wypalonych okien. Zwłaszcza gdy księżyc swym zimnym blaskiem oświetlał sterczące w niebo szkielety, najodważniejszym z nas robiło się nieswojo (...).

Roboty było dużo. Wydaliliśmy więc okolicznej ludności polecenie, aby stawiała się do pracy w zamian za żywność, o które było wtedy bardzo trudno. Otworzyliśmy wprawdzie w Klinice Ginekologicznej pierwszą stołówkę, ale obiady w niej były marne. Żołądek, gospodarz naszego organizmu, był naprawdę bardzo biedny. Najcięższe do strawienia było peklowane mięso, mocno woniące, które stanowiło podstawę naszego pożywienia przez całe lato.

W tym czasie udało się doktorowi Nowakowskiemu zdobyć beczkę czerwonego wina; radość była niesłychana! Napój ten służył nam nie tylko jako lekarstwo, lecz i gwoli rozweselenia. Ale to niejedyny sukces doktora Nowakowskiego na polu aprowizacji. Innym razem przypędził na podwórze Kliniki... krowę! Jakimś, jemu tylko wiadomym sposobem, wypertraktował ją od żołnierzy radzieckich. Zdobyc ta stała się pierwszym barem mlecznym dla chorych dzieci i uratowała od śmierci głodowej niejedno niemowlę. Z czasem udało nam się zdobyć platformę z koźmi, którą zwoziliśmy do stołówki „zorganizowany” cukier, mąkę, smalec i ryż. Jedzenie było jednak w dalszym ciągu monotonne, zupełnie pozbawione witamin. W czasie oblężenia miasta mieszkańcy okolicznych wsi nic nie posadzi-

li, nic zatem się nie urodziło. Była tylko moc kwiatów w ogrodach, krzewów kwitnących migdałowo i jaśminowo, róż o przecudnych kolorach i łodygach długich jak czerwcowe noce.

Klinika Ginekologiczna stała się bazą dla przyjeżdżających pracowników naukowych.

Andrzej Dzioba, *Polska flaga na Klinice Ginekologicznej*, [w:] *Trudne dni*, t. 1, Wrocław 1960, s. 347-353.

KLINIKA

Wśród kompleksu zniszczonych budynków, klinika położnictwa i chorób kobiecych o strony ulicy przedstawiała się stosunkowo nie najgorzej, natomiast w miejscu, gdzie znajdowała się sala porodowa, była częściowo zawałona ściana, a narożnik budynku od strony ul. Chałubińskiego od I piętra był zupełnie zawalony.

Po wejściu grupy [11 maja 1945 roku – JBK] na teren kliniki zameldował się niemiecki personel medyczny składający się z adiunkta dr. Propsta, pielęgniarek i sanitariuszy. Dr Propst natychmiast zaoferował swą pomoc przy pierwszych pracach, tak lekarskich, jak i remontowych; jak się okazało przez cały okres przebywania w klinice do czasu swego wyjazdu do Niemiec zachowywał się lojalnie i bardzo aktywnie.

Zaadaptowano początkowo trzy pomieszczenia w piwnicach kliniki. W jednym została urządzona sala porodowa, w drugim sala chorych, w trzecim zabiegowa. Dopiero inż. Mamak, który również przyjechał z pierwszymi pionierami, aktywizując robotników niemieckich w stosunkowo szybkim terminie odremontował zniszczone sale na parterze i I piętrze i już po trzech czy czterech tygodniach właściwe pomieszczenia dla chorych zostały oddane do użytku.

Wewnątrz całego budynku panował nieprawdopodobny nieład. Potłuczone szkła zmieszane z książkami, aparaturą i narzędziami, szafy i biurka powywracane z wysypującą się zawartością, sufity i ściany osypujące się z tynku przykrywały leżące na podłodze instrumenty. W pomieszczeniach niezniszczonych przebywało kilka kobiet „wyczekujących na poród”. Był bowiem zwyczaj u Niemców, że kobiety ciężarne na parę dni przed porodem wyczekiwały już w klinice, w celu oswojenia się z atmosferą szpitala. W pierwszym okresie na dr. Andrzeja Dziobę spadły wszystkie obowiązki zawodowe, jak i doprowadzenie do odremontowania kliniki. Został on mianowany przez profesora Kulczyńskiego adiunktem kliniki ginekologicznej i p.o. jej kierownika.

Liczba osób przebywających w klinice i potrzebujących pomocy lekarskiej wzrastała. Konieczne było szybkie prowadzenie remontu przy pomocy robotników niemieckich, którzy wykonywali chętnie prace tylko za wynagrodzeniem w postaci jednodniowego obiadu. (...)

W szybkim czasie klinika została zapełniona pacjentkami różnych narodowości. Były Niemki, Rosjanki, Polki, a przy końcu lipca dochodziło do 15-20 porodów dziennie.

Alfons Holecki, Bernard W. Januszewski, *Klinika Położnictwa i Chorób Kobietych – prof. Andrzej Dzioba*, [w:] *Wspomnienia wrocławskich pionierów*, wydał Włodzimierz Suleja, Wrocław 1995, s. 176-179.

NAPAD

Jeden napad przeżyliśmy z doktorem Andrzejem Dziobą. Mniej więcej około godziny jedenastej, kiedy zaczęło przypiekać majowe słońce, przez wyrwę w murowanym parkanie wtargnęło nagle na teren Kliniki [Ginekologicznej – JBK] trzech uzbrojonych opryszków, którzy szybko podbiegli do ściany pawilonu, wybili dopiero co oszklone okno, wdarli się przez nie do środka, załadowali poukładany przed paru godzinami stos bielizny i unosząc ją, gotowali się do odwrotu. Przystąpiliśmy do „kontrataku”, żądając stanowczo zwrotu złupionej bielizny. Wobec naszej natarczywości obrzucili nas najbardziej wulgarnymi słowami, w wyrwie zaś muru pojawiło się trzech dalszych rabusiów – z wyciągniętymi do strzału pistoletami. Oślaniali oni odwrot towarzyszy.

Niedaleko stał samochód ciężarowy, na który załadowali łup i odjechali. Była to zapowiedź dalszych tego rodzaju incydentów, które w sumie bardzo podważały nasz autorytet jako przedstawicieli władzy. W takich wypadkach czuliśmy się zupełnie bezsilni.

Stanisław Szpilczyński, *Pięć wspomnień*, [w:] *Trudne dni*, t. I, Wrocław 1950, s. 355.

SZPITAL WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH

Chciałbym wspomnieć o organizacji Szpitala Wszystkich Świętych. Zorganizowałem tam oddział ginekologiczny, który był bardzo zniszczony. Z korytarza, zawałonego na skutek wybuchu bomby, można się było dostać tylko do dwu sal. Oddział mieścił się więc początkowo w piwnicy, gdzie pacjentki leżały na skleconych z drzewa, dwupiętrowych pryczach, a porody i konieczne operacje odbywały się w pomieszczeniu o powierzchni nie większej, niż 8 m², przedzielonym tylko zasłoną z płótna.

Po krótkim czasie udało się nam naprawić najgorsze uszkodzenia i oddać do użytku chorych 30 łóżek na piętrze.

Trzech moich przyjaciół, którzy wraz ze mną rozpoczęli prace w tym szpitalu, już nie żyje. Byli

to: najbliższy mój przyjaciel – doktor Stefan Boychuk, doktor Bohdanowicz i doktor Budzanowski. Z dr. Boychukiem przyjechaliśmy do Wrocławia jednym autobusem. Znalismy się trochę ze studiów we Lwowie, ale kontakty te były luźne. Dopiero tu, na Ziemiach Zachodnich, staliśmy się wielkimi przyjaciółmi. Doktor Boychuk był ordynatorem oddziału internistycznego. Oddział swój organizował z dużym zapałem i poświęceniem, stawiając go w niedługim czasie na wysokim poziomie. Jako były obywatel amerykański miał rodzinę w Ameryce. Na zapytanie jednak, czy nie chciałby pojechać do Stanów, odpowiadał, że przyszość swoją widzi w Ojczyźnie, dla której chce pracować.

Doktor Budzanowski organizował oddział okulistyczny. Z nim łączyło mnie wspólne umiłowanie muzyki. Obaj graliśmy na skrzypcach, urządzaliśmy często dla pracowników szpitala koncerty smyczkowe. Doktor Bohdanowicz był ordynatorem oddziału dermatologicznego.

Oceniając ten odcinek mojego życia z perspektywy lat, muszę przyznać, że chociaż był to okres twardy i obfitujący w niebezpieczeństwa, dał mi jednak tyle zadowolenia i satysfakcji, że wspomnienia o nim zaliczam do jednych z najmiłszych.

Andrzej Dzioba, *Polska flaga na Klinice Ginekologicznej*, [w:] *Trudne dni*, Wrocław 1960, s. 353.

ROWER

Ze względu na brak lekarza ginekologa na całym terenie miasta dr Dzioba musiał udzielać pomocy również w porze nocnej. Mając do dyspozycji wózek z koniem ze Szpitala Wszystkich Świętych, niejednokrotnie nocą odbywał samotnie podróże lub czasami w towarzystwie uzbrojonego w karabin woźnicy przez ogromne obszary miasta. Od czasu do czasu słychać było strzały, krzyki, a cienie przebiegające ulicę również nie nastrojały poczuciem bezpieczeństwa i spokoju.

Zasadniczym środkiem lokomocji był jednak rower. Prawie wszyscy Pionierzy, niezależnie od płci i wieku, jeśli tylko potrafili utrzymać równowagę na tym pocziwym pojeździe, przejeżdżali kilometry, przedostając się w ten sposób z klinik do

Uniwersytetu, a w razie konieczności do urzędów. Rower był zdobywany w różny sposób, najczęściej znajdowano go w bramach czy między gruzami rozbitych domów w stanie takim, że można go było doprowadzić do używalności. Czasami kupiony od Niemców za jakieś konserwy czy inną żywność przywiezioną z Krakowa.

Dr Dzioba przeżył kiedyś bardzo niebezpieczną przygodę. Jadąc właśnie rowerem w kierunku szpitala, został napadnięty przez dwu pijaków jadących na rowerze-wraku. Z nożami w rękach rzucili się nań i tylko przytomności umysłu i szybkiemu refleksowi zdolał się uchylić i uniknąć uderzenia bagnetem, który wbił się w siodełko roweru. Oczywiście rower został zrabowany, dr. Dziobie zaś pozostał porzucony przez bandytów rower-wrak.

Alfons Holec, Bernard W. Januszewski, *Klinika Położnictwa i Chorób Kobięcych* – prof. Andrzej Dzioba, [w:] *Wspomnienia wrocławskich pionierów*, wydał Włodzimierz Suleja, Wrocław 1995, s. 176-179.

TRWAŁE ŚLADY

Profesor Dzioba pozostawił ślad w moim życiu. Był to bardzo dobry człowiek, był po prostu ludzki, on miał wewnętrzną potrzebę pomagania ludziom, nie tylko chorym. Pomagał wszystkim, zwłaszcza młodszemu kolegom w ich drodze zawodowej czy naukowej. Nauczył mnie, jak być przyjaznym dla ludzi. Profesor Nowosad, który był dużą indywidualnością, był bardzo bezpośredni, umiał z ludźmi współżyć. Kiedyś powiedziałem profesorowi Jabłońskiemu: „Medycyny to ja się u pana będę uczył, ale życia to wolę się uczyć od profesora Nowosada”. Profesor Jabłoński nie był z tego zadowolony. Profesor Nowosad to był zawsze taki dusza chłop, typowy lwowiak, który zawsze wszystko potrafił obrócić w żart. Przez cztery lata byłem wicedyrektorem Instytutu Położnictwa i Ginekologii we Wrocławiu. To były wspaniałe lata współpracy z profesorem Nowosadem [który był dyrektorem Instytutu – JBK].

Edmund Waszyński, *Ginekologdy o sobie*. Wywiad z prof. zw. dr. hab. med. Januszem Woytoniem, Poznań 2003, s. 226-237.

VI wizyta parlamentarna w Brukseli: 21-24.03.2010

Janusz Boguszewicz

Po raz 36 na zaproszenie pani poseł Lidii Geringer de Oedenberg grupa mieszkańców Dolnego Śląska wyjechała do Parlamentu Europejskiego w Brukseli. Była to już 6 wizyta w bieżącej – drugiej kadencji naszej europoslanki.

W pierwszym dniu wiosny wyruszyła z Wrocławia pierwsza w 2010 roku grupa zaproszonych przez Panią Poseł najaktywniejszych, wyróżniających się w nauce i pracy społecznej Dolnoślązaków. Grupę zdominowała młodzież, przede wszystkim akademicka, wnosząc wiele energii i zapału w poznawanie tajników funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej. Pierwszego dnia goście odwiedzili Parlament Europejski, gdzie wysłuchali prelekcji przygotowanej przez Panią Poseł Lidię Geringer de Oedenberg, obejrzelik także z trybuny dla publiczności salę posiedzeń plenarnych oraz skorzystali z materiałów w doskonałym zaopatrzonej Biurze Informacyjnym Parlamentu Europejskiego - każdy mógł znaleźć publikacje na interesujące go tematy. Drugiego dnia spotkali się z pracownikiem Komisji Europejskiej, młodym prawnikiem pochodzącym z Wrocławia, który wyczerpująco odpowiadał na pytania zainteresowanych odbyciem stażu w jednej z unijnych instytucji oraz warunkami, które trzeba spełnić ubiegając się o posadę urzędnika

unijnego. Oczywiście, nie zabrakło też czasu na zwiedzanie z przewodnikiem Brukseli oraz czasu wolnego przeznaczonego przede wszystkim na zakupy pamiątek i belgijskich specjalów.

Wśród osób odwiedzających Parlament Europejski znalazł się też współpracownik redakcji „Medium”. Na fotorelację z tej wizyty zapraszamy na stronach następnych.

Wizyty w Parlamencie Europejskim dla grup organizuje też Wydział ds. Seminariów i Wzrostu Dyrekcji Generalnej ds. Informacji i Public Relations. Zorganizowane grupy mogą wizytować miejsca pracy PE w Brukseli, Luksemburgu i Strasburgu, zarówno podczas sesji parlamentarnych jak i w okresie między sesjami. Wizyta trwa od jednej do trzech godzin i obejmuje prelekcję urzędnika Parlamentu na temat PE i jego pracy, po której przewidziany jest czas na dyskusję. Goście mogą również obejrzeć prezentację audiowizualną lub spotkać się z posłem do Parlamentu. Podczas sesji Parlamentu minimalna i maksymalna liczba grup wizytujących wynosi odpowiednio 20 i 40 osób. Wszystkie odwiedzające muszą mieć ukończony 14. rok życia. Dodatkowe informacje można uzyskać pod adresem e-mail: vissem@europarl.eu.int

Opr. na podstawie: <http://www.lgeringer.pl/wizyty.htm>

Wizyta parlamentarna w Brukseli

foto: J. Boguszewicz

20 lat minęło Jubileusz XX-lecia Katedry i Kliniki Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu

Renata Wąsik, Aleksander Basiak

20-21.11.2009 r. odbyła się znakomicie zorganizowana przez dr hab. med Annę Noczyńską i zespół Komitetu Organizacyjnego Konferencja Naukowo-Szkoleniowa połączona z Jubileuszem XX-lecia Kliniki Endokrynologii i Diabetologii Wieku Rozwojowego AM we Wrocławiu.

Wiodącymi tematami konferencji były problemy endokrynologiczne i diabetologiczne okresu rozwojowego. W konferencji uczestniczyli licznie przybyli endokrynolodzy i pediatri z kraju. Gościem honorowym był prof. Jorma Ilonen z Finlandii, przedstawiciel zespołu badawczego, od wielu lat współpracującego z Kliniką.

Historię Kliniki przedstawiła prof. zwyczaj. dr hab. med. Renata B. Wąsikowa.

Klinika została wyłoniona z Oddziału Endokrynologii Wieku Rozwojowego, który istniał przy I Klinice Pediatricznej oraz z Poradni Endokrynologicznej i Diabetologicznej 1.10.1989 r., w ramach podziału I Kliniki Pediatricznej – przez ówczesnego rektora prof. Bogdana Łazarkiewicza. Kolejni kierownicy Kliniki to: prof. zwyczaj. Renata B. Wąsikowa, p.o. kierownik dr n. med. Ewa Barg, dr hab. med. Anna Noczyńska, prof. nadzw. AM.

W Klinice zatrudniony był wspaniały zespół, w którego skład wchodził lekarz:

dr n. med. Ewa Barg, dr n. med. Aleksander Basiak, dr n. med. Jolanta Bieniasz, dr n. med. Zdzisława Iwanicka, dr n. med. Bożena Kotschy, dr Anna Maj, dr n. med. Anna Noczyńska, dr n. med. Ewa Sajewicz, dr n. med. Beata Wikiera, dr n. med. Alicja Wolak, dr n. med. Teresa Żak.

Na studiach doktoranckich: dr Katarzyna Dolata, dr Ewa Głąb, dr Ewa Serafinowicz, dr Agata Skalska, mgr Małgorzata Wandokanty-Bocheńska (psycholog kliniczny) i Maria Świdarska.

Na oddziałach i w poradniach pracował wspaniały, oddany personel pielęgniarski.

W poradni zatrudnione były: dr Irena Chrzanowska, dr Alicja Golaska, dr Elwira Zator, dr Bożena Piróg.

W Klinice prowadzone są wykłady i ćwiczenia dla III, V i VI roku Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego oraz dla studentów English Division.

Zorganizowano świetnie działające laboratorium naukowe oznaczeń hormonów, prowadzone przez mgr Różę Grzesiak, którym obecnie kieruje mgr Maria Chęsiak.

Przy szpitalu istnieje także szkoła podstawowa.

Do Kliniki przyjmowani są pacjenci z terenu całego Dolnego Śląska, województwa opolskiego, niejednokrotnie także spoza tych województw. Klinika była i jest jedyną taką placówką na Dolnym Śląsku.

Ambulatoryjnie w obu przychodniach przyjmowanych jest rocznie ponad 7 tys. małych pacjentów.

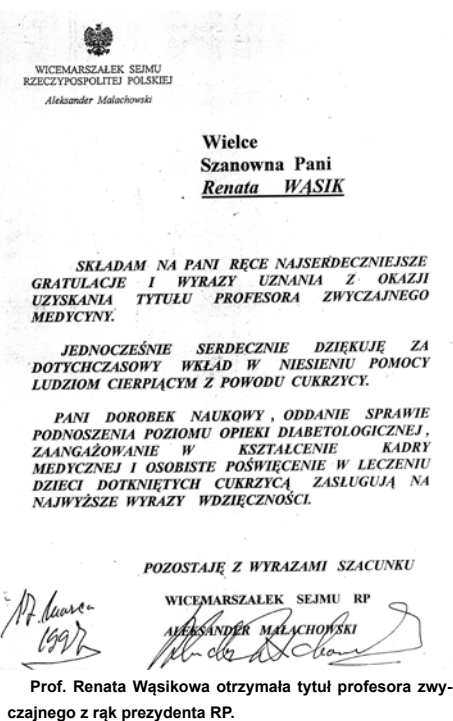
W Klinice przeprowadzane są kursy doskonalące na zlecenie CMPK z zakresu endokrynologii i diabetologii wieku rozwojowego. Klinika od początku miała prawo do sześciu miejsc specjalizacyjnych

z endokrynologii i sześciu z diabetologii. Obecnie ma prawo do trzech miejsc specjalizacyjnych z diabetologii i trzech z pediatrii. W Klinice specjalizację z endokrynologii lub diabetologii uzyskali zatrudnieni w niej lekarze oraz liczne grono lekarzy z terenu. Wiele osób odbywało staże specjalizacyjne z wymienionych wyżej specjalności.

22 osoby otrzymały tytuł doktora nauk medycznych.

Od początku istnienia Kliniki zatwierdzone zostały przewody doktorskie następujących osób:

Andrzej Boznański, Alicja Wolak, Ewa Sajewicz, Ewa Barg, Bożena Kotschy, Teresa Żak (której doktorat został wyróżniony nagrodą ministerialną), Beata Wikiera, Aleksander Basiak, Jolanta Bieniasz, Ewa Głąb, Agata Skalska, Ewa Serafinowicz, Katarzyna Dolata Iwona Pirogowicz, Lidia Kostecka, Teresa Stasińska, Irena Szykowna, Eliza Patrycja, Anna Golenko, Barbara Salmonowicz, Joanna Chrzanowska, Lucyna Suchacka.

Prof. Renata Wąsikowa otrzymała tytuł profesora zwyczajnego z rąk prezydenta RP.

Dr Anna Noczyńska otrzymała tytuł doktor honoris causa.

Pracownicy Kliniki współpracowali bardzo aktywnie z innymi placówkami naukowymi w kraju i za granicą. Na wyróżnienie zasługuje przede wszystkim długoletnia współpraca z prof. Hansem Åkerblomem z Helsinek oraz jego zespołem, m.in. prof. Jorma Ilonem, prof. Mikaelem Knipem oraz Marią Salonen. Dzięki tej współpracy możliwe było wykonanie niedostępnych lub bardzo drogich u nas badań naukowych, do wyróżnionych przez Radę Wydziału prac na stopień doktora nauk medycznych: dr n. med. Alicji Wolak, dr n. med. Aleksandra Basiaka, dr n. med. Jolanty Bieniasz, dr n. med. Teresy Stasińskiej oraz ogromnej ilości badań do przewodu habilitacyjnego dr hab. Anny Noczyńskiej, prof. nadzw. AM. Wspólnie z prof. Åkerblomem i prof. Hanną Dziatkowiak kreowano Stowarzyszenie Lekarzy Krajów Nadbałtyckich. Spotkania odbywały się w Finlandii, Niedzicy, na Litwie, Łotwie, w Estonii. Pana prof. Åkerbloma poznałam wiele lat temu w Lizbonie – na zjeździe EASD – dzięki prof. Irinie Kalits z Estonii (fot. 4). W spotkaniach brali udział członkowie diabetologów z wymienianych krajów, m.in. z Polski – prof. A. Czyżyk, prof. J. Sieradzki, prof.

S. Czekalski, prof. Ławecki, prof. T. Czyżykowa, prof. H. Dziatkowiak.

Czołowi polscy diabetolodzy

Od ośmiu lat prowadzony jest program naukowy TRIGR

(Trial to Reduce IDDM at Genetically at Risk), w którym prof. Hans Åkerblom, główny animator i koordynator, powierzył funkcję koordynatora krajowego ośrodkowi wrocławskiemu i prof. Renacie Wąsikowej

Badania zostaną zakończone w roku 2011. Są finansowane głównie przez NiH (National Institute of Health, USA), Unię Europejską oraz nasze Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (w 2009 r. został przyznany grant badawczy). Corocznie odbywają się spotkania badaczy w poszczególnych krajach uczestniczących w programie. W 2004 r. organizatorem spotkania była polska grupa badawcza we Wrocławiu.

W Polsce w badaniu biorą udział: zespół krakowski, którego przewodniczącą jest prof. Hanna Dziatkowiak, a członkiem m.in. dr Marta Ciechanowska; w Katowicach przewodniczącą jest prof. Przemysław Jarosz-Chobot, członkiem m.in. dr Grażyna Deja; w Łodzi, w Centrum Matki Polki, prof. Katarzyna Cypryk, członek m.in. dr Małgorzata Szalapska; w Klinice Pediatricznej w Łodzi, dr hab. Agnieszka Szadkowska, prof. Wojciech Młynarski, prof. Jerzy Bodalski.

Przedstawione przez prof. Mikaela Knipa częściowe wyniki badania TRIGR otrzymały nagrodę na zjeździe ESPE w Brukseli.

Do tej pory ukazały się 44 publikacje, w renomowanych czasopismach zagranicznych, a także krajowych, dotyczące badań TRIGR. Dotychczasowe wyniki badań zostały przedstawione na licznych zjazdach naukowych – krajowych i zagranicznych.

Prof. Hans Åkerblom został członkiem honorowym naszej uczelni – Akademii Medycznej we Wrocławiu oraz Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego. Dzięki współpracy możliwy był również wyjazd naukowy do Finlandii – Helsinek i Oulu – dr Aleksandra Basiaka.

Również ważnym osiągnięciem, wynikającym ze ścisłej współpracy z kliniką prof. Michaela Bergerera w Düsseldorfie, były dwukrotne pobyty naukowe prof. Renaty B. Wąsikowej w tej wybitnej klinice diabetologicznej.

Prof. Berger (wieloletni przewodniczący Europejskiego Towarzystwa Diabetologicznego) był inicjatorem umieszczenia w Klinice we Wrocławiu tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci wybitnego diabetologa dziecięcego prof. Karla Stoltego, kierownika Kliniki w latach 1913-1945, wyprzedzającego epokę pioniera nowoczesnej insulinoterapii w cukrzycy typu 1. Tablica została zamieszczona w obecności przedstawicieli rządu polskiego, władz Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, Niemieckiego Towarzystwa Diabetologicznego i kierownika wrocławskiej Kliniki. Sylwetka prof. Stoltego była przedstawiona w jednym z poprzednich numerów „Medium”.

Odstąpienie tablicy pamiątkowej ku czci prof. Stoltego

Przez szereg lat, aż do przejścia na emeryturę prof. Brunona Webera, trwała współpraca z panem profesorem (czołowym światowym pediatrą-diabetologiem). Przy jego współudziale organizowano na zlecenie i pod auspicjami ISPAD konferencje naukowe w Karpaczu. Prof. Bruno Weber został członkiem honorowym PTD, wprowadzony przez prof. Renatę B. Wąsikową.

Konferencja naukowa w Karpaczu

Wspomnieć należy także o współpracy naukowej z następcą prof. Brunona Webera – prof. Thomasem Danne (kierownikiem kliniki w Hanowerze, obecnie wiceprezesem ISPAD (International Society Paediatrics Diabetes). 29.09-2.10.2000 r. zorganizowano wspólną dla obu klinik konferencję naukową w Szklarskiej Porębie.

W 2002 r. pracownicy wrocławskiej Kliniki zostali zaproszeni przez prof. T. Dannego do Hanoweru na symposium poświęcone leczeniu pompami u dzieci. Prof. Wąsikowej powierzono referat plenarny. Pompy zostały zastosowane u dzieci we wrocławskiej Klinice jako pierwsze w Polsce, a nawet przed kliniką prof. Dannego.

Symposium poświęcone leczeniu pompami u dzieci

Profesor Danne uczestniczył w zorganizowanym przez klinikę Ogólnopolskim Symposium Endokrynologów Dziecięcych (PTED) w Kudowie-Zdroju w 1992 r. oraz bardzo aktywnie w organizowanym w 2004 r. we Wrocławiu Symposium FID. Obecna współpraca z prof. T. Danne dotyczy głównie programu TRIGR.

Prof. Wąsikowej powierzono referat plenarny

W 1999 r. powierzono Wrocławowi i Klinice Endokrynologii Wieku Rozwojowego organizację Ogólnopolskiego Zjazdu Diabetologów, w którym uczestniczyło 2500 lekarzy (w tym liczne grono diabetologów z zagranicy), a w Komitecie Organizacyjnym brali udział liczni pracownicy Kliniki. Przewodniczącą komitetu została prof. Renata B. Wąsikowa. Zjazd został bardzo dobrze oceniony przez zarząd PTD oraz uczestników, w związku z powyższym prof. J. Sieradzki – przewodniczący PTD zaproponował udział prof. Renaty B. Wąsikowej w pracach Międzynarodowego Komitetu Organizacyjnego FID (Federation d. Internationales Donausymposium – obecnie Towarzystwa Diabetologów Europy Centralnej) na lata 2003-2007. W 2004 r. powierzono Ośrodkowi Wrocławskiemu PTD i Klinice organizację XIX Symposium FID (Donau Symposium u. Diabetes). Było to znaczne wyróżnienie i uznanie osiągnięć Wrocławia (który nie leży nad Dunajem!). W symposium uczestniczyło liczne grono czołowych diabetologów z Niemiec, Austrii, Szwajcarii, Łotwy, Rumunii. Przewodniczącą prof. Schatz ocenił symposium jako wzorowe, podając je za przykład na kolejnych spotkaniach Towarzystwa. Prowadzono współpracę naukową z prof. Zbigniewem Szybińskim, obejmującą Program Ministerstwa Zdrowia Walki z Cukrzycą i Problem niedoboru jodu w Polsce.

Prof. Wąsikowa i prof. Szybiński

Pracownicy Kliniki byli członkami komitetów naukowych i organizacyjnych zjazdów i konferencji krajowych i zagranicznych. Uczestniczyli również bardzo aktywnie w Dniach Nauki.

Obecnie prof. R. Wąsikowa jest członkiem Polskiej Komisji ds. Kontroli Zaburzeń z Niedoboru Jodu, której przewodniczącym jest prof. Zbigniew Szybiński z Krakowa.

Bardzo cenna jest, moim zdaniem, publikacja przyjęta obecnie do zagranicznego czasopisma, prowadzona zgodnie z obecnymi trendami jako wielośrodkowa, pt. „Ist das Metabolische Syndrom bei Kindern und Jugendlichen ein Pro-

blem?” (Czy zespół metaboliczny u dzieci i młodzieży jest problemem?, przy współpracy zespołów z Białogostoku, Lublina, Krakowa, Łodzi, Gdańska, Katowic, Wrocławia (fot. 15). Autorzy: Renata Wąsikowa, Aleksander Basiak, Henryk Filipowski, Ewa Małecka-Tendera, Minkina Pędras, Jadwiga Peczyńska, Bohdana Dorant, Jolanta Korpala-Szczyrska, Iwona Ben-Skowronek, Leszek Szewczyk, Małgorzata Szałascka, Aleksandra Górka, Anna Noczyńska, Jerzy Starzyk, Mirosława Urban, Andrzej Lewiński.

Pracownicy Kliniki pełnią i pełnią funkcje w zarządach towarzystw naukowych: PTED – prof. R. Wąsikowa, wiceprezes przez dwie kadencje; PTE Oddział Dolnośląski jako członek zarządu: prof. R. Wąsikowa, dr E. Barg, dr B. Wikiera, dr A. Basiak. W sekcji pediatrycznej PTD: prof. R. Wąsikowa, jako przewodnicząca, a dr Z. Iwanicka jako członek zarządu. Przewodnicząca Oddziału Dolnośląskiego PTD prof. R. Wąsikowa, zastępca przewodniczącego dr hab. Anna Noczyńska oraz skarbnik Oddziału Dolnośląskiego PTD dr hab. A. Noczyńska, prof. nadzw. W PTP prof. R. Wąsikowa, dr Z. Iwanicka – w Zarządzie Regionalnym.

W komisjach: prof. R. Wąsikowa – w Komisji ds. Stopni i Tytułów naukowych (1999-2003) oraz w Komisji PAN ds. Endokrynologii Wieku Rozwojowego, Komisji KBN Recenzentów Grantów oraz w Komisji Historycznej DIL; dr hab. A. Noczyńska – członek Komisji ds. Standardów w Cukrzycy, Komisji ds. Profilaktyki Cukrzycy oraz międzynarodowej Komisji ds. Epidemiologii Cukrzycy Noworodkowej. Od początku istnienia Kliniki do dziś kierownicy Kliniki pełnią obowiązki konsultantów regionalnych ds. diabetologii.

Wymieniając sukcesy, nie można pominąć redakcji, od 15 lat, czasopisma, obecnie pod angielskim tytułem „Pediatric Endocrinology, Diabetology and Metabolism”, która została powierzona ośrodkowi wrocławskiemu przez prof. Tomasza Romera. Czasopismo to jest obecnie uznaną pozycją, notowaną od kilku lat w Medline, Index Copernicus (6,75 pkt), Excerpta medica. W 2009 r. uzyskała 6 punktów ministerialnych. W redakcji bardzo aktywnie działają cztery osoby z Kliniki: prof. Renata Wąsikowa – redaktor naczelny, dr hab. Anna Noczyńska, prof. nadzw. AM – zastępca redaktora naczelnego, dr n. med. Ewa Barg oraz dr n. med. Jolanta Bieniasz – sekretarze redakcji. Awans punktowy czasopisma jest wynikiem ciężkiej, mrowczej pracy zespołu redakcyjnego, recenzentów (ich rzetelnych, wnikliwych recenzji) oraz Wydawnictwa Cornetis.

Podsumowując, pragnę podkreślić, że sukcesy, jakimi Klinika może się poszczycić, uznanie, jakie zyskała w kraju i za granicą, osiągnięto dzięki wysiłkowi i pracy całego zespołu lekarskiego. Rangę, jaką zyskała jako placówka lecznicza zawdzięcza wiedzy, zaangażowaniu i ciężkiej pracy zarówno zatrudnionych w niej lekarzy, psychologa, jak i pełnym poświęceniu pielęgniarek, oddanym małym pacjentom.

Obecny zespół kliniki to: kierownik dr hab. med. Anna Noczyńska, prof. nadzw. AM, dr n. med. Ewa Barg, dr n. med. Aleksander Basiak, dr n. med. Jolanta Bieniasz, dr n. med. Joanna Chrzanowska, dr n. med. Ewa Głąb, dr Eugenia Kik, dr n. med. Lidia Kostecka, dr n. med. Bożena Kotschy, dr n. med. Monika Mysłek Prucnal, dr n. med. Barbara Salmonowicz, dr n. med. Beata Wikiera, dr Agnieszka Zubkiewicz-Kucharska, dr n. med. Teresa Żak oraz lekarze rezydenci: dr Magdalena Bosak-Prus, dr Julita Nocoń-Bohusz, dr Magdalena Penar. Kierownik laboratorium naukowego jest mgr Maria Chęsiak.

Zdjęcia z archiwum: R. Wąsik, A. Basiak

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
WYDZIAŁU LEKARSKIEGO,
ODDZIAŁU PEDIATRII I STOMATOLOGII
AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1960**

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!
Serdecznie zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 50-lecia uzyskania absolutorium, które odbędzie się dnia 24-25 września 2010 r. we Wrocławiu.

Program zjazdu:

24. 09 (piątek)

Godz. 18.00 – rejestracja uczestników (sala klubowa DIL)

25.09 (sobota)

Godz.10.00 – Msza św. (Kościół Najświętszego Imienia Jezus, pl. Uniwersytecki 1)

Godz.11.00 – Śniadanie studenckie

Aula Leopoldyńska Uniwersytetu Wrocławskiego

Godz.12.00 – Otwarcie zjazdu – Komitet Organizacyjny

Godz.12.15 – Uroczyste wręczenie dyplomów

– prof. Ryszard Andrzejak, JM Rektor AM

Godz.13.00 – Wykład okolicznościowy – Maryla Krasnowska Aula Leopoldyńska Uniwersytetu Wrocławskiego

Godz.14.00 – Zwiedzanie Wieży Matematycznej, Wystawa „300 lat Uniwersytetu Wrocławskiego”, Wspólne zdjęcia pamiątkowe
Godz.19.00 – Bankiet (Dom Jana Pawła II, św. Idziego 2, Wrocław, Ostrów Tumski)

Oplata za uczestnictwo w zjeździe wynosi:

od absolwenta 350 zł

osoba towarzysząca na bankiecie 200 zł

tylko uroczystości 150 zł

Wpłat prosimy dokonywać na konto Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:

17 1540 1030 2001 7753 6075 0001

do 30.06.2010 r. z dopiskiem „Zjazd 1960” lub bezpośrednio w DIL we Wrocławiu (II p., pok.1). Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

Zakwaterowanie we własnym zakresie (nie jest wliczone w cenę zjazdu). Serdecznie zapraszamy do udziału w zjeździe. DO ZOBACZENIA!!!

Komitet Organizacyjny

Józefa Szelatyńska, Bohdan Słończewski

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1970**

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!

Serdecznie zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 40-lecia ukończenia Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się 19 czerwca 2010 r. (sobota) we Wrocławiu.

Program zjazdu:

Godz. 10.00 – Msza św. (Kościół Najświętszego Imienia Jezus, pl. Uniwersytecki 1)

Godz. 11.30 – Śniadanie studenckie

Aula Leopoldina Uniwersytetu Wrocławskiego

Godz. 12.00 – Uroczyste otwarcie zjazdu

– Henryk Lisiak

Godz. 12.30 – Wykład okolicznościowy

– prof. Jan Miodek Aula Leopoldyńska Uniwersytetu Wrocławskiego

Godz. 13.00 – Zwiedzanie Wieży Matematycznej, Wystawa „300 lat Uniwersytetu Wrocławskiego”, wspólne zdjęcia pamiątkowe
Godz. 19.00 – Bankiet hotel Monopol (Wrocław, Modrzejewskiej 2)

Oplata za uczestnictwo w zjeździe wynosi:

kosz całkowity 350 zł

osoba towarzysząca na bankiecie 250 zł

uroczystości 150 zł

Wpłat prosimy dokonywać na konto Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:

17 1540 1030 2001 7753 6075 0001

do 30.06.2010 r. z dopiskiem „Zjazd 1970”.

Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

Komitet Organizacyjny

B. Bruzewicz-Miklaszewska, Henryk Lisiak

**ZJAZD ABSOLWENTÓW
WYDZIAŁU STOMATOLOGII
AKADEMII MEDYCZNEJ WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1980**

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!

Serdecznie zapraszamy na kolejne spotkanie koleżeńskie, tym razem z okazji 30-lecia ukończenia Wydziału Stomatologii Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się 17-19 września 2010 r. Miejscem spotkania będzie hotel Nasz Dom w Polanicy-Zdroju.

Program zjazdu:

Piątek, 17 września 2010 r.

Od godz. 14.00 – Zakwaterowanie w Hotelu Nasz Dom

Godz.19.00 – Grill przy biesiadnej muzyce

Sobota 18 września 2010

Godz. 8.00-9.30 – Śniadanie

Godz. 10.30 – Msza święta

Czas wolny, zwiedzanie Polanicy

Godz. 14.30 – Wspólne zdjęcia pamiątkowe

Godz. 15.00 – Obiad

Godz. 20.00 – Bankiet

Niedziela, 19 września 2010 r.

Godz.9.00-10.00 – Śniadanie i pożegnania

Oplata za uczestnictwo w zjeździe wynosi

od absolwenta/osoby towarzyszącej:

piątek-niedziela z noclegami 400 zł

sobota-niedziela z noclegiem 300 zł

piątek-niedziela bez noclegów 250 zł

piątek-sobota z noclegiem 200 zł

Wpłat prosimy dokonywać na konto Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:

17 1540 1030 2001 7753 6075 0001

do 30.06.2010 r. z dopiskiem „Zjazd 1980 S”

lub bezpośrednio w DIL we Wrocławiu (II p., pok.1).

Panie prosimy o podanie nazwiska obecnego oraz z okresu studiów.

Komitet Organizacyjny

Alicja Dziewiątkowska, Barbara Kotowska

**ZJAZD ABSOLWENTÓW WYDZIAŁU
STOMATOLOGII AKADEMII MEDYCZNEJ
WE WROCŁAWIU
ROCZNIK 1985**

Droga Koleżanko! Drogi Kolego!

Serdecznie zapraszamy na spotkanie koleżeńskie z okazji 25-lecia ukończenia Wydziału Stomatologii Akademii Medycznej we Wrocławiu, które odbędzie się dnia 2 października 2010r. (sobota) we Wrocławiu.

Program Zjazdu:

Godz.10.00 – Msza Święta – Kaplica

Św.Łukasza (Nowa Akademia Medyczna)

Wrocław, ul.Borowska 213

Godz.11.00 – Śniadanie studenckie –

Audytorium Jana Pawła II Nowa Akademia

Medyczna (Borowska 213)

Godz.12.00 – Otwarcie Zjazdu – Komitet

Organizacyjny Wykład okolicznościowy

Godz.13.00 – Wspólne zdjęcia pamiątkowe

Popołudniu – Czas wolny, zwiedzanie

Wrocławia

Godz.19.00 – Bankiet – Hotel Orbis Wrocław

Wrocław, ul.Powstańców Śląskich 7

Oplata za uczestnictwo w Zjeździe wynosi:

koszt całkowity 300 zł

osoba towarzysząca na bankiecie 200 zł

część oficjalna (na AM) 100 zł

Wpłat prosimy dokonywać na konto

Dolnośląskiej Izby Lekarskiej we Wrocławiu:

17 1540 1030 2001 7753 6075 0001

do dnia 30.06.2010r. z dopiskiem „Zjazd

1985 S” lub bezpośrednio w DIL we

Wrocławiu (II p. pok.1). Panie prosimy

o podanie nazwiska obecnego oraz z okresu

studiów.

Zakwaterowanie we własnym zakresie (nie

jest wliczone w cenę Zjazdu). Indywidualna

rezerwacja noclegów w Hotelu Orbis

Wrocław pod numerem telefonu 071/361-

46-51 lub e-mail: H3397@accor.com - hasło

„stomatolodzy”.

Bliższych informacji udziela:

Patrycja Malec, Dolnośląska Izba Lekarska

we Wrocławiu

71/79-88-068, patrycja.malec@dilnet.wroc.

pl lub patka.malec@wp.pl

Aneta Łojewska-Klimek 505-941-615

Waldemar Jarosiewicz 601-796-749

Serdecznie zapraszamy do udziału

w Zjeździe. DO ZOBACZENIA!!!

Komitet Organizacyjny

Aneta Łojewska-Klimek, Waldemar Jarosiewicz

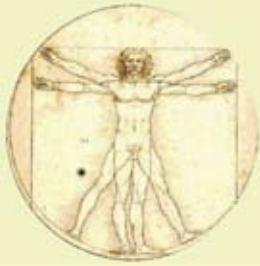
Bliższych informacji udziela Patrycja Malec, tel. (071) 798 80 68; e-mail: patrycja.malec@dilnet.wroc.pl, patka.malec@wp.pl

Z przyjemnością informujemy, że Zjazd Absolwentów rocznik 1980 Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu, odbędzie się w dniu 5 – 6.06.2010 r. w hotelu „Las” w Piechowicach – Szklarskiej Porębie.
Zgłoszenia e-mailowe na adres : ddjp@ies.com.pl
Oplata zjazdowa 400 zł (all inclusive) od osoby.

Przelew na konto: Dolnośląska Fundacja Transplantacji
Kredyt Bank S.A. IV O. KB SA we Wrocławiu
nr 49 1500 1793 1217 9003 0630 0000
Proszę dopisywać na przelewach „Zjazd”
Dodatkowe informacje telefonicznie : **71/3228600**
Dariusz Patrzałek

Schwangerschaft

Die **Schwangerschaft** (medizinisch **Gestation** oder **Gravidität**, von lateinisch gravitas, „Schwere“) bezeichnet in der Humanmedizin den Zeitraum, in dem eine **befruchtete Eizelle** (zapłodniona komórka) **im Körper einer werdenden Mutter** (w łonie przyszej matki) zu einem Kind **heranreift** (rozwija się). Die Schwangerschaft dauert von **der Befruchtung** (zapłodnienia) bis zur **Geburt** (narodzin) durchschnittlich 267 Tage. Das heranreifende Kind wird üblicherweise bis zur **Ausbildung der inneren Organe** (wykształcenie się organów wewnętrznych) ab der neunten Schwangerschaftswoche als **Embryo** (embrion), danach als **Fetus** (**auch: Fötus**) (płód) bezeichnet.

Von **Schwangerschaft** spricht man nur beim Menschen; bei anderen **Säugetieren** (ssaki) wird der entsprechende Zustand Trächtigkeit (cielność, prośność) genannt.

Allgemeine Schwangerschaftsbegriffe

Terminy związane z okresem ciąży

Arzt – lekarz
Entbindungstermin – termin porodu
Hebamme – położna
Hormone – hormony
Krankenhaus – szpital
Mutterleib – macica
Muttermund – szyjka macicy
Periode – miesiączka
Untersuchungen – Testy i badania
Blutuntersuchung – badanie krwi
Fehlbildung – nieprawidłowość
Kindsbewegungen – ruchy płodu
Ultraschall Untersuchung – badanie ultrasonograficzne (USG)
Urintest – badanie moczu

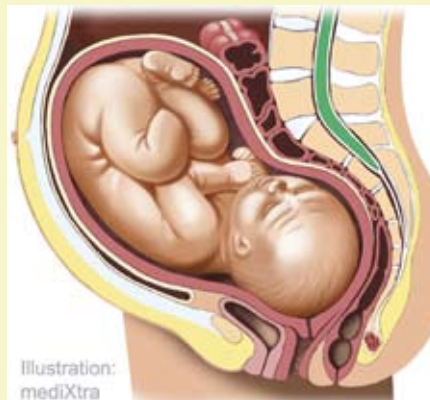
Trauer und Verlust – Utrata i żaloba

Depression – depresja
Eileiterschwangerschaft – ciąża pozamaciczna
Fehlgeburt – poronienie
häusliche Gewalt – przemoc domowa
Totgeburt – urodzenie martwego płodu

Gesundheit in der Schwangerschaft – zdrowie w czasie ciąży

Alkohol – alkohol
Ausfluss – upławy (wydzielina) z pochwy
Austrocknung – odwodnienie
Bauchschmerzen – bóle podbrzusza
Beckenbodenübungen – ćwiczenia miednicy na podłodze
Blutarmut – anemia
Blutdruck – ciśnienie krwi
Blutungen – krwawienie, krwotok
Damm – krocze
Diabetes – cukrzyca
Eiweiß im Urin – białko w moczu
Erbrechen – wymioty
Fieber – gorączka
Hämorrhoiden – hemoroidy
HIV Infektion – zakażenie HIV
Koffein – kofeina
Kopfschmerzen – ból głowy
Krampf – skurcz
Ödeme – odma (obrzęk)
Präeklampsie – zatrucie ciążowe
rauchen – palenie papierosów
Röteln – różyczka
Rückenschmerzen – ból krzyża
Schwangerschaftsstreifen – rozstępy
Sodbrennen – zgaga
Soor – pleśniawki
Sport – ćwiczenie
Stressinkontinenz – wysiłkowe nietrzymanie moczu
Übelkeit – nudności
Untersuchung – badanie
Verstopfung – zatwardzenie

Wehen und Geburt – Poród i narodziny
ApgarSkala – skala Apgara
Atmung – oddychanie
Blasensprung – odejście wód płodowych
Blutdruck – ciśnienie krwi
Damm – krocze
Dammriss – pęknięcie krocza (podczas porodu)
entspannen – relaks
Erweiterung des Muttermundes – rozwarcie kanału rodneho
Geburt – narodziny
Geburtseinleitung – wywołanie porodu
Hausgeburt – poród w domu
Hebamme – położna
Kaiserschnitt – cesarskie cięcie
Kind in Gefahr – komplikacje u dziecka
Kontraktion – skurcze porodowe
Krankenhaus – szpital
Muttermund – szyjka macicy

PDA / Spinalanästhesie – epidural
Pethidin – petydyna (demerol)
Plazenta – łożysko (po porodzie)
pressen – parcie
Schmerzlinderung – środek przeciwbólowy
Steißgeburt – poród pośladowy
Stellungen – pozycje
TENS – urządzenie TENS, znieczulenie
Übergangsphase – przemieszczenie
Untersuchung – badanie
Verfassung – zachowanie
Vitamin K – witamina K
Wassergeburt – poród w wodzie
Wehen – poród
zeichnen (Schleimpfropf) – czop śluzowy

Postnatal – Połóg nachdem das Kind geboren ist – okres po porodzie

Bauchschmerzen – bóle podbrzusza
Beckenbodenübungen – ćwiczenia miednicy na podłodze
Binden – podpaski
Depression – depresja
Fieber – gorączka
Hämorrhoiden – hemoroidy

Infektion – zakażenie
Lochien – krwawienie
Präeklampsie – zatrucie ciążowe
Schwangerschaftsstreifen – rozstępy
Stressinkontinenz – wysiłkowe nietrzymanie moczu
Thrombose – skrzep krwi
Verstopfung – zatwardzenie

Füttern – Karmienie

anlegen – przystawianie do piersi
Brust – piers
Brustwarze – sutek
Flasche geben – karmienie butelką
Kolostrum – siara, pierwsze mleko
Mastitis – zapalenie piersi

Słownictwo opracowano na podstawie: www.babycenter.de/experten

Rozwiązanie konkursu z poprzedniego numeru.

1. Zu den Ausscheidungsorganen **gehören** -Nieren, Harnblase sowie ableitende Harnwege mit den Harnleitern zwischen Niere, Blase und Harnröhre.
  2. Die Nieren haben zum Ziel, Stoffwechselprodukte **aus** zu **scheiden**.
  3. Der Urin wird fortlaufend **produziert**.
  4. Der Urin **enthält** die Abfallprodukte des Stoffwechsels.
  5. Der Urn leitet sie über die Harnleiter, wo er **gespeichert** wird.
  6. Das Fassungsvermögen der Harnblase **beträgt** bei Erwachsenen ungefähr 200 bis 400 ml.
  7. Die Blase soll täglich zumindest viermal **entleert** werden
  8. Für das Zurückhalten des Urins **sorgen** zwei Ringmuskeln.
  9. Die Nervenverbindungen zwischen Blase und Gehirn **sind** für den richtigen Vorgang der Blasenentleerung verantwortlich
  10. Die Sensoren **informieren** das Gehirn über das Rückenmark, wenn die Blase gefüllt ist.
  11. Daraufhin **gehen** Nervenimpulse vom Gehirn an die Blase und zu den Schliessmuskeln.
  12. Die Schliessmuskeln **öffnen sich**.
  13. Die Blase **zieht sich zusammen** und wird entleert.
- 1i, 2e, 3g, 4k, 5b, 6m, 7c, 8a, 9d, 10f, 11h, 12n, 13i,14j**
Zwycięzcami konkursu z kwietnia zostali: **dr Schimmel z Wrocławia i dr Kaczmarczyk ze Zgorzelca**. Nagrody, książki wyd. medipage, prześlemy pocztą. Gratulujemy!
Ihr Deutschlehrer Janusz Boguszewicz
jbog@poczta.fm

Wstrząśnięci tragicznymi wydarzeniami, w których zginęli

**Prezydent RP i Jego Małżonka,
przedstawiciele Rządu,
Sejmu i Senatu, Wojska Polskiego,
przedstawiciele Rodzin Katyńskich
oraz załoga samolotu**

wyrażamy głębokie ubolewanie i serdeczne wyrazy
ludzkiego współczucia

Rodzinom Ofiar

w imieniu lekarzy ziemi dolnośląskiej
Prezes DRL Igor Chęciński

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy informację o katastrofie
samolotu
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, w wyniku której
śmierć ponieśli

**członkowie najwyższych władz
państwowych, wybitni reprezentanci
świata polityki, przedstawiciele Sił
Zbrojnych RP, Kościoła oraz organizacji
i instytucji państwowych
i kombatanckich**

Pragniemy na ręce

Bliskich i Rodzin wszystkich Ofiar tragedii
złożyć kondolencje i najgłębsze wyrazy współczucia
lekarze Dolnośląskiej Izby Lekarskiej oraz redakcja
„Medium”

Wśród ofiar katastrofy samolotu rządowego, który rozbił
się pod Smoleńskiem,
jest troje polityków z naszego regionu:

**posłanka Aleksandra Natalli-Świat,
poseł Jerzy Szmajdziński
i szef kancelarii prezydenta RP
Władysław Stasiak**

Rodzinom i Bliskim
wyrazy głębokiego współczucia
składa redakcja „Medium”

Ze szczególnym smutkiem żegnamy Lekarzy:

**plk. dr. hab. n. med.
Wojciecha Lubińskiego
lekarza Prezydenta RP**

**dr Bronisławę Orawiec-Löffler
lekarza dentystę z Poronina,
bratanicę Franciszka Orawca –
polskiego oficera zamordowanego
w Katyniu,**

którzy zginęli tragicznie w katastrofie lotniczej delegacji
udającej się do Katynia.
Rodzinom i Przyjaciółom
wyrazy współczucia
składają członkowie Dolnośląskiej Rady Lekarskiej,
Dolnośląskiej Izby Lekarskiej oraz redakcja „Medium”

Wyrazy szczerego współczucia
lek. stom. Wiesławowi Czernek
z powodu śmierci

Żony

składają koleżanki i koledzy
z Koła Stomatologicznego w Legnicy

Wyrazy szczerego współczucia
Pani dr Joannie Koralewskiej
z powodu śmierci

Męża

składają neonatolodzy z Dolnego Śląska

**Profesorowi Andrzejowi Bochenkowi, dzieciom
Tomaszowi i Magdalenie oraz Rodzinie i Bliskim**
z powodu śmierci

Krystyny Bochenek

w tragicznym wypadku lotniczym pod Smoleńskiem
wyrazy głębokiego współczucia
składają lekarze zrzeszeni w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej
oraz redakcja „Medium”

Pani doktor Wiesławie Modrakowskiej

wyrazy serdecznego współczucia z powodu utraty
przyjaciółki od pierwszego roku studiów (1948) na
Oddziale Stomatologii przy Wydziale Lekarskim
Uniwersytetu i Politechniki Wrocławskiej,

lek. stom. Bronisławę Orawiec-Löffler
składają koleżanki i koledzy z Dolnośląskiej Izby Lekarskiej
i Komisji Historycznej DRL

Koleżance Małgosi Wieliczko

szczerze współczujemy z powodu śmierci

Taty Zygmunta

Magda Furman-Turowska i redakcja „Medium”

22 marca 2010 roku odszedł nasz kolega

lek. chirurg Jan Kotlarski

Żonie Elżbiecie i Bliskim

*składamy wyrazy serdecznego współczucia
lekarze i lekarze dentyści z delegatury jeleniogórskiej*

*Justynie i Staszce oraz całej rodzinie Państwa
Drelichowskich*

wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci

**Nestora Rodu – Pana Stanisława
Drelichowskiego**

*składają koledzy z Oddziału Angiologicznego
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu*

Lek. dent. Tomaszowi Ogińskiemu

najszczerze kondolencje z powodu śmierci

Mamy

*składają kierownik Katedry Ortodoncji AM we Wrocławiu i
współpracownicy*

W związku ze śmiercią

Ojca

wyrazy najgłębszego współczucia

Panu doktorowi Michałowi Ratajowi

*zastępcy dyrektora ds. leczenia WSS im. Gromkowskiego
składają prof. Andrzej Gładysz wraz z Zespołem Katedry i Kliniki
Chorób Zakaźnych, Chorób Wątroby i Nabytych Niedoborów
Odpornościowych AM oraz I Oddziału Klinicznego WSS*

Wyrazy szczerego współczucia

Pani dr Bożenie Kempie

z powodu śmierci

Męża

*składają koleżanki i koledzy
z Delegatury DIL w Jeleniej Górze*

Pani dr Bożenie Kempie

najszczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci

Męża

*składają koleżanki i koledzy
z Koła Seniorów w Jeleniej Górze*

Koleżance Krystynie Zawodniak-Węgrzynowskiej

szczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci

Ojca

*składają koleżanki i koledzy
z Terenowego Koła DIL w Brzegu Dolnym*

Wyrazy szczerego współczucia

Pani doktor Monice Musze-Kani

z powodu śmierci

Męża

składają neonatolodzy z Dolnego Śląska

Pani dr Monice Musze-Kani

najszczerze wyrazy współczucia z powodu śmierci

Męża

*składają lekarze i pielęgniarki z Oddziału
Neonatologicznego
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego we Wrocławiu*

*Z głębokim żalem zawiadamiamy, że 15.04.2010 zmarła
nasza koleżanka*

dr Tamara Żywień,

specjalistka reumatolog.

*Rodzinie zmarłej składamy wyrazy serdecznego
współczucia*

Koleżanki i koledzy

z koła lekarzy SZPL PROVITA we Wrocławiu

Janowi Ogińskiemu i Bliskim

*wyrazy głębokiego współczucia i żalu z powodu śmierci
naszej koleżanki*

lek. stom. Barbary Ogińskiej

*składają koleżanki i koledzy z Koła Lekarzy Prywatnie
Praktykujących*

Bronia Orawiec-Löffler

W styczniu tego roku zadzwoniła do mnie moja przyjaciółka z Poronina z zapytaniem, czy wybieram się do Katynia na uroczystości 70-lecia zbrodni Katyńskiej. Wiedziała, że tam został zamordowany, ekshumowany i pogrzebany mój Ojciec. Odpowiedziałam jej, że nie mam takiego zamiaru. Należałam od lat do Rodziny Katyńskiej, która wielokrotnie organizowała wyjazdy. Ja nigdy nie chciałam jechać w tamte strony, gdyż bałam się przekraczania granic z Białorusią i Rosją. Zbyt wiele miałam w pamięci z tych wschodnich wspomnień - uwięzienie mego Ojca w Kozielsku, potem na ucho szeptane wiadomości o mordach, w Katyniu, wywiezienie mojej matki i sióstr na Sybir. Tylko ja, przez przypadek, zostałam we Lwowie sama. Ale przyjaciółka nalegała,

WRÓCIŁAM Z KATYNIA

Wiesława Modrakowska

żebym jednak w wyjeździe uczestniczyła, bo przecież mam pierwszeństwo, jako córka tam zamordowanego, na którego grobie w miejscu stracenia nie mogłam dotąd być, by złożyć kwiaty, zapalić znicz i pomodlić się za spokój jego duszy. A poza tym liczyłam na mile spotkanie z przyjaciółką i okazję do "nagadania się" w czasie podróży pociągiem. Ze względu na odległe miejsce naszego zamieszkania nie mogłyśmy się zbyt często widywać i nasze kontakty musiały się ograniczać do rozmów telefonicznych. Przyjaciółka zapewniła mnie, że będzie to podróż bezpieczna, gdyż ten rządowy pociąg, oprócz Rodzin Katyńskich, będzie przewoził harcerzy i polskie wojsko z orkiestrą. Uświadomiłam sobie, że po tylu latach kłamstw o Katyniu powinnam z tej okazji skorzystać, by choć przez chwilę znaleźć się przy prawdziwym grobie mego Ojca.

Parę dni przed moim wyjazdem do Warszawy przyjaciółka powiadomiła mnie telefonicznie, że niestety, w pociągu się nie spotkamy, gdyż ona otrzymała zaproszenie do prezydenckiego samolotu. Byłam rozczarowana, ale równocześnie ucieszyłam się, że została tak wyróżniona. Nie wiedziałam tylko, czy tam na miejscu będę się mogła do niej dostać, poprzez taki gąszcz VIP-ów, ale zapewniła mnie, że to ona mnie znajdzie, a poza tym będzie dobrze widzialna, bo w stroju góralskim z opaską "AK" na ramieniu.

Tą moją przyjaciółką była Bronia Orawiec-Löffler, emerytowana lekarka -stomatolog, aktywna działaczka Rodziny Katyńskiej w Poroninie. Ja wróciłam z tego Katynia - Ona już nie!

PS. W poniedziałek 19 kwietnia jadę do Poronina na Jej pogrzeb; nie takie miało być nasze spotkanie ...

Ewa Cieślak

Lekarz med. Ewa Cieślak

Urodziła się we Wrocławiu i całe życie związała z tym miastem.

Tu chodziła do szkoły podstawowej, liceum ogólnokształcącego, tu w 1982 roku ukończyła Akademię Medyczną.

Od 1983 roku pracowała na Oddziale Laryngologicznym Wojewódzkiego Szpitala Zespolonego im. J. Babińskiego, gdzie uzyskała kolejne stopnie specjalizacji z otolaryngologii i objęła funkcję zastępcy ordynatora.

Od 2006 roku, po likwidacji szpitala, pracowała w Okręgowym Szpitalu Kolejowym.

Była bardzo dobrym lekarzem, cenionym operatorem, miała dobry kontakt z chorymi, umiała pochylić się nad każdym cierpiącym.

Była bardzo lubiana przez kolegów oraz współpracowników i to nie tylko ze swojego oddziału, ale całego szpitala, wszędzie miała wielu przyjaciół.

Ewa była piękną kobietą – piękną fizycznie. Według wielu najładniejszą dziewczyną na Grabiszyнку, gdzie mieszkała, ale przede wszystkim Ewa miała piękną duszę. Była bardzo dobrym człowiekiem, sympatycznym, życzliwym.

Starła się każdemu pomóc w potrzebie. Była bardzo rodzinna, umiała dawać miłość.

Uwielbiała dzieci, zawsze myślała o małych pacjentach i uwielbiała zwierzęta. Była to miłość odwzajemniona, bo Jej ukochany pies Pucek, którego kiedyś uratowała, nie mógł się pogodzić z odejściem swojej ukochanej Pani i podążył za Nią.

TAKĄ POZOSTANIE W NASZEJ PAMIĘCI

Ordynator Oddziału Laryngologicznego Okręgowego Szpitala Kolejowego we Wrocławiu

dr nauk med. Ewa GUL

Wyrazy szczerego współczucia

Pani dr Ewie Terpińskiej

z powodu śmierci

Mamy

składają neonatolodzy

z Dolnego Śląska

Z głębokim żalem

zawiadamiamy o śmierci

lek. med. Anny Zygulskiej

koleżanki i koledzy z roku

Bardzo zasmuceni zawiadamiamy,

że 15.04.2010 r. zmarła nagle nasza radosna i uczynna

Przyjaciółka

lek. med. Tamara Żywień

Koleżanki i Koledzy z rocznika medycznego 1948-1953

Wyrazy szczerego współczucia Pani dr Ewie Terpińskiej

z powodu śmierci

Mamy

składają neonatolodzy z Dolnego Śląska

Lek. med. Wiesław Juszkiewicz

Wiesław Juszkiewicz

Urodził się w Warszawie 2 XII 1919 r. Dzieciństwo i okres młodzieńczy spędził w Piotrkowie Trybunalskim. W 1938 r. podjął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. Wojna przerwała Mu naukę na zamkniętej przez Niemców uczelni i zmusiła do kontynuacji studiów na tajnym uniwersytecie. 22 sierpnia 1940 r. ojciec dr. Juszkiewicza – Władysław, kapitan WP, który był komendantem szkoły podchorążych i to on zaprzysiął swojego syna zgodnie z hasłem „Bóg, Honor, Ojczyzna”, został zamordowany w KZ Sachsenhausen-Oranienburg.

Od pierwszych dni okupacji młody Wiesław, pseudonim „Doktor” i Wiech”, zaangażował się w walkę z okupantem w SZP-ZWZ-AK. Oddelegowany do pracy w PCK, prowadził kursy pierwszej pomocy dla sanitariuszek i łączniczek. Niósł pomoc ranym partyzantom, jako student medycyny pracował zaś w laboratorium analitycznym Ubezpieczalni Społecznej. Po wojnie wrócił na studia do Warszawy, ale ostatecznie dyplom lekarza otrzymał na Uniwersytecie w Poznaniu.

Po przybyciu do Głogowa w kwietniu 1947 r. rozpoczął organizację zrujnowanego w 90% szpitala. Jako pierwszy polski lekarz

pracował początkowo z ostatnimi lekarzami niemieckimi. Zorganizował ambulatorium przykładowe w ówczesnej Stoczni Rzeczej, stworzył koła powiatowe PCK i przez wiele kadencji był przewodniczącym i wiceprzewodniczącym Zarządu Powiatowego. Za tę działalność otrzymał honorowe odznaki członka PCK wszystkich stopni, a za pracę na rzecz honorowego krwiodawstwa – Kryształowe Serce Krwiodawstwa.

Był ordynatorem Oddziału Chorób Wewnętrznych głogowskiego szpitala (1952-1964), kierownikiem Powiatowej Przychodni Obwodowej oraz dyrektorem Szpitala Powiatowego w Głogowie (1954-1958), od roku 1965 do przejścia na emeryturę – kierownikiem Rejonowej Przychodni Lekarskiej PKP, gdzie pracował do 1995 r. W latach 1958-1964 kierował głogowskim Wydziałem Zdrowia Prezydium Powiatowej Rady Narodowej, organizując w tym czasie liczne ośrodki zdrowia i punkty felcerskie w terenie.

Działał w Zarządzie Powiatowym Komitetu do Walki z Alkoholizmem i prowadził poradnię przeciwalkoholową. Współorganizował koło PTL w Głogowie (1964), działał w Komisji Historycznej i Socjalnej ZBOWiD.

Za walkę konspiracyjną odznaczony Krzyżem Partyzanckim 1939-1945 oraz Krzyżem Grunwaldzkim. Za działalność społeczną i lekarską otrzymał m.in.: Złoty Krzyż Zasługi, odznakę ministra zdrowia „Za wzorową

pracę w służbie zdrowia”, Honorową Odznakę „Za zasługi w rozwoju woj. zielonogórskiego” oraz „Za zasługi dla woj. legnickiego”, Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1974) oraz Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski (2000).

Tytuł Honorowego Obywatela Miasta Głogowa (1999) nadano Mu w wyrazie uznania za tworzenie po wojnie podstaw życia Polaków na Ziemiach Zachodnich oraz ponad 50-letnią pracę i poświęcenie dla pacjentów. Uczynił wiele dobrego, pochłonięty pracą lekarza, służył chorym i potrzebującym wiedzą i doświadczeniem. Człowiek prawy, szlachetny i ujmująco skromny, nigdy nie zabiegał o nic dla siebie. W życiu osobistym wspinały mąż, ojciec i dziadek. Jego dom był zawsze otwarty. Żył dla nas tak długo, interesując się naszymi dokonaniem, ciesząc się z naszych sukcesów i dzieląc z nami smutek porażek.

4 marca 2010 r. odbył się w Głogowie pogrzeb dr. Wiesława Juszkiewicza. Na uroczystości, oprócz rodziny, przyjaciół, przedstawicieli głogowskich lekarzy oraz prezydenta Głogowa, były też poczty sztandarowe – dla dr. Juszkiewicza najważniejsze, bo kolejarskie, kombatanckie i PCK. Doktor mieszkał w Głogowie ponad 60 lat, więc znamienna i wzruszająca była też obecność Jego sąsiadów z ul. Sienkiewicza, którym nierzadko poświęcał też swój wolny czas.

Piotr Juszkiewicz

Dr med. Jerzy Wolański

Doktor medycyny Jerzy Wolański był moim kolegą i przyjacielem. Studiowaliśmy na Wydziale Lekarskim wrocławskiej Alma Mater.

Drogi Jurku w imieniu koleżanek, kolegów

i własnym szóstego rocznika Wydziału Lekarskiego Akademii Medycznej we Wrocławiu z głębokim żalem żegnamy Ciebie, wspaniałego człowieka i lekarza.

Twoje Studia na Wydziale Lekarskim uwieńczone zostały dyplomem lekarza w 1955 r.

Będąc jeszcze studentem trzeciego roku Akademii Medycznej, rozpocząłeś pracę w charakterze zastępcy asystenta w Katedrze Anatomii Patologicznej.

Przez szereg lat kształciłeś się i zdobywałeś wiedzę oraz stanowiska w hierarchii medycznej.

Specjalizację I stopnia z chorób wewnętrznych uzyskałeś już w 1958 roku, a II stopnia w 1962 roku.

Tytuł doktora nauk medycznych broniłeś w 1972 roku, na podstawie pracy doktorskiej pt. „Somatotypy mężczyzn chorych na zeszytniające zapalenie stawów kręgosłupa”.

Byłeś lekarzem o szerokich horyzontach intelektualnych i medycznych, specjalistą chorób wewnętrznych, reumatologii oraz organizacji ochrony zdrowia. Zajmując się szczególnie orzecznictwem inwalidztwa.

Przez 40 lat leczyłeś, ordynowałeś w Szpitalu Wojewódzkim im. Józefa Babińskiego i w tymże szpitalu przez 14 lat pełniłeś odpowiedzialną funkcję dyrektora do spraw lecznictwa.

Mając tyle obowiązków, opublikowałeś 24 prace naukowe. Mam prawo powiedzieć, że byliśmy w ciągłej współpracy. Ty – jako ordynator Oddziału Chorób Wewnętrznych, a ja – jako ordynator Oddziału Chirurgicznego, chyba jedni z nielicznych, którzy tyle lat przepracowali w tym szpitalu.

Niestety działalność naszego szpitala z powodu likwidacji w 2006 roku została rozwiązana, a śmiało można rzec, że była to jednostka przodująca w województwie i mieście Wrocławiu w lecznictwie, jak i szkoleniu lekarzy stażystów oraz studentów odbywających praktyki lekarskie.

Za swoją pracę zostałeś odznaczony:
– Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

– Złotym Krzyżem Zasługi
– odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”

– Honorową Odznaką Polskiego Czerwonego Krzyża

Napracowałeś się, drogi Kolego – dzisiaj żegnamy Cię z wielkim smutkiem, towarzysząc w ostatniej drodze.

Kochanej Rodzinie, żonie Lusi, dzieciom i wnukom, składamy wyrazy głębokiego współczucia.

Żegnaj, drogi Jurku. Nie zapomnimy o Tobie, jak długo Pan Bóg pozwoli nam być na tym ziemskim padole.

Cześć Twojej pamięci!

dr n. med. Jerzy Szybejko

Heinrich Adolf Gottron – ostatni niemiecki kierownik Kliniki Dermatologii we Wrocławiu

Janusz Boguszewicz

Gott weiss alles – Gottron weiss alles besser (Bóg wie wszystko – Gottron wie wszystko lepiej)

Ten niezwykle utalentowany dydaktyk, badacz i lekarz zaliczany jest do najwybitniejszych osobowości niemieckiej dermatologii. Był przede wszystkim empirykiem stosującym bezpośrednio przy łóżku pacjentów wyniki swych obserwacji i badań z dziedziny patologii i patofizjologii.

Heinrich Gottron urodził się 10 marca 1890 r. w Oppenheim nad Renem. Ukończywszy edukację szkolną, studiował – od roku 1910 we Freiburgu, Berlinie, Monachium, Heidelbergu, Lipsku i Bonn – medycynę. Studia ukończył w Heidelbergu w 1916 r., zaś tematem jego pracy dyplomowej była młodzieńcza postać władu rdzenia.

W czasie pierwszej wojny światowej Gottron był lekarzem wojskowym, brał udział w wojnie pozycyjnej pod Verdun i był dwukrotnie ranny. Z tego okresu pochodzi następująca anegdota:

Gottron przebiegał właśnie, z rozwianym płaszczem, przez ulicę. Biegnącego zatrzymał jakiś generał: – Dlaczego to pan oficer biegnie z tak niechlujnym odzieniem? I to w mojej obecności! Nie wie pan, kim ja jestem? Jestem generał X! Na co Gottron błyskawicznie zripostował: – Generałów jest sporo, Gottron zaś tylko jeden!

W 1918 r. Gottron przybywa do Berlina. Z powodu odniesionych ran nie może jednak zbyt długo ustać i po krótkim epizodzie jako wolontariusz w Klinice Internistycznej Curschmanna znajduje zatrudnienie w Klinice Charite, która od 1919 r. kierowana była przez wielkiego diagnostykę Arndta. Przez następne lata Gottron pozostaje pod wpływem Arndta. Była to symbioza niezwykle ciekawa: światowiec oraz dżentelmen w każdym calu - Arndt oraz młody, ambitny, pracowity oryginał Gottron.

W Berlinie, w Klinice Ginekologicznej szpitala Rudolfa-Virchow pracowała wówczas jako asystentka medyczna panna Therese Killian, pochodząca ze znanej rodziny lekarskiej. Gottron poznał ją w czasie pobytu w Monachium i poślubił w grudniu 1919 r. Z małżeństwa tego pochodzi córka Eva Gottron, późniejsza specjalistka dermatologii i wenerologii w Moguncji. Młoda para uczestniczyła intensywnie w życiu kulturalnym Berlina i poznawała takie osobistości, jak Bertolt Brecht, Kurt Weil czy Helena Weigel.

Za czasów Arndta Gottron awansował w 1927 r. na ordynatora. W 1928 r. napisał pracę habilitacyjną o Purpura anularis tele-

angiectoides Majocchi, która wyłądowna w biurku schorowanego już Arndta, a ten odwlekał jej przeczytanie. Dopiero po interwencji z Medizinische Fakultät Berlin, po dwóch latach zwłoki, doszło do obrony pracy Gottrona; w tym samym roku zmarł też prof. Arndt. Jego następcą prof. Friebos, zostawszy kierownikiem katedry, wyrzucił Gottrona, ten jednak nie przyjął wypowiedzenia.

W 1933 r. Gottron został profesorem w Klinice Chorób Skóry (Hautklinik) w Berlinie. Od 1936 r. kierował Śląskim Towarzystwem Dermatologicznym. W 1938 r. został zmuszony do zapisania się do NSDAP, jednak dystansował się zawsze publicznie od nazistowskiej ideologii. Publicznie interweniował w sprawie kolegi dermatologa Stefana Epsteina oraz przyczynił się do zwolnienia z obozu koncentracyjnego w Oranienburgu Franciszka Waltera, wybitnego polskiego dermatologa, naukowca i historyka medycyny, późniejszego rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego, autora licznych publikacji i podręczników dla studentów.

W trakcie pobytu we Wrocławiu (wówczas Breslau) prof. Gottron utrzymywał ściśle kontakty z elitą kulturalną miasta i tutejszymi intelektualistami. Do grona jego znajomych należał m.in. Gerhart Hauptmann. W 1945 r. profesor wraz z małżonką opuścił Breslau na zawsze. Utraciwszy cały majątek, udał się na zachód, uciekając przed armią radziecką, trafił do amerykańskiej niewoli. Zwolniony po kilku miesiącach, został powołany na Katedrę Dermatologii Uniwersytetu w Tybindze, gdzie pracował do 1961 r. W tym czasie zasłużenie zdobył sławę najwybitniejszego dermatologa niemieckiego czasów powojennych, zaś klinika dermatologiczna w Tybindze uzyskała miano wiodącego ośrodka światowej myśli dermatologicznej. Gottron cieszył się uznaniem władz uczelnianych i państwowych. W 1959 r. został wybrany na honorowego przewodniczącego Deutsche Therapiewoche – największego kongresu lekarzy tamtych lat.

W roku 1960 Centralna Komisja do Zwalczenia Chorób Nowotworowych i Badań nad Rakiem wybrała go na swojego przewodniczącego. Gottron piastował ten urząd przez pięć lat. Również w roku 1960, w ramach obchodów 250-lecia powstania, Wydział Medycyny wschodniobierlińskiego Uniwersytetu Humboldta przyznał mu tytuł doktora honoris causa.

Gottron był członkiem 18 towarzystw naukowych. Wydał drukiem ponad 100 opracowań i naukowych dysertacji. Opisał w nich ponad 1000 przypadków dermatologicznych. Uznając dermatologię za dyscyplinę medycyny leżącą na skrzyżowaniu wielu innych dziedzin, Gottron zajmował się także naukowo patologią, patomorfologią, interną, radiologią, genetyką, pediatrią oraz historią medycyny. Jego dorobek naukowy koncentrował się głównie na

pięciu elementach: zaburzeniach ukrwienia skóry, nowotworach złośliwych skóry, retikulocytach, chorobach odzwierzęcych oraz tuberkulozie skóry.

W oparciu o obserwacje przyrodnicze Goethego Gottron sformułował maksymę: Verstehen ist oft ein Begreifen durch ein Anderes und ein Erklären eine Zurückführung auf Bekanntes (Rozumienie jest często pojmowaniem innego, zaś wyjaśnianie przywołaniem znanego). Najważniejszą jednak spuścizną Gottrona była wielka rzesza studentów, których wykształcił i ukształtował.

Po przejściu na emeryturę profesor Gottron powrócił do swej ojczystej Moguncji, gdzie zmarł 23 czerwca 1974 r. w wieku 84 lat. Sylwetka profesora nie byłaby jednak pełna bez ukazania, oprócz osiągnięć naukowych, wszystkich aspektów jego oryginalnego charakteru. Jego wygląd zewnętrzny był nie bez znaczenia. Niedbale zakładany na głowę beret, wiecznie rozpięty płaszcz, jak również noszone niezależnie od pory roku sandały – to były atrybuty charakterystyczne dla profesora. Jego welniana kamizelka nosiła często ślady tonioniu lub tabaki. Kto spotykał profesora, odnosił wrażenie obcowania z niezwykle silną osobowością. Kto zaś profesora poznał bliżej, widział, że za pozorną ciekawością i wścibskością kryje się empatia, zainteresowanie drugim człowiekiem i jego problemami. Zachowanie profesora Gottrona dalekie było od dyplomatycznej finezji, za to każdy wiedział, obcując towarzysko z profesorem, z kim ma do czynienia. Nie każdemu jednak udawało się zza prawdziwie ekscentrycznej fasady dostrzec ludzkie ciepło, tak charakterystyczne dla tej jakże oryginalnej osobowości.

Znaczenie Heinricha Adolfa Gottrona dla światowej dermatologii jest olbrzymie. Jego podejście jako nauczyciela, badacza, lekarza zakładało zawsze, iż to człowiek (pacjent) powinien być w centrum zainteresowania. Takie nastawienie ukierunkowane na drugiego człowieka powinno towarzyszyć przyszłym pokoleniom dermatologów – następców profesora Heinricha Adolfa Gottrona.

Tekst i fotografie na podstawie artykułu Volkera Wendta „Heinrich Adolf Gottron” w: Pantheon der Dermatologie, Springer-Verlag

Bibliografia:

Wendt V, Heinrich A. Gottron, Leben und Werk, Wyd. Scheffler, Lubeka 1980.

Historia Wydziałów Lekarskiego i Farmaceutycznego (...) w latach 1702-2002 pod red. W. Kozuschka, Wrocław 2002

Klinika dermatologiczna w latach 30.

Pod koniec marca gościł we Wrocławiu znakomity kardiolog z Londynu prof. John Martin. Do Wrocławia zaprosił go historyk z Walii Norman Davies, honorowy obywatel Wrocławia i autor obszernej książki o naszym mieście. Prof. Martin wygłosił wykład pt.: „Czy nauki medyczne nadal będą rozwiązywać problemy człowieka?”. Wykład zainteresował studentów i pracowników naszej uczelni. Miałem przyjemność zjeść powitalne śniadanie w towarzystwie znakomitych gości. Okazało się, że prof. Davies jest interesującym i ciekawym interlokutorem, a jednocześnie doskonale promuje nasze miasto w świecie. Jest to z całą pewnością wynik dobrej polityki naszego prezydenta miasta Rafała Dutkiewicza i podjętych przez niego przed laty właściwych decyzji związanej z prof. Daviesem.

Cztery dni później w Muzeum Śląskim w Görlitz otwarta została wystawa „Silber aus Schlesien” (Srebro ze Śląska), gdzie pokazano wyroby złotnicze z okresu 1871-1945. Opracowanie tej wystawy zawdzięczamy benedyktyńskiej pracy Rainera Lemora i Rainera Sachsa. Pierwszy jest potomkiem znakomitej rodziny Lemorów, która miała na przełomie XIX i XX wieku najlepszą firmę złotniczą we Wrocławiu. Drugi Rainer jest wieloletnim pracownikiem naszego wrocławskiego konsulatu Niemiec, zachowanym w kulturze Śląska i najlepszym chyba znawcą w tej dziedzinie. Wystawa symbolicznie nawiązuje do naszego wrocławskiego srebrnego skarbu z Bremy i świadczy o ciągłości kulturalnej naszego regionu. Görlitz nazywane jest wrotami do Śląska i jest historycznie jego integralną częścią, dlatego właśnie zlokalizowano w nim Muzeum Śląskie. Samo muzeum mieści się w centrum pięknie odremontowanej starówki i ma bogatą ofertę zarówno dla Niemców, jak i dla Polaków. Wernisaż był dwujęzyczny. Przemówienia były tłumaczone na język polski, informacje o wystawie były również w języku polskim. Szkoda tylko, że Polaków obecnych na otwarciu była tylko garstka.

Obchodzony 27 marca Międzynarodowy Dzień Teatru uczczono minispektaklami we wrocławskim ratuszu w wykonaniu młodych artystów. Z klasycznymi gotyckimi wnętrzami Sali Wielkiej wspaniale kontrastowały awangardowe recitale studentów Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej czy też Teatru Ad Spectatores. Kolejny dobry pomysł dr. Łagiewskiego, „pana na ratuszu”. Obejrzelśmy też ciekawe scenografie, które powstały na naszej Akademii Sztuk Pięknych. Prawdziwą perełką była wystawa fotografii Stefana Arczyńskiego „Tancerze”. Ten nestor polskich fotografików pokazał swoje zdjęcie sprzed ponad 50 lat, na których mogliśmy podziwiać Henryka Tomaszewskiego, Conrada Drzewieckiego czy wreszcie Erykę Tomaszewską, w tym czasie wielką miłość naszego artysty. Oprócz wspaniałych, pełnych ekspresji zdjęć niezwykle interesujące są krótkie i pełne dowcipu komentarze twórcy zdjęć. Zachęcam gorąco do odwiedzenia wystawy.

Tuż po Wielkanocy Fundacja Alzheimerowska zorganizowała w Filharmonii Wrocławskiej koncert symfoniczny. Fundacja ta stworzyła w Ścinawie ośrodek zajmujący się pacjentami z tym schorzeniem. Sam Alzheimer spędził trzy ostatnie lata swojego życia we Wrocławiu, gdzie kierował Kliniką Neurologii przy dzisiejszej ulicy Bujwida i tam też w swoim mieszkaniu w roku 1915 umarł. Pochowany jest w grobie rodzinnym we Frankfurcie nad Menem. Na koncercie byli dwaj ostatni rektorzy naszej AM, którzy doprowadzili do powstania ośrodka w Ścinawie. W programie koncertu usłyszeliśmy utwory Mozarta, Beethovena i Schuberta. Wszystkie pochodziły z młodzieńczego okresu działalności kompozytorów i było to jakby przeciwstawienie dla choroby Alzheimera, która dotyka przecież pacjentów w wieku dojrzałym. Miejmy nadzieję, że nas to nigdy nie spotka.

BYWALEC

SILVA RERUM MEDICARUM VETERUM XXX9

– W New-Yorku zawiązała się liga młodzieży dla udzielania pomocy na mieście biednym suchotnikom (The Young Folks' League for the Home Treatment of Tuberculosis). Każdy chory, po uprzednim zbadaniu stanu zdrowia i niezażożności przez siostry szpitalne, respy. pielęgniarki, otrzymuje codziennie bezpłatnie 3 kwarty mleka i 6 jaj. Dla urzeczywistnienia planu tego podzielono miasto na rewiry, w których za fundusze zbierane otwierane będą składy z nabiałem.
„Medycyna i Kronika Lekarska” 1908, XLIII, 666

Śmierć z pijaństwa. Statystyka tycazą się śmiertelności pijaków, wykazuje następujące cyfry ofiar tego nałogu w rozmaitych krajach: w Anglii nadmiar trunków zabija średnio 50,000 ludzi, pomiędzy któremi 12,000 kobiet. Potem następują Niemcy, w których liczy się 40,000, w Belgii 4000, we Francji 1,500 wypadków. Narodem jednak najwięcej używającym wysokowych trunków są Amerykanie. Według podanych przez Dra Everesta wiadomości, w Stanach Zjednoczonych w przeciągu ośmiu lat 500,000 osób padło ofiarą tej strasznej namiętności. Jeden z francuskich dzienników robi z tego powodu uwagę: „Ci szatańscy amerykanie we wszystkim nas wyprzedza muszą.”
„Przegląd- Lekarski” 1870, IX, 40

opr. Andrzej Kierzek

Betty Bagossy, Renate Bagossy, Maria Györfly: *Deutsch für Mediziner*

„Deutsch für Mediziner“ to podręcznik przeznaczony dla lekarzy, studentów medycyny, asystentów medycznych, pielęgniarzy, których językiem ojczystym nie jest niemiecki i którzy bądź pracują, bądź zamierzają podjąć praktykę medyczną w krajach niemieckiego obszaru językowego. Książka jest nieodzowną pomocą dla lekarzy praktyków w zakresie komunikacji z pacjentem w języku niemieckim: przy anamnezie, przeprowadzaniu badań i zabiegów oraz udzielaniu porad. Zakres tematyczny obejmuje 13 dyscyplin medycznych: internę, farmakologię i farmację, ginekologię, pediatrię, urologię, laryngologię, ortopedię, chirurgię, dermatologię, wenerologię, okulistykę, neurologię i stomatologię.

Podręcznik zawiera:

- a) część podręcznikową (*Arbeitsheft*) oraz ćwiczeniową (*Übungsheft*), zawierającą zadania i ćwiczenia z rozumienia ze słuchu,
- b) rozmowy z pacjentem,
- c) część z kluczem do części ćwiczeniowej,
- d) słownik niemieckich terminów medycznych ze wskazówkami fonetycznymi.

Podręcznik można wykorzystywać jako samouczek dla lekarzy, studentów medycyny, pielęgniarzy, asystentów medycznych itd. Nauczyciele oraz lektorzy mogą z niego korzystać nie posiadając szczególnej wiedzy lekarskiej. Zdaniem doktora filologii germańskiej Artura Stopyry jest to najlepszy podręcznik języka niemieckiego dla medyków, jaki kiedykolwiek został wydany.

Książkę oraz CD, zawierającą 7 godzin materiału dźwiękowego, można zamawiać bezpośrednio u wydawcy w cenie 39,95 euro: Schenk Verlag GmbH Bayerisch Haibach 26, D-94032 Passau telefon: 00-49-(0)851-4 90 84 34 -0 fax: 00-49-(0)851-4 90 84 34-21, e-mail: info@schenkverlag.de http://www.schenkverlag.de/

Deutsch für Mediziner

Maria Györfly
Betty und Renate Bagossy

Eine praktische Hilfe für Ärzte, Zahnärzte, Medizinstudenten und Krankenschwestern im Umgang mit deutschsprachigen Patienten
– mit audiobischem Hörtest

Schenk Verlag

Organizacja

Konferencji

Sympozjów

Zjazdów

www.abranetis.pl

Konferencje 2010 r.

- IX Konferencja Naukowa Postępy w ocenie zaburzeń rozwoju fizycznego
14. 05. 2010 r. Warszawa
- Ogólnopolska Konferencja Zdrowie, Dziecko, Rodzina
1-2. 10. 2010 r. Łódź
- Żywnie - Zdrowie i Choroby
6-7. 11. 2010 r. Wrocław

37 Mistrzostwa Świata Lekarzy i Farmaceutów w narciarstwie alpejskim

Marek Skrzypczyński

W dniach 24-27 marca w tyrolskim kurorcie Lech odbyły się 37 Mistrzostwa Świata Lekarzy i Farmaceutów w narciarstwie alpejskim. W palącym słońcu i łańcuch wiosennej atmosferze organizatorom udało się przeprowadzić zawody w slalomie oraz gigancie, natomiast supergigant został odwołany z powodu zbyt wysokiej temperatury. Do startu zgłosiło się około 150 zawodników i zawodniczek pochodzących w większości z krajów alpejskich, choć grupa polskich lekarzy w liczbie około 20 również dopisała.

W slalomie udało mi się zdobyć wicemistrzostwo, za dobrze znanym z krajowej areny Kubą Gałaszkiem z Ustronia, a przed Timotejem Vivodem ze Słowenii. W gigancie, po perypetiach w pierwszym przejeździe, kiedy to wyróciłem się i straciłem sporo czasu do czołówki, w drugim przejeździe udało mi się odrobić dużą część straty i ostatecznie znalazłem się na trzecim miejscu, za

fantastycznie dysponowanym Alessandro Corsinim z Włoch i ponownie Kubą Gałaszkiem. Nie sposób nie wspomnieć o pozostałych polskich lekarzach którzy w innych kategoriach wiekowych odnosili sukcesy, jak Pani doktor Julita Solecka, Katarzyna Smolik czy Alicja Leś oraz Panowie: Waław Warzecha, Cezary Zahorski, Janusz Lewandowski. Organizatorzy, jak co roku, stworzyli klasyfikację narodową, którą w tym roku wygrali Słoweńcy, przed Niemcami i Włochami, a nam przypadło miejsce piąte. Mamy nadzieję że w przyszłym roku wejdziemy na podium!

Zwycięzcy slalomu: od prawej dr Marek Skrzypczyński, w środku dr Kuba Gałaszek

Z archiwum autora

Bieganie uzależnia

Magdalena Krause-Pietkiewicz

Wśród biegaczy liczną grupę stanowią lekarze i farmaceuci. Nie ma w tym nic dziwnego, bo przecież to oni są najlepszymi ambasadorami zdrowego stylu życia. To właśnie im najłatwiej przekonać ludzi do tego, że sport i rekreacja to zdrowie.

Jeszcze nie tak dawno biegający samotnie ulicami Wrocławia budził zdziwienie i śmiech. Dziś jest inaczej. Bieganie stało się modne. Wrocławskimi ulicami biegają już grupy miłośników biegania, ubiegłoroczny 27. HASCO-LEK Wrocław Maraton okazał się rekordowy pod względem frekwencji, w imprezie towarzyszącej maratonowi – biegu rodzinnym NATUR KAPS MILA OLIMPIJSKA, wystartowało aż 1300 osób, a do tegorocznej edycji programu „I Ty możesz zostać maratończykiem” przystąpiło ponad 200 amatorów. To świadczy o tym, że wrocławianie stawiają na bieganie i zdrowy tryb życia.

Wśród biegaczy liczną grupę stanowią lekarze i farmaceuci. Nie ma w tym nic dziwnego, bo przecież to oni są najlepszymi ambasadorami zdrowego stylu życia. To właśnie im najłatwiej przekonać ludzi do tego, że sport i rekreacja to zdrowie. O swojej przygodzie ze sportem, o tym, czym dla nich jest bieganie i jak zmieniło ich życie, opowiadają biegający lekarze: Krzysztof Mazur, Piotr Polański i Paweł Wróblewski.

Krzysztof Mazur, internista
Od kiedy zacząłem regularnie biegać,

Z archiwum autora

Krzysztof Mazur

zauważyłem u siebie coś bardzo pozytywnego. Otóż im bardziej wkręcało mnie bieganie, tym bardziej aktywizowałem się na innych polach, pokończyłem rzeczy, które od lat wymagały załatwienia i zacząłem podejmować nowe wyzwania. Obecnie dzięki bieganiu przeżywam drugą młodość i czuję się bardziej szczęśli-

wy (to pewnie te dodatkowo wydzielane podczas biegania endorfiny tak działają). Bardzo motywuje mnie udział w zawodach biegowych. Lubię na nie jeździć także z innego powodu. Dzięki bieganiu poznałem wielu nowych przyjaciół, z którymi często spotykam się na różnych zawodach. Można z nimi rozmawiać godzinami o wszystkim, ale nie o... pracy, co tylko potęguje relaks. Wszystkich, którzy zamierzają zacząć biegać, ostrzegam jednak – to uzależnia!

Piotr Polański, lekarz rodzinny

Kiedyś usłyszałem taką sentencję, że „każdy prawdziwy mężczyzna powinien w swoim życiu zbudować dom, spłodzić syna, zasadzić drzewo i... przebiec maraton”. Uważam, że jest to zdanie jak najbardziej prawdziwe. Tak jak stworzenie pełnego gniazda rodzinnego daje poczucie sensu życia, tak pokonanie trasy – 42 kilometrów szlifuje charakter. Życie przecież jest twarde i tylko uparte dążenie do celu daje prawdziwe efekty. Walka ze słabościami w rodzaju: „daj spokój, odpocznij, odpuść sobie, po co ci te głupawe ruchy...” jest przecież kwintesencją naszej

codzienności. Za to smak nagrody znają tylko ci, którzy potrafią wytrwać i osiągnąć cel. Biegam od czterech lat, jestem systematyczny, uparty, znam swój orga-

Piotr Polański

nizm i wiem, jak przekraczać granice wytrzymałości – tej fizycznej, ale też i tej psychicznej. Potrafię wyznaczyć i zrealizować cele, nawet takie, które na pierwszy rzut oka mogłyby wydawać się nierealne. Właśnie w tym momencie przenoszę do nowej, doskonale wyposażonej siedziby moją praktykę lekarza rodzinnego. Zbudowana w pół roku, z kredytu załatwionego w czasie kryzysu, wsparta dofinansowaniem z programu unijnego, na który w zasadzie nie miałem szans. To tylko jedno z moich

licznych ostatnich dokonań. Poza tym mam wspaniałą żonę i nastoletnie dzieci, a największym komplementem, jaki usłyszałem od nich, jest to, że swoim postępowaniem burzę stereotyp czterdziestokilkuletniego rodzica. Nothing is impossible. Mając nadkomplet pacjentów, będąc zajęty od rana do wieczora, z budową na karku, w listopadzie ubiegłego roku zrobiłem kurs nurkowy, a w marcu kurs USG. Życzę wszystkim takiego napędu.

Paweł Wróblewski, chirurg

Bieganie to dla mnie przede wszystkim relaks i sposób na odreagowanie trudów codzienności. Daje mi większą odporność na stres i choroby, wspiera w walce z nadwagą, poprawia krążenie i obniża ciśnienie krwi. W czasie biegu znajduję wreszcie czas na przemyślenie różnych spraw, o których nie było kiedy myśleć w ferworze codziennego dnia. Dobra kondycja fizyczna, będąca efektem regularnego pokonywania kilometrów, daje też komfort swobody korzystania z praktycznie wszystkich innych popularnych sportów, kiedy tylko znajdzie się na nie czas i ochota, bez specjalnego dodatkowego przygotowania. Jest też jakieś ziarno prawdy w twierdzeniu, że biegacze są „endogennymi morfingami”, czyli, że samo bieganie jest formą uzależnienia związanego z wydzieleniem się pod wpływem wysiłku substancji humoralnych, poprawiających wydolność fizyczną i nastrojów. Gdy regularnie połykam kilometry, nic nie jest w stanie wyprowadzić mnie z równowagi ani zepsuć dobrego nastroju.

Bieganie dla naszych bohaterów stało się wielką pasją, bez której teraz nie

wyobrażają sobie życia. Wszystkich, którzy chcieliby rozpocząć swoją przygodę z bieganiem, zapraszamy do udziału

Paweł Wróblewski

W programie biegowym „I Ty możesz zostać maratończykiem”, stworzonym przez MCS Wrocław. Zajęcia odbywają się pod okiem doświadczonego trenera dwa razy w tygodniu – w niedzielę o godz. 9.00 i wtorki o godz. 18.00 na terenie Stadionu Olimpijskiego (al. I.J. Paderewskiego 35 we Wrocławiu). W akcji mogą uczestniczyć tylko osoby dorosłe. Udział w programie jest bezpłatny. Więcej informacji na www.wroclawmaraton.pl

UCHWAŁY DOLNOŚLĄSKIEJ RADY LEKARSKIEJ z 11 marca 2010 r.

UCHWAŁA NR 90/2010 DOLNOŚLĄSKIEJ RADY LEKARSKIEJ Z DNIA 11 MARCA 2010 ROKU

w sprawie składek na rzecz DIL

Na podstawie art.25 ustawy z dnia 2 grudnia 2009r. o izbach lekarskich (Dz.U. nr 219 poz.1708) uchwała się, co następuje:

§ 1

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu upoważnia Skarbnika DRL do rozkładania, na wniosek zainteresowanego lekarza, w uzasadnionych przypadkach kwoty zaległych składek na rzecz DIL na raty.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

STANOWISKO DOLNOŚLĄSKIEJ RADY LEKARSKIEJ Z DNIA 11 MARCA 2010 ROKU

w sprawie modułowego systemu szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyistów

Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu negatywnie ocenia prace Ministerstwa Zdrowia dotyczące wprowadzenia modułowego systemu szkolenia specjalizacyjnego lekarzy i lekarzy dentyistów. W ocenie DRL wybór specjalizacji szczegółowych według projektu jest metodą „na skrót”. Lekarz przystępujący do specjalizacji nie zawsze jest zdeklarowany co do dalszych swoich zainteresowań, a ponadto specjalizacje szczegółowe wymagają doświadczenia w specjalizacji podstawowej, gdyż leczy się całego człowieka, a nie jego poszczególne organy.

Należy także zauważyć, że po pierwszym etapie specjalizacji modułowej i zdanym egzaminie państwowym, w razie nie podjęcia dalszej specjalizacji, przepisy nie określają jaki jest status i uprawnienia takiego lekarza, czy jest specjalistą czy też nie. Projektowane zniesienie stażu podyplomowego jest możliwe pod warunkiem zmiany kształcenia podyplomowego w Akademiach Medycznych za zgodą rektorów oraz znacznego zwiększenia finansów dla tych placówek. Popieramy wprowadzenie zasad powierzenia funkcji kierownika specjalizacji lekarzowi specjalistcie zatrudnionemu w oparciu o umowę cywilnoprawną (kontrakt).

Jednocześnie proponujemy, aby kierownik specjalizacji był wynagradzany. Negatywnie należy także ocenić możliwość zatrudnienia lekarza z ograniczonym prawem wykonywania zawodu i narzucenie obowiązku nadzorowania jego pracy przez lekarza z prawem wykonywania zawodu, albowiem będzie to rodziło trudności w określeniu zasad odpowiedzialności cywilnej tych lekarzy.

STANOWISKO DOLNOŚLĄSKIEJ RADY LEKARSKIEJ Z DNIA 11 MARCA 2010 ROKU

w sprawie projektu założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty w zakresie uzyskiwania umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonych świadczeń zdrowotnych z dnia 15 grudnia 2010r.

Dolnośląska Rada Lekarska negatywnie ocenia projekt założeń do projektu ustawy o zmianie ustawy o zawodach lekarza i lekarza dentyisty w zakresie uzyskiwania umiejętności z zakresu węższych dziedzin medycyny lub udzielania określonych świadczeń

zdrowotnych z dnia 15.12.2010r. W omawianych założeniach nie został przedstawiony nowy wykaz umiejętności.

Założenia nie rozstrzygają także, jak należy odnosić projektowane zapisy np. do lekarza odbywającego specjalizację z chirurgii, który w trakcie realizowania programu specjalizacji nabyte umiejętności z zakresu chirurgii jelita grubego?

Jednocześnie Dolnośląska Rada Lekarska podtrzymuje swoje stanowisko z dnia

18 czerwca 2009r. w przedmiotowej sprawie.

22 kwietnia 2010 r. Dolnośląska Rada Lekarska we Wrocławiu wybrała następujących członków Komisji Etyki DRL:

Berdzik Krystyna
Jeleń Michał
Niemięć Małgorzata
Piłak Marta
Rzeszutko Ryszard
Szwarc Elżbieta
Ślusarz Rafał
Wronecki Krzysztof
Zawiślak Franciszek

Dziekanat Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Lekarska oraz Katedra i Zakład Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM zapraszają lekarzy oraz diagnostów laboratoryjnych zainteresowanych problematyką na kurs:

WYBRANE ZAGADNIENIA Z ZAKRESU PARAZYTOLOGII KLINICZNEJ (biologia, epidemiologia, diagnostyka, klinika, profilaktyka i leczenie)

Kierownik naukowy kursu: dr Maria Wesołowska, prof. dr hab. Andrzej Gładysz
Miejsce kursu: sala seminaryjna oraz Pracownia Diagnostyczna Katedry i Zakładu Biologii i Parazytologii Lekarskiej AM we Wrocławiu, ul. J. Mikulicza-Radeckiego 9
Termin kursu: 27-29.09.2010 r.
Liczba uczestników: 10-15 osób
Kurs bezpłatny / 13 punktów edukacyjnych.
Zgłoszenia na kurs – do 30 maja 2010 r. na stronie www.zapisy.am.wroc.pl
Szczegółowych informacji udziela mgr Elżbieta Adamczyk (tel. 71/ 784-11-57; e-mail: ksztzpod@dwl.am.wroc.pl).

Program kursu:

Wykłady

1. Biologia i patomechanizm zakażeń pasożytniczych. Informacja ogólna – dr Maria Wesołowska (2 godz.)
2. Sytuacja chorób pasożytniczych w Polsce na tle Europy i świata – lek. Martyna Pieniążek, lek. Marcin Czarnecki (2 godz.)
3. Chorobotwórczość pasożytów i wynikające z tego konsekwencje kliniczne – prof. dr hab. Andrzej Gładysz (2 godz.)
4. Czynniki immunologiczne warunkujące relację układu pasożyt-żywiciel – dr hab. Brygida Knysz (1 godz.)
5. Pasożyty oportunistyczne jako zagrożenie dla pacjentów w immunosupresji – dr Maria Wesołowska (1 godz.)
6. Najczęstsze infestacje pasożytami w Polsce z uwzględnieniem zakażeń zawleczonych (patogeny tropikalne):
  - pasożytnicze pierwotniaki
  - pasożytnicze helminty
 – dr Maria Wesołowska, dr Dorota Wojnicz (4 godz.)
7. Obraz kliniczny i leczenie wybranych parazytoz – prof. dr hab. Andrzej Gładysz (2 godz.)
8. Profilaktyka chorób pasożytniczych – dr Dorota Wojnicz (1 godz.)

Zajęcia praktyczne

Współczesna diagnostyka laboratoryjna chorób pasożytniczych. Kardynalne warunki pobierania, przygotowania, przechowywania i transportu materiału do badań – dr Maria Wesołowska (3 godz.)

Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Lekarska oraz Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Rozwojowej Katedry Fizjoterapii AM zapraszają lekarzy specjalizujących się w dziedzinie rehabilitacji medycznej na kurs specjalizacyjny z listy CMKP:

REHABILITACJA DZIECI RYZYKA

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Ludwika Sadowska
Organizator kursu: Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Rozwojowej Katedry Fizjoterapii Wydziału Zdrowia Publicznego AM, Wrocław, ul. H. Wrońskiego 13 c
Miejsce kursu: Dolnośląska Izba Lekarska, ul. Matejki 6, Wrocław

Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Rozwojowej AM, Wrocław, ul. H. Wrońskiego 13 c
Termin kursu: 24-28.05.2010 r.
Liczba uczestników: 25 osób
Kurs bezpłatny/ 36 punktów edukacyjnych

Program kursu

I dzień

Wykłady

Poniedziałek

- 8.00-8.15 Otwarcie kursu
8.15-9.45 Funkcje i struktura ośrodkowego układu nerwowego (OUN). Rozwój OUN – prof. dr hab. n. med. A. Kędzia
9.45-11.15 Patomechanizm wylewów dokomorowych – prof. dr hab. n. med. A. Kędzia
11.15-11.30 Przerwa śniadaniowa
11.30-13.00 Rozwój więzi emocjonalnej, diagnostyka i terapia zaburzeń. Zespół depriacji – prof. dr hab. Ludwika Sadowska
13.00-14.30 Ocena rozwoju psychomotorycznego dzieci od urodzenia do końca 3. roku życia wg Monachijskiej Funkcjonalnej Diagnostyki Rozwojowej (MFDR) – lek. med. M. Mysiek-Prucnal
14.30-15.15 Przerwa obiadowa
15.15-17.30 Zajęcia praktyczne w grupach. Stymulacja prawidłowego rozwoju psychomotorycznego dziecka – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska
Sporządzanie profilu rozwoju za pomocą testów MFDR w 1. roku życia – lek. med. M. Mysiek-Prucnal
Sporządzanie profilu rozwoju za pomocą testów MFDR w 2. i 3. roku życia – dr n. k.f. A. Chojińska

Wtorek

- 8.00-9.30 Rozwój motoryki i integracji sensorycznej w ontogenezie człowieka. Rozwój prenatalny – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska
9.30-11.00 Dziecko ryzyka nieprawidłowego rozwoju psychomotorycznego. Objawy anamnestyczne i symptomatyczne – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska
11.00-11.15 Przerwa śniadaniowa
11.15-12.45 Znaczenie rodziny w usprawnianiu dziecka niepełnosprawnego. Rola postaw i osobowości rodzicielskich w procesie rehabilitacji dzieci – mgr E. Szpich
12.45-14.15 Podstawy diagnostyki i terapii neurorozwojowej dzieci metodą NDT-Bobath – dr n. med. M. Domagalska
14.15-15.15 Przerwa obiadowa
15.15-17.30 Zajęcia praktyczne w grupach Diagnostyka neurorozwojowa NDT-Bobath – dr n. med. M. Domagalska
Terapia NDT-Bobath – nr n. k.f. A. Szopa

Środa

- 8.00-9.30 Wczesna diagnostyka bioelektryczna uszkodzeń mózgu – dr hab. n. med. W. Pilecki
9.30-10.15 Wczesna diagnostyka i terapia zaburzeń wzroku u dzieci z uszkodzeniem OUN – lek. med. M. Mysiek-Prucnal
10.15-11.00 Stan somatyczny oraz proces wzrastania dzieci z zespołem Downa – lek. med. Monika Mysiek-Prucnal
11.00-11.15 Przerwa śniadaniowa
11.15-12.00 Zaburzenia strukturalne mózgu w zespole Downa, ich genetyczne uwarunkowania i metody badań – dr n. med. Agata Gruna-Ożarowska
12.00-12.45 ADHD u dzieci, diagnostyka i sposoby terapii – dr A. Gruna-Ożarowska
12.45-13.45 Przerwa obiadowa
13.45-16.00 Zajęcia w Klinice Laryngologii. Fizjopatologia zaburzeń słuchu u noworodków, podstawy diagnostyki audiologicznej i terapii uszkodzeń słuchu (wykład) – prof. dr hab. n. med. M. Zalesska-Kręcicka
Metody diagnostyki uszkodzeń słuchu (ćwiczenia) – dr n. med. M. Morawska-Kochman

Metody terapii uszkodzeń słuchu (ćwiczenia) – prof. dr hab. n. med. M. Zalesska-Kręcicka

Czwartek

- 8.00-8.45 Neurostymulacja w świetle integracji sensorycznej i plastyczności mózgu – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska
8.45-9.30 Wrocławski Model Usprawniania (WMU) dzieci z wrodzonymi i nabytymi uszkodzeniami OUN – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska
9.30-11.00 Diagnostyka i terapia zaburzeń integracji odruchów u dzieci z trudnościami w uczeniu się (kinezylogia edukacyjna wg Dennisona) – dr n. med. H. Nawrocka
11.00-11.15 Przerwa śniadaniowa
11.15-12.45 Podstawy neurokinezylogiczne diagnostyki i terapii niemowląt metodą Vojty – dr n. k.f. D. Wójtowicz
12.45-13.45 Przerwa obiadowa
13.45-16.00 Zajęcia praktyczne w grupach Ćwiczenia z kinezylogii edukacyjnej – mgr pedagogiki specjalnej G. Wieczorek
Terapia metodą Vojty przez wyzwalanie odruchowej lokomocji – dr n. k.f. D. Wójtowicz
Diagnostyka neurokinezylogiczna metodą Vojty – prof. dr hab. n. med. L. Sadowska

Piątek

- 8.00-8.45 Ruch rozwijający Weroniki Sherborne – dr n. k.f. A. Chojińska
8.45-10.15 Zastosowanie ustno-twarzowej terapii regulacyjnej (uttr) wg Castillo-Moralesa u niemowląt i dzieci starszych – dr n. hum. A. Regner
10.15-11.00 Współczesne metody fizykoterapeutyczne w leczeniu niepełnosprawności (magneto-stymulacja, Biofeedback) – prof. dr hab. Ludwika Sadowska
11.00-11.15 Przerwa śniadaniowa
11.15-13.30 Zajęcia praktyczne w grupach. Ustno-twarzowa terapia regulacyjna wg Castillo-Moralesa – dr n. hum. A. Regner
Masaż niemowlęcy Shantali – dr n. k.f. A. Chojińska
13.30 Zakończenie kursu. Wręczenie certyfikatów.

Zgłoszenia na kurs – do 10 maja 2010 r.

Zapisy elektroniczne na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl
Szczegółowych informacji udziela Anna Zawłódzka pod numerem tel. (0-71) 784-11-60, fax (0-71) 784-01-10 oraz e-mail: anna.zawlodzka@dwl.am.wroc.pl

Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Lekarska oraz Katedra i Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki AM zapraszają zainteresowanych lekarzy na kurs zalecany do specjalizacji z chirurgii ogólnej (z listy CMKP):

TECHNIKI MIKROCHIRURGICZNE I CHIRURGIA RĘKI

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Roman Rutowski
Miejsce kursu: Klinika Chirurgii Urazowej i Chirurgii Ręki, ul. Borowska 213, Wrocław, Termin kursu: 21–26 czerwca 2010 r.
Liczba uczestników: 20 osób
Kurs bezpłatny/ 40 punktów edukacyjnych

Program kursu

Wykłady

1. Znieczulenie splotu ramiennego – prof. dr hab. Andrzej Kúbler (1 godz.)
2. Mikrochirurgia – początki, rozwój i przyszłość – dr Krzysztof Zimmer (1 godz.)

3. Techniki mikrochirurgiczne – dr Krzysztof Zimmer (1 godz.)
4. Zespole nie mikrochirurgiczne małych naczyń krwionośnych – dr Krzysztof Skiba (1 godz.)
5. Zasady postępowania w urazowych uszkodzeniach nerwów obwodowych – prof. dr hab. Roman Rutowski (2 godz.)
6. Pozaanatomiczne rekonstrukcje w najcięższych uszkodzeniach splotu ramiennego – prof. dr hab. Roman Rutowski (2 godz.)
7. Badania nad mechanizmem urazowego uszkodzenia splotu ramiennego – dr Krzysztof Bogdan (1 godz.)
8. Okoloporodowe uszkodzenia splotu ramiennego – dr Jerzy Gosk (1 godz.)
9. Jatrogenne uszkodzenia nerwów obwodowych – dr Jerzy Gosk (1 godz.)
10. Zespoły uciskowe kończyny górnej – rozpoznawanie, postępowanie chirurgiczne i usprawniające – lek. Ryszard Szczucki (1 godz.)
11. Postępy w chirurgii splotu ramiennego – prof. dr hab. Roman Rutowski (1 godz.)
12. Diagnostyka splotu ramiennego – dr Krzysztof Zimmer (1 godz.)
13. Zasady rehabilitacji po uszkodzeniach nerwów obwodowych i urazach ręki – mgr rehabilit. Witold Wnukiewicz, mgr Hanna Rytel (1 godz.)
14. Wnuczenia mikrochirurgiczne na fantomach biologicznych – dr Krzysztof Skiba (1 godz.)
15. Postępowanie doraźne i odroczone w urazowych uszkodzeniach ścięgna zginaczy palców ręki – prof. dr hab. Roman Rutowski (1 godz.)
16. Operacje rekonstrukcyjne aparatu wyprostnego palców ręki – dr Józef Urban (1 godz.)
17. Zespoły przedziałów powięziowych kończyn (choroba Volkmana) – etiopatogeneza, postępowanie i leczenie – dr Józef Urban (1 godz.)
18. Dwuetapowe operacje naprawcze ścięgna mięśni zginaczy palców – dr Roman Wiącek (1 godz.)
19. Mikrochirurgiczne zespolenie przerwanego ścięgna Achillesa – dr Krzysztof Skiba (1 godz.)
20. Wolne i uszypułowane płyty tkankowe – prof. dr hab. Kazimierz Kobus (3 godz.)

Ćwiczenia – prowadzący:

- prof. dr hab. Roman Rutowski – 19 godz.
 dr Krzysztof Bogdan – 15 godz.
 dr Jerzy Gosk – 15 godz.
 dr Tomasz Greczner – 15 godz.
 dr Krzysztof Skiba – 15 godz.
 dr Roman Wiącek – 15 godz.
 dr Krzysztof Zimmer – 15 godz.
 lek. Ryszard Szczucki – 15 godz.
 lek. Maciej Urban – 15 godz.

W części klinicznej: pokazy operacji mikrochirurgicznych, demonstracja chorych.
 W części eksperymentalnej: ćwiczenia technik mikrochirurgicznych na modelach biologicznych i fantomach, z zastosowaniem mikroskopów operacyjnych, narzędzi i materiałów szewnych przeznaczonych do mikrochirurgii.

Zakończenie kursu – test.

Zgłoszenia na kursy – do 20 maja 2010 r.
 Zapisy na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl
 Szczegółowe informacje pod numerem tel. (0-71) 784-11-60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@dwl.am.wroc.pl

Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Lekarska oraz Samodzielna Pracownia Rehabilitacji Rozwojowej Katedry Fizjoterapii AM zapraszają lekarzy pierwszego kontaktu – pediatrów, lekarzy rodzinnych oraz zainteresowanych pedagogów, psychologów, rehabilitantów i fizjoterapeutów na kurs doskonalący:

WYBRANE ZAGADNIENIA Z DIAGNOSTYKI I TERAPII DZIECI RYZYKA

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Ludwika Sadowska
 Miejsce kursu: sala w Dolnośląskiej Izbie Lekarskiej, Wrocław ul. Matejki 6
 Termin kursu: 12.06.2010 r. w godz. 9.00-14.45
 Liczba uczestników: powyżej 16 osób
 Kurs płatny 50 zł./ 5 pkt. edukacyjnych.

Program kursu:

- 9.00-9.45: Dynamizm rozwoju dziecka w świetle plastyczności ośrodkowego układu nerwowego. Rozwój prenatalny człowieka – prof. dr hab. n. med. Ludwika Sadowska
- 9.45-10.30: Wczesna kompleksowa diagnostyka i terapia wrodzonych i nabytych uszkodzeń ośrodkowego układu nerwowego u niemowląt i małych dzieci wg Wrocławskiego Modelu Usprawniania (WWMU) – prof. dr hab. n. med. Ludwika Sadowska
- 10.30-11.15: Podstawy diagnostyki i rehabilitacji metodą Vojty – dr n. k.f. Dorota Wójtowicz
- 11.15-11.45: Przerwa na kawę
- 11.45-12.30: Rozwój więzi emocjonalnej między matką a dzieckiem, zespół deprywacji, rozpoznawanie i leczenie – dr Agata Gruna-Ożarowska
- 12.30-14.00: Kompleksowa diagnostyka dzieci z Zespołem Downa w świetle badań neurobiologicznych i klinicznych na podstawie obserwacji własnych – dr. Monika Mysłek-Prucnal, dr Agata Gruna-Ożarowska
- 14.00-14.45: Wykrywanie zaburzeń rozwoju psychomotorycznego u niemowląt i małych dzieci wg Monachijskiej Funkcjonalnej Diagnostyki Rozwojowej (MFDR) – dr. Monika Mysłek-Prucnal

Zgłoszenia na kurs – do 15 maja 2010 r.
 Zapisy na stronie www.zapisy.am.wroc.pl
 Szczegółowe informacje pod numerem tel. (0-71) 784-11-60, fax (071) 784-01-10 oraz e-mail: anna.zawlodzka@dwl.am.wroc.pl

Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Dolnośląska Izba Lekarska oraz Katedra i Zakład Patomorfologii AM zapraszają lekarzy (lekarze ogólni, chirurdzy, onkolodzy) na kurs doskonalący:

ZMIANY ROZROSTOWE UKŁADU KRWIOTWÓRCZEGO

Kierownik naukowy kursu: prof. dr hab. Michał Jeleń
 Miejsce kursu: Katedra i Zakład Patomorfologii AM we Wrocławiu, ul. Marcinkowskiego 1
 Termin kursu: 25.05.2010 r. (wtorek), godz. 9.00
 Liczba uczestników: 11-37 osób
 Kurs płatny 50 zł/ 4 punkty edukacyjne

Program kursu

1. Metodyka badań morfologicznych rozrostów układu krwiotwórczego – dr Marta Rzeszutko (30 min)
2. Badania immunohistochemiczne w rozrostach układu krwiotwórczego – dr Marta Rzeszutko (45 min)
3. Klasyfikacje, ich praktyczna użyteczność, porównania klasyfikacji rozrostów układu krwiotwórczego – prof. dr hab. Michał Jeleń (45 min)
4. Morfologia rozrostów układu krwiotwórczego – prof. dr hab. Michał Jeleń (2 x 45 min)

Zgłoszenia na kurs – do 10 maja 2010 r.
 Zapisy na stronie: www.zapisy.am.wroc.pl
 Szczegółowe informacje pod numerem: tel. (0-71) 784-11-60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@dwl.am.wroc.pl

Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego Akademii Medycznej im. Piastów Śl. we Wrocławiu, Towarzystwo Internistów Polskich oraz Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AM zapraszają lekarzy specjalizujących się w angiologii do wzięcia udziału w IV Wrocławskiej Konferencji Szkoleniowo-Naukowej nt.:

ŻYŁNA CHOROBA ZAKRZEPowo-ZATOROWA

Kierownik naukowy konferencji: prof. dr hab. Rajmund Adamiec
 Organizator i miejsce konferencji: Katedra i Klinika Angiologii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii AM, ul. Borowska 213, Wrocław (informacje: sekretariat, I piętro, pok. 72)
 Termin konferencji 10-11.06.2010 r.
 Uczestnicy otrzymują 15 punktów edukacyjnych TIP

IV Wrocławska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa

Program konferencji

I dzień

Wykłady:

1. Żyłna choroba zakrzepowo-zatorowa. Interdyscyplinarny problem współczesnej medycyny – prof. dr hab. Rajmund Adamiec (1 godz.)
  2. Wrodzona trombofilia. Zespół antyfosfolipidowy – dr Paweł Alexewicz (1 godz.)
  3. Diagnostyka laboratoryjna trombofilii – lek. Rafał Małecki (1 godz.)
  4. Powikłania zakrzepowe w onkologii. Aktualne programy profilaktyki przeciwzakrzepowej – dr Paweł Alexewicz (1 godz.)
  5. Rozpoznawanie zakrzepicy żył głębokich kończyn – strategia diagnostyczna – dr Izabela Gosk-Bierska (1 godz.)
  6. Zasady diagnostyki zatoru tętnicy płucnej – dr Krzysztof Mastej (1 godz.)
- Zajęcia praktyczne:
1. Badanie duplex-Doppler żył głębokich w diagnostyce zakrzepicy żylniej – dr Bożena Sapian-Raczkowska, dr Małgorzata Gacka, dr Maciej Rabczyński (2 godz.)

II dzień

Wykłady:

1. Profilaktyka przeciwzakrzepowa w chorobach wewnętrznych, położnictwie i ginekologii – dr Dorota Bednarska-Chabowska (1 godz.)
  2. Zator/ zatorowość płucna – współczesne programy terapii – lek. Krzysztof Mastej (4 godz.)
  3. Leczenie zakrzepicy żył głębokich kończyn – dr Maria Knapik-Kordecka (1 godz.)
  4. Profilaktyka przeciwzakrzepowa w chirurgii ogólnej, ortopedii i traumatologii – dr Paweł Alexewicz (1 godz.)
- Zajęcia praktyczne:
1. Forum przypadków. Błędy w diagnostyce i leczeniu zakrzepicy żył głębokich w praktyce ogólnolekarskiej – dr Paweł Alexewicz, lek. Rafał Małecki, lek. Krzysztof Mastej (2 godz.)

Zgłoszenia na kurs – do 20 maja 2010 r.
 Zapisy na stronie www.zapisy.am.wroc.pl
 Szczegółowe informacje pod numerem tel. (0-71) 784-11-60 oraz e-mail: anna.zawlodzka@dwl.am.wroc.pl

BIURO DIL

pon. śr. pt. 8.00-15.30, wt. 8.00-16.30
czwartki w godz. 8.00-17.00
50-333 Wrocław, al. Matejki 6

Dyrektor

mgr Maria Danuta Jarosz, tel. 798 80 90
Sekretariat

mgr Magdalena Łachut – referent
lic. Magdalena Tatusch – referent
Joanna Żak – referent
tel. 798 80 50, fax 798 80 51

Kadry, Komisja Stomatologiczna

mgr Agnieszka Jamroziaak – starszy specjalista

Ewidencja

Krystyna Popiel – starszy specjalista
Irena Skrabka – specjalista
Ewa Galińska – specjalista
tel. 798 80 55, 56, 57, fax 798 80 64

Pośrednictwo pracy, konkursy

Patrycja Malec – specjalista – 798 80 68

Główna księgowość mgr Halina Rybacka

Księgowość

mgr Joanna Mańturzyk – starsza księgowość
Maria Knichnicka – księgowość

Lekarska Kasa Pomocy Koleżeńskiej

Barbara Nuckowska – starsza księgowość
Konto Kasy Pomocy Koleżeńskiej
BGŻ O/Wrocław

64 2030 0045 1110 0000 0035 5040

Kasa

Elżbieta Chmiel – starszy kasjer
poniedziałek, środa, piątek 8.00-14.30
wtorek 8.00-15.30, czwartek 8.00-16.00

Komisja Kształcenia

Lekarzy i Lekarzy Dentystów

mgr Małgorzata Krupa-Mączka
mgr Joanna Bierowiec

Joanna Żak

tel. 798 80 63, fax 798 80 81

e-mail: komisja.kształcenia@dilnet.wroc.pl

Rejestracja prywatnych praktyk lekarskich

poniedziałek-piątek 8.00-15.30

Beata Kolodziejczyk – starszy specjalista,
tel. 798 80 60

inż. Magdalena Czaharyn – starszy specjalista

Zespół Radców Prawnych

koordynator zespołu:

mec. Beata Kozyra-Lukasiak

poniedziałek-wtorek 13.00-15.00

mec. Monika Huber-Lisowska

środa 12.30-15.30, czwartek

11.00-17.00, piątek 10.00-13.00

Biuro Rzecznika

Odpowiedzialności Zawodowej

mgr Aleksandra Dziuba tel. 798 80 77 – główny
specjalista

Ewa Bielońska – specjalista tel. 798 80 75

Marzena Majcherkiewicz – referent

tel. 798 80 74

Biuro Okręgowego Sądu Lekarskiego

mgr Aleksandra Stebel – specjalista

tel. 798 80 76

Referat ubezpieczeń

Renata Czajka – specjalista

tel. 798 80 66

Składki na rzecz Izby

Agata Gajewska – specjalista

konto BGŻ S.A. O/Wrocław

26 2030 0045 1110 0000 0035 6500

Informacyjny

inż. Tomasz Pałys tel. 798 80 84

inż. Wiktor Wołodkiewicz tel. 798 80 85

Filie biura w delegaturach

Wrocław

Przewodnicząca ds. Delegatury Wrocławskiej

Krystyna Kochman czwartek 14.00-16.00

tel. kom. 0 608 076 953

Jelenia Góra

Wojewódzki Szpital w Jeleniej Górze

ul. Ogińskiego 6, I piętro, pokój 233

tel./fax (075) 753 55 54

Eugenia Serba

poniedziałek, wtorek, piątek 10.00-13.00

środa, czwartek 11.00-15.00

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Jeleniogór-

skiej Barbara Polek

wtorek 10-11.30

Wałbrzych

ul. Moniuszki 1/1, 58-300 Wałbrzych

tel. (074) 665 61 62

Ilona Mazur-Homeniuk, Beata Czołowska

czwartek 8.00-12.00

poniedziałek-piątek 8.30-15.30

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Wałbrzyskiej

Dorota Radziszewska

wtorek, środa 15.00-16.00

Legnica

pl. Słowiański 1, 59-220 Legnica,

tel. (076) 862 85 76

Krystyna Krupa

poniedziałek-piątek 8-15, wtorek 8-16

Violetta Duży

pierwszy wtorek miesiąca 13.30-14.30

Wiceprezes DRL ds. Delegatury Legnickiej

Ryszard Kępa

wtorek 15.00-16.00

Klub Lekarzy

„REMIUM”

Andrzej Najborowski - agent

(071) 798 80 87

OGŁOSZENIA DROBNE

DAM PRACĘ

◆ SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Dziadowej Kłodzie zatrudni lekarza pediatrę, lekarza internistę lub lekarza rodzinnego. Oferujemy mieszkanie o pow. ok. 90 m² w budynku Ośrodka Zdrowia. (koło Sycowa, powiat oleśnicki). Tel. 062 785 17 12.

◆ NZOZ we Wrocławiu zatrudni asystentkę stomatologiczną na umowę o pracę na etat. Czas pracy w gabinecie – 8 godzin. Tel. 500 064 083

◆ Zapraszamy do współpracy w ramach całodobowej pomocy wyjazdowej na terenie Wrocławia i okolic lekarzy INTERNISTÓW, PEDIATRÓW, LEKARZY MEDYCYNY RODZINNEJ. Wymagania: zarejestrowana działalność gospodarcza, podpisana umowa z NFZ na refundację recept, możliwość wystawiania ZUS-ZLA w ramach działalności, samochód, telefon komórkowy. Proponujemy atrakcyjne wynagrodzenie, elastyczny czas pracy. Kontakt tel. 601 70 83 45.

◆ Zatrudnimy do pracy w przychodni w okolicach Wrocławia: LEKARZA INTERNISTĘ, OKULISTĘ, LARYNGOLOGA, LEKARZA MEDYCYNY PRACY w godzinach 9-15. Proponujemy atrakcyjne wynagrodzenie. tel. 609 726 444.

◆ Zatrudnię stomatologa w okolicach Wrocławia 600 42 61 72

◆ NZOZ w Nowej Rudzie zatrudni lekarza poz, może być bez specjalizacji. Bardzo dobre warunki pracy i płacy. Tel. +48 603 852 010.

◆ NZOZ Główny Ośrodek Badań Lotniczo-Lekarskich Aeroklubu Polskiego Wojewódzka Przychodnia Sportowo-Lekarska we Wrocławiu ul. Sienkiewicza 110 zatrudni polnie okulistę II lub I stopnia specjalizacji w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy w godzinach przedpołudniowych. Warunki do uzgodnienia. Tel. 071- 7924093.

◆ Specjalistyczny Zakład Profilaktyczno-Leczniczy „Provita” Wrocław,

ul. Bierutowska 63 zatrudni lekarza ze specjalizacją z zakresu pediatrii i okulistyki w wymiarze pełnego etatu, w niepełnym wymiarze godzin lub w ramach umowy zlecenia. Tel. 71-345-63-76, 71-325-27-08 w. 209,210

◆ Przychodnia MED-OPOL we Wrocławiu poszukuje do pracy lekarza POZ w godzinach popołudniowych. Tel. 502-504-713-

◆ STAROMIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE NZOZ STARMED ul. Młodych Techników 7 zatrudni lekarza pediatrę (1 lub 2 razy w tygodniu) umowa o pracę, zlecenie lub kontrakt. Kontakt: Sylwia Migacz – kier. działu metod.- org. tel. 071/355-50-00 wew. 244 lub przychodnia@starmed.pl

◆ Powiatowe centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy poszukuje lekarza ze specjalizacją: ortopeda, celem uczestnictwa w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności. Praca: umowa-zlecenie; jeden, dwa razy w miesiącu. Kontakt: 071 3887 05 96

◆ Zatrudnię lek. dentystę do prywatnego gabinetu stomatologicznego w Bolesławcu. Forma zatrudnienia do uzgodnienia. kontakt 604 59 45 42.

◆ Gabinet stomatologiczny z Bielawy (60 km od Wrocławia) podejmie współpracę z lekarzem stomatologiem. Oferujemy miłą atmosferę, dogodne godziny pracy oraz bardzo dobre warunki placowe. Telefon: 605-636-630 lub 695-325-925.

◆ Stomatologa, ortodontę i chirurga zatrudnię lub podejmę współpracę w nowym gabinecie stomatologicznym, tel. 511007047, www.stomatolog.wroc.pl

◆ Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA we Wrocławiu pilnie zatrudni w Poradni Ginekologicznej, w Szpitalu ZOZ MSWiA przy ul. Olbińskiej 32,- lekarza specjalistę ginekologa – w niepełnym wymiarze czasu pracy (min. 12 godzin tygodniowo). Kontakt: dyr. Violetta Plebanek-Sitko. Tel. 071 7984600

◆ STAROMIEJSKIE CENTRUM MEDYCZNE NZOZ STARMED ul. Młodych Techników 7 zatrudni leka-

rza internistę lub specjalistę chorób wewnętrznych umowa o pracę lub zlecenie. Prosimy o kontakt z Panią Sylwią Migacz – kier. działu metod.- org. tel. 071/355-50-00 wew. 244 lub email przychodnia@starmed.pl

SZUKAM PRACY

◆ Lekarz z doktoratem, 8-letni staż pracy, w trakcie specjalizacji z chorób wewnętrznych, poszukuje pracy na oddziale szpitalnym lub w przychodni we Wrocławiu i okolicach. Tel. 790 569 922

◆ Pielęgniarka dyplomowana z 30-letnim stażem pracy (ISO 9001: 2008 Firma Medyczna, pielęgniarstwo środowiskowo-rodzinne, diabetologia), także praca na stanowisku przełożonej, poszukuje pracy we Wrocławiu lub okolicach. Tel. 506 512 433

◆ Asystentka stomatologiczna, z kilkuletnim doświadczeniem szuka pracy we Wrocławiu w rejonie śródmieścia. Tel. 604 821 446

◆ Pediatra poszukuje pracy w przychodni we Wrocławiu lub okolicach. Tel. 796 89 16 13.

◆ Inspektor BHP z uprawnieniami unijnymi, mgr prawa i administracji poszukuje pracy w służbach BHP NZOZ i SPZOZ. Tel. 607409563

INNE

◆ Do wynajęcia gabinetu lekarskie i stomatologiczne tel. 71 3577731, 3516403

◆ Wynajmę pomieszczenie (w dwuletnim budynku na parterze) na gabinet dentystyczny. Cztery pokoje z umywalkami, recepcja, zaplecze socjalne, łazienka, max 3 unity. Możliwy NZOZ. Na nowym osiedlu. Lokalizacja: Wojnów-Strachocin. Do wynajęcia od zaraz!!! tel. 501 246 269. CENA 2500 PLN brutto.

◆ Prosperujący gabinet stomatologiczny z kompletnym wyposażeniem, atrakcyjna lokalizacja w centrum Wrocławia DO WYNAJĘCIA. tel. 71 344 31

InviMed – Wrocław

klinika specjalizująca się w diagnostyce i leczeniu niepłodności, zabiegach in vitro, ze względu na rozwój firmy zatrudni **lekarza ginekologa**.

Oferty prosimy kierować na adres:

wroclaw@invimed.pl
tel. 600 423 922

www.ultrasonografy.pl

**Seksuolog,
Psycholog
– dr W. Ślósarz
www.seksuolog.pl
Tel. 601 777 738**

**ROZLICZENIA z NFZ
Kompleksowa obsługa
NZOZ
i Praktyk Lekarskich
w kontaktach z NFZ
(071) 364-25-68
0 697 617 111
www.rozliczeniawk.pl**

BIAŁY KAMIEŃ
HOTEL & MEDI-SPA
ŚWIERADÓW-ZDRÓJ

„LEKARSKI DŁUGI WEEKEND” – 782 zł/os.

Specjalny 4 dniowy pakiet dla lekarzy i pracowników służby zdrowia

- 3 noclegi w 2 osobowym pokoju typu TWIN
- 3 śniadania i obiadokolacje
- 6 zabiegów rehabilitacyjnych
- butelka czerwonego wina serwowana do pokoju
- rytuał Sauna & Jacuzzi wraz z koktajlami

Dodatkowy pokój dwuosobowy w pakiecie (np. dla dzieci) ze śniadaniem 250 zł/2 os./doba.

Hotel & Medi-SPA Biały Kamień
ul. Leśna 8, 59-850 Świeradów Zdrój
tel./fax +48 (0) 75 78 17 551
info@bialykamien.com
www.bialykamien.com

Hotel posiada 34 pokoje dwuosobowe oraz 4 apartamenty. Na terenie hotelu znajduje się restauracja z ogrodem letnim, bar & cafe z kominkiem, centrum odnowy biologicznej i rehabilitacji Medi-SPA (posiadamy autoryzację firmy BA-BOR i THAL'ion), sauna, jacuzzi, bezpłatny monitorowany parking. Hotel oddalony jest od Kolei Górnolowej o 1 km.

mamy zdrowie na oku...

Tlenoterapia i odsysanie:

Dozowniki, Reduktory tlenu;
Regulatory ssania, ssaki ciśnieniowe,
ssaki elektryczne.

Monitory pacjenta:

Kardiomonytory, Pulsoksymetry,
Monitor głębokości znieczulenia.
Modułowe, przenośne,
wieloparametrowe.

Elektrokardiografy:

Holtery EKG;
Systemy wysiłkowe; System EKG do PC;
1, 3, 12 kanałowe.

Ultrasonografy:

przenośne i stacjonarne, B/W,
moduł Dopplera, pakiet 3D,
specjalistyczne ustawienia i aplikacje.

Kardiotokografy:

pojedyncze, dla ciąży bliźniaczej.

Przedsiębiorstwo Innowacyjno – Wdrożeniowe
ul. Klecińska 125, 54-413 Wrocław
tel. 071 7985741; fax: 071 7985740;
e-mail: biuro@piwgoral.pl; www.piwgoral.pl

Wałbrzyska Wiosna Naukowa Specjalistyczny Szpital im. dra A. Sokołowskiego Wałbrzych - Książ

II Wałbrzyska Konferencja Neurologiczno-Neurochirurgiczna

p.n. „Postępy w neurochirurgii”, 08.05.2010 r. Książ - Wałbrzych. Wykładowcy - Prof. dr hab. n. med. Włodzimierz Jarmundowicz, Prof. dr hab. n. med. Marcin Roszkowski, Prof. dr hab. n. med. Andrzej Maciejczak.

X Wałbrzyska Konferencja Kardiologiczna

p.n. „Zapalenie wsierdzia, mięśnia serca i osierdzia- trudny problem diagnostyczny i terapeutyczny”, 04.06.2010 r. Książ - Wałbrzych. Wykładowcy - Doc. dr hab. Tomasz Hryniewiecki, Prof. dr hab. Tomasz Pasierski, Prof. dr hab. Wojciech Kustrzycki.

III Wałbrzyska Konferencja Ortopedyczna

p.n. „Postępy w ortopedii i traumatologii narządu ruchu”, 11.06.2010 r. Książ - Wałbrzych. Wykładowcy - Prof. dr hab. Wojciech Marczyński, Prof. dr hab. Romuald Będziński, Prof. dr hab. Szymon Dragan, Prof. dr hab. Andrzej Wall.

Bliższe informacje:

Specjalistyczny Szpital im. dra A. Sokołowskiego w Wałbrzychu
www.zdrowie.walbrzych.pl tel. 74/64 89 600.

Osoba do kontaktu: Sylwia Lewandowska, Pełnomocnik ds. Marketingu,
kom. 601 259 903

inter
UBEZPIECZENIA

dla medycyny

**oferta specjalistycznych
ubezpieczeń dla lekarzy**

1. Dobrowolne Ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej

Szeroki zakres ubezpieczenia, obejmujący m.in.

- odpowiedzialność z tytułu udzielania świadczeń medycznych,
- odpowiedzialność z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej,
- odpowiedzialność cywilną najemcy,
- ochronę związaną z udzielaniem pierwszej pomocy poza granicami RP.

2. Obowiązkowe ubezpieczenie Odpowiedzialności Cywilnej
– kontrakty z NFZ oraz z SPZOZ

3. Ubezpieczenie kosztów Ochrony Prawnej - INTER Ochrona Prawna

Wsparcie oraz zwrot kosztów w sprawach cywilnych i karnych! Możliwość uniknięcia procesów sądowych! Dostęp do sieci sprawdzonych i profesjonalnych adwokatów, specjalizujących się w sprawach OC lekarzy!

Wysoka Suma Ubezpieczenia – 100.000 zł, niezależna od Sumy Gwarancyjnej wynikającej z polisy OC lekarza.

4. Ubezpieczenie INTER Medicus - chroni na wypadek niezdolności do pracy!

- możliwość wyboru wysokości świadczenia dziennego, która będzie Ci wypłacana w przypadku wystąpienia czasowej niezdolności do pracy, za każdy dzień niemożności wykonywania pracy zarobkowej wypłacamy od 40 do 200 zł,
- możliwość wyboru okresu świadczeniowego – nawet do 365 dnia czasowej niezdolności do pracy na skutek choroby lub nieszczęśliwego wypadku.

5. Nowość! Ubezpieczenie INTER Ochrona HIV/WZW – pierwszy na rynku, nowatorski program ubezpieczeniowy w tak szerokim zakresie:

- Refundacja kosztów badań w kierunku obecności wirusów HIV i WZW
- Refundacja kosztów kuracji antyretrowirusowej
- Jednorazowe świadczenie w przypadku zakażenia
- Możliwość rozszerzenia ochrony o ubezpieczenie następstw nieszczęśliwego wypadku
- Wysokie sumy ubezpieczenia – nawet do 200 000 zł

Specjalne zniżki dla lekarzy
ubezpieczających majątek, m.in.
Inter. Partner i Inter. Lokum.

Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska S.A

Oddział we Wrocławiu
ul. Rynek 39/40 (wejście od ul. Wita Stwosza 3)
50-102 Wrocław, tel. [0 71] 343 00 85

www.interpolska.pl

Dolnośląska Izba Lekarska

ul. Jana Matejki 6
50-333 Wrocław
tel. [0 71] 79 88 065/66/67

www.dilnet.wroc.pl